

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Clary megy.

Budapest, december 18.

(s.) Kicsi hija volt ma, hogy a kvótavita be nem fejeződött. A szélsőbal szónokai fogtán voltak és ha Pichler Győző igazi halálmegevetéssel be nem ugrik egy kétórás beszédbe, el is fogytak volna. Ugy látszik tehát, hogy a nagy vita még sem obstrukció, vagy ha az, akkor nagyon gyenge és ezen nem mulnék, hogy a kvótatörvény is tető alá jusson ujesztendőre, minden egybekkel együtt.

Annál nagyobb azonban a zavar Ausztriában. Sem a kvótatörvény, sem a fogyasztási adók átutalásáról szóló törvény ott nem jöhet létre parlamentáris uton, ez ma már körülbelül bizonyos. Immár körülbelül lejárt az a terminus, ameddig Magyarország tényleg várható, vajjon gróf Clarynak sikerül-e az a törekvése, hogy az átutalást parlamenti uton léptesse életbe. Mivel pedig ez már egész biztosan nem megy, tehát — Clary megy.

Az osztrák kormánynak nem lehet helyén maradnia, mielőtt kísérleteinek a sikerlensége kiderült. Az átutalás életbeléptetésének megvolna ugyan az osztrák alkotmány szerint törvényes módja, a 14. szakasz segédelmével, de gróf Clary hozzátette állását ahhoz a programnyilatkozatához, amely a 14. szakasz alkalmazását kizárja; ezt az utat tehát elháríthatatlan, mert erkölcsi akadály torlaszolja el előtte. Gróf Clary ezért már legközelebb elhagyja miniszterelnöki székét. Távozását a magyar politikai körök méltó sajnálkozással látják. Gróf Clary becsületesen iparkodott becsületes és kívánatos célokat teljesen alkotmányos eszközökkel megvalósítani. Vállal-

kozásának balsikere a monárkia együttes érdekeinek szempontjából igazán sajnálni való.

Ami utódját illeti, a mostani kormány távozásának a körülményeiből következik, hogy olyan kormánynak kell utána következnie, amely magára vállalja az átutalásnak az életbeléptetését akár a 14. szakasszal is, amiben Claryt erkölcsi obligója meggátolta. Hogy milyen lesz az új kormány viszonya a parlamenthez, az mireánk alig tartozik. Gróf Clary egy politikai irányt képviselt, amely a csehekkel szemben igazságos volt ugyan, de a parlamentben a németekre támaszkodott. Valószínű, hogy az új kormány ismét hivatalnok-minisztérium lesz, amely politikailag szintén semleges, mint az elődje is kormányzata szintén a németiségre fog támaszkodni. Ez annál valószínűbb, mert a *Badeni*-korszak, vagy a *Thun*-korszak állapotainak a reaktiválása tönkretenné még a maradékát is az ausztriai politikai élet komolyságának. Az az ország már igazán operetthe való volna, amelyben két-három hónapoként változik nemcsak a kormány, hanem a kormányzati politika is.

A végeredményben reánk nézve mindez közömbös. Minket csak az érdekel most, hogy a fogyasztási adók átutalásának új rendszere Ausztriában is életbeléptessen a jövő esztendő első napján. Az is mindegy nekünk, ki lépteti életbe, az is mindegy, hogyan lépteti életbe. Mivel pedig egészen bizonyos, hogy az új kormánynak ez lesz a rendeltetése, ebből az következik, hogy egyelőre teljes nyugalommal nézhetjük most már Ausztria belső zavarait.

Ami a kvótát illeti, ezt, körülbelül bizonyos, hogy a király döntése fogja meghatározni. A magyar képviselőház mindenestre folytatni fogja a kvótavitát. Baj semmiesetre sem lesz belőle. Ha az év vége előtt befeje-

zik a javaslat tárgyalását, ekkor nem terjesztik ugyan az országos határozatot szentesítés alá, de a magyar törvényhozás még sem végzett hiábavaló munkát. Az az országos határozat nagyon becses dokumentum lesz a monárkia egyetemes érdekeinek szempontjából és egyenesen megbecsülhetetlen a külön magyar érdekek szempontjából. Azt fogja dokumentálni kifelé, hogy ha a monárkia egyik állama a belső bomlás állapotában van is, a másik állam, Magyarország meg nem rendíthető, erős támasza a monárkiának, biztos öre tekintélyének és erejének. És ha üdvös ez a dokumentum a monárkia nemzetközi helyzetére nézve, még sokkal több haszna van belőle Magyarországnak, amely újra gyarapítani fogja ezzel az a rokonszenvet és tiszteletet, amelyet egy fél év óta követett magatartásával szerzett a külföld előtt. Ha a monárkia magasabb érdekei nem volnának annyira veszélyeztetve az osztrák anarkia által, azt kellene kívánnunk, hogy ez az állapot odaát mennél tovább tartson és mennél jobban elvadjon. Mert minél nagyobb az ellentét, annál imponálóbban áll Európa szeme előtt Magyarország, mint az a megdönthetetlen alapzat, amelyen egymagán is bizvást megáll a dualisztikus nagyhatalom.

Érdemes hát végigküzdeni a kvótaharcot, ha másért nem, azért az erkölcsi elégtelért, hogy újra bebizonyítsuk Európának, hogy nem rajtunk mult a parlamentáris meg egyezés, hanem egysesegedül Ausztria tette szükségessé az uralkodó döntését. Ha pedig nálunk is, minden várakozás ellenére, így alakulna a helyzet, hogy a kvótajavaslat az év vége előtt nem lesz letárgyalható, akkor a kormány visszavonja a javaslatot és áttér a parlament más javaslatok tárgyalására. Így is, úgy is dönt a király. Zavar pedig mi-

T Á R C A.

Britannicus.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Ivánfi Jenő.

1669. december 13-án volt első előadása Racine Britannicusának Párisban a *Hotel de Bourgogne* színpadán. Egy érdekes kivégzés, mely az nap a Gréve-téren ment végbe, erősen konkurrált a premiérral és távol tartotta a Saint-Denis-utca valamennyi boltosát, akik különben minden színházi első előadásnak hűséges látogatói és lelkes tapsolói voltak. A nézőtérben sok hely üresen maradt. De akik színházi litteratúrával abban az időben foglalkoztak, mind megjelentek. Ott látták mindenekelőtt *Corneillet* „egy páholyban egyedül, sötétben”. A földszinten Racine verseinek bűnűlői, készen fölvenni a harcot az ellenségé. Mert Racine-nak sok volt az ellensége. A többek között maga *Corneille*. Racine jellemének egy nagy gyöngyöskége sok ember rokonszenvét elfordította tőle. Hálátlan volt mesterei iránt, türelmetlen *Molière*-rel, tiszteletlen *Corneille*-jel és tulságosan hízogó a királylyal szemben. De szerencsére barátai sorában ott ült *Boileau*, aki annyi szenzibilitással kísérte a darab menetét, hogy „arca a szenvedélyek egész repertoírjának kifejezője lett és kameleonszerűen úgy változott, amint az alakok változtak a színpadon.”

A darab nagy érdeklődést keltett, nagy harcot provokált. És ez természetes, új munkájáról lévén szó egy olyan költőnek, aki már akkor nagy hírnévre örvendett. Racine egész Britannicusig elég türelmesnek mutatkozott kritikusaival szemben, de *Britannicus* előadása után elvesztette önuralmát és „éles haraggal kelt munkája

védelmére”, — kijelentve, hogy „tragédiái között ez az, amelyen a legtöbbet és a legnagyobb szeretettel dolgozott.”

Britannicus-nak igen nagy hatása volt. Maga XIV. Lajos elragadtatással beszélt róla. És nemcsak a római történet grandiózus ereje volt az, a mi a király nagy lelkében visszhangra talált, hanem a darab tragikai ereje, az alakok kitűnő jellemzése. *Britannicus* versaillesi előadása alkalmával, mikor a tragédia utolsó versei is elhangzottak a színpadon, a nagy király mozdulatlanul, gondolatokba mélyedve maradt helyén és e naptól kezdve többet soha sem vett részt az udvari balletekben, amelyeknek addig, mint kitűnő táncos, főszereplője volt. — „Nem akarom”, — mondta, „hogy Nerohoz hasonlítanak, aki *Rómának* mutogatta magát a *circus* porondján.”

Ma 230 évvel a párisi première után végre ideje, hogy mi is igazán megismerjük Racinet.

Művészeti tartalomra, európai jelentőségre törekvő színháznak — kötelessége *Molière* és *Shakespeare* mellett repertoírján tartani egy-egy *Calderont*, *Lope de Vegat*, *Corneillet* és Racinet. Ezek a nevek, amelyeknek nagysága mellett évszázadok tanubizonyosága szól, míg egyrészlől bizonyos előkelőséget adnak a színház műsorának, más részlől magasabb stíle nevelik az előadó művészetet és nemesítik a közönség ízlését. Racine jogosultságát egy műintézet színpadán tagadni annyit, mint kidobni a muzeumból a klasszikus görög szobrászat maradványait. Más hivatása van egy műintézetnek, mint az olasz színészet világot járó staggionéinak. Egy *nemzeti színháznak*, amelynek első sorban nacionális, de azonkívül általános irodalmi és művészeti kötelezettségei vannak, *fölötte* kell állania minden divatos áramlatnak.

A *Théâtre Français* irodalmi és művészeti tradíciók tették naggyá. Alakulásának pillanatában szerencsésen találkoztak össze *Molière*, *Corneille*, *Racine* és *XIV. Lajos*. E lángelmék szel-

leme inspirálta évszázadokon át a *Théâtre Français* törekvéseit. A tradíciókhoz való ragaszkodás mentette meg az intézetet minden időben nagyobb rázkódásoktól és amig mellette egyre-másra születtek és pusztultak a divatos színházak, *Molière* háza ma is az, ami 230 évvel ezelőtt volt és az marad mindaddig, amig csak francia kultúra létezik. Megezik, hogy egyik generáció gyöngébb, mint a másik, de a szellem változatlan.

A tradicionális fejlődésnek köszönheti a francia színpad legnagyobb erejét. Amint a *Dumas fils* prózájának fényén, melegén, sőt zenei ritmusán meglátszik a francia klasszikusok hatása, épp így a legmodernebb francia művészek: *Barbet*, *Le Bary*, *Sylvain* dikcióijában megtalálhatjuk a nyomokat, amelyek *Rachel*hez és *Talmá*hoz vezetnek.

A francia tragédia élvezéséhez bizonyos — kultúra szükséges éppen úgy, mint a francia tragikai stíl megértéséhez. Az a vád, hogy a francia tragikusok *énekelnék*, merő abszurdum. Előadásuk nem internacionális értékű, az bizonyos, de *Mounet-Sullyt* nem is szabad általános európai szempontból megítélni. Az a melodikus szavalt, amely a francia tragikusok előadását jellemzi, szoros összefüggésben van a francia nyelv karakterével és a francia tragédiák belső lényegével. — A szenvedélyek plasztikus rajza, a dikciók külső és belső ritmusa, a nyelv zenei sajátossága — *megköveteli* ezt az előadási formát. Ez olyan művészeti törvény, amely — mint törvény — eltekintve a formák egyéni jellegétől reánk is kötelező lehetne sok tekintetben, mikor például *Vörösmarty* darabjainak előadásáról és ezzel kapcsolatban arról van szó, hogy megállapítsuk a magyar versszavazás törvényeit a — *színpadi előadásban*.

De visszatérve a *Britannicusra*, azok, akik Racinet olvasták, el fogják ismerni, hogy tragikai erő, szinzerűség, történeti hűség tekintetben *Britannicus* áll legelő a költő művei között, sőt

nálunk nem lesz sem így, sem úgy. Az utóbbi esetben elesünk ugyan egy erkölcsi győzelemtől, de ez lesz az egyetlen veszteségünk. Minden esetre megnyerjük azt, hogy lekerülnek a napirendről azok a kérdések, amelyek annyi izgalomnak voltak a forrásai, és újév után áttérhet a törvényhozás azokra a nagy feladatokra, amelyek még reá várnak, s amelyekre eddig a közösgyes zavarok miatt nem volt érkezése.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, december 18.

Az ülés előtt nagyon rossz hírek jártak.

— A függetlenségi párt a szombati incidens miatt zárt ülést fog kérni. Majd megmutatja, hogy azt az egy órát, amivel az üléseket meghosszabbították, ki tudja hasítani az ülés elején napirend előtti vitákkal vagy zárt ülésekkel. Vihar lesz.

Akik ezt a folyosón híresztelték, nyilván meg is voltak győződve, hogy vihar lesz. Hiszen anyag van hozzá. De elfelejtették, hogy a parlament viharokhoz emberek is kellene. Mert emberek már anyag nélkül is csináltak vihart, de az anyagból emberek nélkül még sohasem kerekedett semmi. És ime a folyosón vajmi gyéren mutatkoztak emberek. A szélsőbal katonái vagy elaludták az időt, vagy pedig nem akaróztak nekik már hétfőre megjönni a vidékről s a hétfői ülések hagyományos karakterét: a néptelenséget ezuttal más baj is tetézte. Nem jöttek meg ugyanis azok a szónokok sem, akiket a vitarendező bizottság a mai ülésre kijelölt.

S tíz óra után egyszerre a nagyon rossz híreket nagyon jó hírek váltották fel:

— Még ma berekesztik az általános vitát... Nines elég szónok.

A szélsőbal néhány tagja még tüzelt.

— Olyan nincs. Beszél Hódossy is, Rakovszky is. A vita berekesztéséről tehát szó sem lehet.

De ez a tüzelés nem sokat használt, mert hamar híre ment, hogy Hódossy és Rakovszky töröltették magukat és így a három följegyzett szónok magára maradt. Ez a három szónok pedig dehogyan tudja az öt óras ülést kibeszélni, mikor *Mócsy* Antal előre megmondta, hogy röviden fog végezni. Hát két szónok huzza ki az időt? Az nem megy. *Meskö* László okosan beszél

mondhatnám, hogy ez a — legeurópaibb. Ennek itéle — nemesak *Sainte-Beuve* és *Taine*, hanem a francia kritika majdnem egyhangulag az elsőség koszorúját.

A mi színházi közönségünk Racinet csupán Phaedra-ból ismeri, Bajazet-re kevesen emlékezhetnek.

De Phaedra nem tartozik a költő igazi chef d'oeuvre-jei közé, habár a legismertebb és legnépszerűbb valamennyi tragédiája között.

E népszerűség magyarázata egyszerűen az, hogy van benne egy domináló hős, akinek alakja kétszáz év óta minden valamire való tragikai művésznő fantáziáját izgatta. *Sarah* végig hurcolta az egész világon és nálunk tisztán *Jászai Mari* nagy művészetének sikerült felszínen tartani.

Phaedra már születését sem a költő belső inspirációjának, a teremtő erő ellenállhatatlan szükségének köszönheti. *Mares* kisasszony, *Champmeslé* színész felesége, aki iránt Racine sokáig gyöngéd érzelmekekkel viseltetett és aki annak az időnek első tragikája volt, kérte a mestert, hogy írjon neki olyan szerepet, amelyben egyesüljön minden nő szenvedély. Így készült Phaedra, amelylyel Racine igazán csak szerepet akart irni kedvesének. Mig ellenben *Britannicus* a legnemesebb, legnemesebb inspiráció és *Tacitus* mély tanulmányozásának eredménye.

Ez volt Racinenak első nagy sikere, amelylyel — fiatal kora dacára — egyszerre *Corneille* mellé helyezkedett. Amint *Corneille* *Horace*-szal, — mondja *Larroumet* — *Titus Livius*g emelkedett, épp úgy *Britannicus*szal versenytársa lett Racine *Tacitus*nak, az antik világ legnagyobb ismerőjének; megtermékenyülve e kitünő történetír olvasásától *Britannicus*ban olyan képét adta Rómának és a császárságnak, amelyet nemesak hogy *Corneille*, de még *Shakespeare* sem mult fölül erő és mélység tekintetében.

A vádak között, amelyek Racine ellen felhangzanak, leggyakoribb az, hogy szolgálilag utánzóta a görög klasszikusokat.

(és okosan is beszélt), de nem hosszú lélegzést szónok. *Rákay* László tüzes, temperamentumos és szép szavú (ezt ma is bebizonyította), de a mesterséges beszédnyújtásnak nem embere. Más szónok pedig az egész szélsőbali határon nem látszott.

Azaz, hogy *Tóth* János mégis meglátott egyet. *Pichler* Győzött. Igaz, hogy *Pichler* Győző csak szerdára volt kirendelve, amikor is az egész ülés kibeszélését vállalta magára, de a szükség törvényt is bont, hát még az ilyen megállapodást. Megfogta tehát *Pichler*t és nem is engedte ki a kezei közül.

— Beszélnekd kell, sőt az ülést kell kibeszélned.

— Nem készültem.

— Mi sem készültünk ilyen közönyre. Hídat kell verna a holnapi ülésbe, addigra talán megjönnek az embereink.

Pichler még szabadozott egy kicsit, de aztán megadta magát. S mivelhogy a jó újságíró mindig készen van, *Pichler* Győző is készen volt, mert készen kellett lennie. Sőt azt lehet mondani, hogy elevenebb és ötletesebb volt, mintha elkészült volna. Mert legalább nem volt ideje, hogy elrontsa az ötleteit. Beesületesen kibeszélte a maga harmadfél óráját és így lehetővé tette, hogy a vitarendező-bizottság az embereinek közönye dacára se maradjon szégyenben. Annyi azonban bizonyos, hogy az általános vitát ma berekesztik, ha *Pichler* nincsen. És ezért a függetlenségi párttól nyilván több dicséret illeti, mint az országtól...

I. A képviselőház ülése december 18-án.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Percezel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Hegedűs* Sándor, *Lukács* László, *Darányi* Ignác, *Wlassics* Gyula, *Ploz* Sándor.

Elnök: Megnyitja az ülést.

Következik

a kvóta-törvényjavaslat

tárgyalásának folytatása.

Mócsy Antal kifejti, hogy a gazdasági bajoknak, a kvótaemeléseknek nem a 67-iki alap az oka. Nem a dualizmus teszi tönkre a nemzetet, hanem a liberális kormányrendszer. Ez bevitte a vallástalanságot a nemzetbe és az országot a csőd lejtőjére sodorta. A liberalizmushoz kötött remények nem váltak be.

A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Meskö László: Polemizál *Horánszkyval* és az előadóval, majd bírálja a kvóta-bizottság nunciumait. Szerinte a kvóta-bizottság nem követett el minden

szolgai utánzásról szó sem lehet. Racine — életre keltve a régi klasszikus görög szellemből azt, ami benne a legtisztább volt, belé helyezte abba a monarchikus és keresztény Franciaországot. Eredetisége abban az arányban bontakozott ki, amint az időben távolodott tőle az a generáció, amely *Corneille*t bálmulta.

A nemzetek irodalmában, mondja *Larroumet*, a műfajok kialakulása hosszú munka eredménye, olyan munkáé, amely a civilizáció általános irányát és a népek szellemét követi. Ebben a munkában nagy számu — többé-kevésbé jelentékeny író vesz részt. A lángelmék hasznát látják az előzetes munkának. Birtokba véve elődeik örökét, egyszerűen kiegészítik. Ezeket nevezzük teremtőknek és joggal, mert ők azok, akik a káoszban rendet teremtenek. Mikor egy és ugyanazon műfajban több nagy író követi egymást, mint a görögöknél és franciáknál a drámairodalomban, mindenik azon kezd, hogy közvetlen elődjeinek nyomdokába lép. Amivel *Sophokles* és *Euripides* *Aischylos*nak tartozik, ugyanazzal tartozik *Racine* *Corneille*nek.

Mikor 1636-ban *Cid*dal megszületett a francia tragédia első remekműve, már több mint egy évszázad óta keresték az európai nemzetek irodalmi a drámaírás fejlődésének feltételeit. Franciaországban, ahol minden az államnak volt alárendelve, ahol egy nagy királyság nyomta bélyegét a szociális élet minden rétegére, a teremtő erő életre ébredésével a drámaírás a görög-latin tradíciók nyomába lépett. A francia költők tekintetüket görög minták felé fordítva nem céltalan utánzásra vállalkoztak, hanem öntudatlanul engedelmessétek egy felsőbb erőnek: a kor hatáskörének. A hármas egység felújítása az antik és modern szellem egyesülésének eredménye volt. Ez az irodalmi vallás, mint minden más vallás, több generáció munkája volt, zavaros tradíciókból indulva, amelyeket lassan-lassan doktrínáknak kodifikáltak, míg végül megdönthetetlen dogmákká emeltek.

lehető, hogy a kvóta-arány kedvezőbb legyen. A bizottság az adatok kiválasztásában úgy járt el, hogy a legkeményebb ítéletet érdemli. Nagy átlátás az is, hogy Magyarország vezérszerepet vinne a monarchiában. De még ha csakugyan vezérszerepet nyerne is Magyarország a monarchiában, a függetlenségi páriót ez sem nyugtatná meg, mert nem vezérszerepet, hanem önállóságot kíván. (Helyeslés a szélsőbalon.) Minthogy a közösgyekre kiadott minden forint az országnak kára, nem fogadja el a törvényjavaslatot, hanem csatlakozik *Kossuth* és *Komjáthy* határozati javaslatához. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Rákay László: Fűtleszi a kérdést, hiszi-e valaki komolyan, hogy a kvótajavaslatból még az idén törvény lesz? Mindenki tudja, hogy ez ki van zárva, minek hát hiába fárastani a törvényhozást. A királyi döntést is tudjuk már, hiszen *Horánszky* megmondta, hogy 84-én alul nem maradhat. Vagy tán azért tárgyaljuk, hogy mint a miniszterelnök mondta, politikai érettségünket bebizonyítsuk. Politikai érettek is vagyunk már egészen az agylágyulásig. (Derültség a szélsőbalon.) *Mulatságos* is, szomorú is, hogy annyi törvényünk van, amelyeknek létesülése attól függ, elfogadja-e Ausztria. Miféle függetlenség ez?

Barta Ödön: Mankón járó!

Rákay László: Az önálló vámtérlet elvi alapján van vámközösség s ha az átutalási törvényt Ausztriában el nem fogadják, január elején lesz vámsorompó közös vámtérleten. Bolondok háza-e ez az osztrák-magyar monarchia? A kvóta-bizottság melyik jelentésének, Apponyi melyik véleményének higgyen az ember? Vagy legalább mért nem tették a kvóta-bizottság megokolásának végére, hogy temető ez, melybe a meggyőződés van eltemetve. Apponyi, reméli, meg fogja okolni itt, miért változtatta meg véleményét. (Zajos helyeslés a szélső baloldalon.)

Rakovszky István: *Megokolta levelében!*

Rákay László: Azt a megokolást nem fogadja el, mert az az ok, hogy a király nagyobb kvótát állapítana meg, nincs bizonyítva. Az ország színe előtt fölszólítja a magyar ifjúságot, hogy a hierarchia ne engedelmessédkedjék, mert az törvénytelen. (Zajos tetszés a szélsőbalon.) Van-e egyáltalán alkotmányosság? A magyar alkotmányos élet is csak pirosított az abszolutizmuson, Ausztriában pedig már kezdődött alkotmányosság sincs. Diledezik már a 67-es alkotás, megmarat a rozsdá és el is fogja pusztítani. Nem fogadja el a javaslatot.

(Szünet után.)

Pichler Győző: Csodálatosnak tartja, hogy igen sok képviselő, aki mint magánember bankok igazgatója, hogyan nyilatkoznak Magyarország közgazdasági állapotáról, hogy ezek az emberek, mint szakemberek, itt a Házban nem állanak fel és nem mondják el az igazságot. Hanem hallgatnak és azoknak kell itt esetenként az ország szomorú sorsát, akik nem szakfűtnek. Ellenez minden kvótajavaslatot. De eltekintve ettől, *Széll* nem nyújtott garanciát arra nézve, hogy a kvótatörvényjavaslat itt és tul alkotmányos életbe lép-e. Addig az ellenzék a legerélyesebben állást foglal ennek a javaslatnak életbe léptetése ellen, míg Ausztriában azt alkotmányos u on el nem fogadják. Pedig hivatalos kommunikék jelennek meg nap-nap után Ausztriában, hogy erre nincs és nem is lehet semmi remény. No hát akkor miért hangoztatja ezt a kormányelnök, hisz ő jól lehet informálva a bécsi viszonyokról. Egyet azonban megígért *Széll*: hogy az átutalás január 1-én életbe lép. Ehhez egy sereg finác kell, ezeket pedig fizetni kell. Amit tehát nyerünk a vámon, elvesztjük a révén. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Foglalkozik a külügyi dolgokkal. A kvótára vonatkozólag megjegyzi, hogy nem kíván statisztikai adatokkal bizonyítani. A jobboldalon igen sok képviselő megígerte a választóknak, hogy a kvótát nem emeli, most pedig szolidaritást vállalnak a kormányelnök kvótaemelési javaslatával. Erre vonatkozólag hivatkozik az angol parlamentre, amidőn *Gyostone* miniszterelnök a választások előtt egy az angol népet érdeklő dolgot felvett programjában, midőn aztán kérdezték tőle a választások után, hogy miért nem váltja be ígérését, azt felelte: az még a választás előtt volt, most pedig választás után vagyunk. Így járt el a kormánypárt is. (Helyeslés a baloldalon.)

Tiltakozik *Horánszky* gyanúsítása ellen, amelylyel a függetlenségi párt határozati javaslatát illette. Most megbizik *Horánszky* *Széll*ben, a függetlenségi párt azonban nem bizik benne.

Szentiványi Árpád: *De Bánffyban megbiztak!* (Zaj a baloldalon.)

Pichler Győző: Ha olvassa a naplót *Szentiványi*, akkor meggyőződhetik, hogy szülő tehetségéhez képest támadta a mult kormányt.

Szentiványi Árpád: *De beismeri, hogy a többiek nem támadták!*

Fáy István: *De nem ismeri be.* (Zaj a baloldalon.)

Pichler Győző: A mi a személyét illeti, arra majd ő felel. *Szentiványi* ne gyanúsítson, hanem mondja meg, kit ért ez alatt, majd akkor az felel. (Helyeslés a baloldalon.)

Midőn a nemzeti párt beleolvadt a szabadelvű pártba, akkor azt mondta, hogy purifikálnak, a szabadelvű párt azonban csak azon aggdott, hogy a klubban az értekezletek alkalmával 30-cal több szék kell. (Derültség.)

Biró Lajos: *Hát a kuriai bíráskodás?*

Pichler Győző: Az nem volt a nemzeti párt érdeme, hanem a Ház minden pártjának, kiünőségének érdeme. Szólok szerint semmi sem változott a politikai életben *Széll* miniszterelnökségének ideje alatt. *Széll* véli *Deák* *Ferenc* szellemé ellen, pedig mindig erre hivatkozik. A kvótabizottság megállapításának történetével fozlakozva azt állítja, hogy a

király, amikor megtudta, hogy csak egy igen kis csekély százalékkülönbségben nem tudnak megállapodni a bizottságok, magához hivatta az osztrák politikusokat és követelte tőlük a megegyezést.

Széll Kálmán miniszterelnök: *Nem igaz! Nem így van!*

Pichler Győző: Én nem vagyok ő felsége belső titkos tanácsosa, (Oriási derűtlenség.) hogy a legilletékebb helyről tudjam, de én jó helyről tudom. De annyi bizonyos, hogy a magyar kvótabizottság eljárása ezáltal túlságosan gvalléros volt és hasonlított annak a képviselőnek az eljárásához, akit a zsidó háziur ki akart stájerolni. De akármennyit követelt a háziur a lakásért, a képviselő nem hurcolkodott ki, megmaradt.

Megmutatom én annak a zsidónak, hogy engem ugyan nem stájerol ki. (Nagy derűtlenség.)

Ezután szünetet kér, amelyet a Ház az elnök kérdésére megenged.

Szünet után kijelenti, hogy a függetlenségi párt nem fogja beszűntetni a harcot a kvótafélmelés ellen és nem fogja sohasem tűrni, hogy az önálló rendelkezés csak fikció legyen. A volt kormány-pártiaknak a parlament fölölését kellett volna követelniük, mikor támadóikkal, a volt nemzeti pártiakkal egyesültek. A 67-iki kiegyezésnek nem alapja a pragmatika szenció. A függetlenségi párt kötelezettséget teljesít, amidőn küzd a kvótafélmelés ellen. Már az is nagy viromány lesz, ha a párt ki tudja vinni, hogy a kvótát királyi döntéssel csak egy évre állapítják meg. A nemzetnek karácsonyi ajándékul nem adhat megvárhatatlant, s azért nem szavazza meg a javaslatot. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány a pragmatika szenció hiteles szövegét terjeszse a Ház elé, mivel a vitában hivatkozás történt rá. (Helyeslés balföld.)

Elnök: A holnapi ülés napirendjére a kvóta-vita folytatását tűzvév ki, az ülést 3 órakor berekeszti.

BELFÖLD.

A politikai ujesztendő. A *Budapesti Tudósító* jelenti: Újévkor a képviselőház elnökét a szabadelvű párt nevében Münnich Aurél országgyűlési képviselő fogja üdvözölni.

A parlamenti helyzet.

Budapest, december 18.

Széll Kálmán miniszterelnök hazatért bécsi utjáról és kétségtelenül megkapta a tájékoztatást, melyet keresett.

S a helyzet most az, hogy a magyar parlament munkájában egyelőre nincs változás, ellenben a bécsi hírek szerint a Clary-kabinet órái meg vannak számlálva. A kormányválság odaát még ezen a héten bekövetkezik. Az oka nem titok. Clary ugyanis kévvel hivatalbalépése után azt az elhamarkodott nyilatkozatot tette, hogy az átutalás ügyében a 14. §-t nem kívánja alkalmazni. A csehek aztán kaptak az elhamarkodott nyilatkozaton és tudvalevőleg megtették a magukét, hogy az átutalás parlamenti elintézését megakadályozzák. Ha a Clary-kormány legalább a bizottságban való elintézés tudta volna kieszközölni, ami bizonyos tekintetben mentésére szolgálhatott volna, ha ebben az egy kérdésben mégis csak alkalmazásán veszi a 14. §-t: — akkor valahogy kievíkelhetett volna a bajból. De a csehek megfogták az elhamarkodott nyilatkozatánál s a Clary-kormány ezen a nyilatkozaton elvérzik.

Mert a mikor odaát semmi sem megy, ha a 14. §-hoz nem nyulhatnak, mennie kell gróf Clarynak és jönnie kell helyébe olyannak, akinek a kezei a 14. §. tekintetében nincsenek megkötve.

Ez meg is fog történni még a hét végéig. Kétségtelen, hogy a Clary-kormányt teljesen indifferens hivatalnok-minisztérium fogja felváltani, amelynek az lesz a tiszte, hogy az átutalást a kellő időre rendezze s a kvótát a királyi döntésig előkészítse. A király természetesen a küldöttségek megállapodásához képest a 34 kvóta mellett fog dönteni.

De ha indifferens hivatalnok-minisztérium jön is a Clary-kormány helyébe, az kizártnak tekinthető, hogy visszatérjen a Thun-féle álláspontra. Okvetetlenül keresni fogja a csehek és németek összeegyeztetését és semmi esetre sem fogja a szláv federalizmusnak szánt engedményekkel a németek támogatását eljátszani.

A situáció tehát ez:

A Clary-kormány e hét végén megy, a magyar parlament pedig zavartalanul folytatja munkáját. Szükség van erre már csak azért is, mert hátha odaát esoda történik s Ausztria az utolsó pillanatban megtalálja a jobbik esztét. Akkor pe-

dig nem szabad, hogy a parlamenti elintézés rajtunk muljék, kivált amikor éppen a magyar parlament mai ülése is igazolta, hogy itta kvótatörvény rendes elintézése nem ütközik elháríthatatlan akadályokba. De azonfelül a magyar parlamentben tisztázásra is vár az a legutóbb fölmerült kérdés, melyet az egyik oldalon éppen olyan határozottsággal erősítenek, mint ahogy a másik oldalon vitatnak: hogy ugyanis a mostani kvóta-arány félperccenttel kisebb annál, melyet az előző kormány már garantált. Ugy tudjuk, hogy a képviselőház holnapi ülésében Pulszky Ágost újból szóba fogja hozni ezt az ügyet s amennyiben az ellenzék tovább is fessegetné, nyilván nyilatkozni fog legközelebb a miniszterelnök is, kinek beszéde elő feszült várakozással néz az egész törvényhozás.

Ezekben beszámoltunk információink szerint a politikai helyzetről. Más oldalról vett értesüléseinket a következőkben csoportosítjuk:

Az osztrák válcg.

Bécs, december 18.

Idevaló politikai körökben azt hiszik, hogy az új kormány is hivatalnok-minisztérium lesz, s hogy a cseheknek kevés örömmük fog benne telni. Az új kormánynak is csak provizórius karaktere lesz s színére nézve semmiben sem fog különbözni a Clary-minisztériumtól. Miniszterelnökkül három nevet emlegetnek: *Welsersheimb* gróf mostani landwehr-minisztert, *Goess* gróf trieszti helytartót és *Spens-Boden* báró brünni helytartót. Az új minisztérium ideiglenes karakterére való tekintettel az egyes miniszterek csak tárcavezetők lesznek és pedig úgy, hogy mindegyik miniszter ideiglenesen még egy második tárcát is be fog tölteni. Ennek az a célja, hogy az amugy is gyér erőket kiméjék. A képviselőház szerdán, vagy esütörtökön tartja utolsó ülését. Akkor hazaküldik a parlamentet s újra megkezdik a békéltető akciót és pedig ezuttal a prágai tartománygyűlés termében. Ennek az akciónak az eredményétől fog függni, vajjon összehívják-e a parlamentet, amely már az új minisztériumot sem fogja helyén találni.

A király a legújabb események következtében lemondott müncheni utazásáról s Bécsben marad. Csak a karácsonyi két ünnepnapot fogja leányánál Wallseeban tölteni. A válság megoldását és az új minisztérium kinevezését még ezen a héten várják.

Bécs, december 18.

A félhivatalos *Fremdenblatt* írja: A különféle híresztelésekkel szemben jól értesült parlamenti körökben azt állítják, hogy a helyzet még elődöntetlen és hogy tegnap nem volt minisztertanács.

Az átutalási eljárás.

Bécs, december 18.

A *N. Fr. Pr.* írja: Parlamenti körökben az hallatszik, hogy a legutóbbi tanácskozásokon arról is volt szó, hogy miképpen lehetne az átutalási törvényt úgy a 14. §, mint az osztrák parlament megkerülésével érvényre segíteni. Ezt meg is vélték találni a következőkben:

Ausztriában az átutalási eljárás ügyében semmiféle rendelkezést nem tesznek sem a 14. §. alapján, sem másként, magyar részről pedig egyszerűen egyoldaluan végrehajtják az átutalási törvényt. Ezzel a magyarok elérik, a mit akarnak, Ausztriában pedig nincs szükség a 14. §. alkalmazására.

Széll Kálmán december 6-iki beszédében, melyet a magyar parlamentben tartott, meg is említette ezt az eshetőséget, amelyről különben osztrák parlamenti körökben azt állítják, hogy a legutóbbi konferenciáknak egyik legfontosabb tárgya volt.

Kihallgatás a királynál.

Bécs, december 18.

Ő felsége az általános kihallgatások során többek között *Jedreevics*, *Bilinszki* és *Dipauli* képviselőket és *Lupul* képviselőházi alelnököt fogadta. Bilinszkinék azt mondta, hogy nagyon aggasztja a politikai és parlamenti helyzet.

A kiegyezési bizottság ülése.

Bécs, december 18.

A kiegyezési bizottság ma délelőtt háromnegyed 11 órakor összeült *Menger* képviselő elnöklete alatt. A legutóbbi ülés jegyzőkönyvének fölolvastánál vita támadt több módosítványról főlött. A vitában öt képviselő velt részt. *Mastalka* kifogásolja a kormány által az átutalási törvényre vonatkozólag

előterjesztett adatokat és azt mondja, hogy ezek az adatok megbizhatatlan magyar forrásból származnak. Azt indítványozza, hogy a kormány terjeszse elő a maga adatait, ha pedig nincsenek saját adatai, közzölje a bizottsággal, hogy mennyire becsüli az átutalási eljárás pénzügyi eredményét. A szónok végül azt kívánja, hogy a bizottság tárgyalásait függesztsék föl a kormány adatainak előterjesztéséig.

Bilinszki bizottsági elnök átveszi az elnökséget. Az alakítások fölött megindult vita befejeése után átérték a napirendre. *Kulp* cseh képviselő az átutalási törvény ellen szólalt föl.

Az ülést 1 órakor felfüggesztették és 3 órakor folytatták. *Kulp* délután folytatja beszédét, amely az egész ülést háromnegyednyolc óráig kitöltötte. Sajnálja, hogy a kormány csak ma bocscotta a bizottság rendelkezésére a szükséges adatokat és hogy ezek sem nem teljeseek, sem meg nem bízhatók, mert a magyar árustatistikán alapulnak. A császári rendelkezetet az átutalás és a kvóta elött kellett volna tárgyalni és határozottan tiltakozik az ellen a híresztelt szándék ellen, hogy az átutalás ideiglenes törvényes intézkedés nélkül történnék. Az ilyen eljárás törvényellenes, inkorrektes Ausztriára nézve lealázó volna, egyttal pedig sértene a legéletbevágóbb érdekeit azoknak az iparágaknak, melyeket különösen Csehországban és Morvaországban üznek. Ami különösen a cukoripart illeti, a Magyarországnak adandó adómegettítés nem két millió, mint az előadó állítja, hanem 3-8 millió és ha ehhez hozzáadjuk a bor és szesz adóját, akkor a szám még egy fél millió forint körül jár. A kvótaküldöttség többsége gvallérosan lemondott 300,000 forintról, melylyel Magyarországnak többet kellett volna fizetni. Mindent összevéve, Ausztria közel 5 millióval károsodott. Indítványozza, hogy az átutalási törvény 1. §-át úgy módosítsák, hogy a leszámolás az üzemi időszak eltelte után nem négy hónap, hanem nyolc hónap múlva történjék.

Ezzel az ülést véget ért.

Bécs, december 18.

A döntés csak holnapra várható, amikor ugyanis az uralkodó elnöklete mellett minisztertanács lesz. Azt hiszik azonban, hogy ez a minisztertanács inkább csak formalitás lesz. Ausztriának tehát a legközelebbi napokban új kabinetje lesz, még pedig ugyanolyan színű, mint a Clary kabinet.

A magyar kvóta-vita.

A képviselőház holnap folytatja a kvótajavaslat tárgyalását, mely ma szónokok hiányában majdnem befejeződött. A Pichler Győző beszéde alatt azonban ismét többen iratkoztak fel, és pedig *Sturmman* György, *Mezőssy* Béla, (akit mások irtak fel s egyttal táviratban szólították a fővárosba), *Lukács* Gyula, *Putnoky* Mór, *Oláh József* és *Fáy* István. Esetleg főlsszóal a vitában *Rakovszky* István, *Hódossy* Imre, *Pulszky* Ágost és *Ugron* Gábor is. Ugron egyébként kijelentette, hogy csak akkor vesz részt a vitában, ha az osztrák politikai konstellációk a kvóta-vita folytatását indokolttá tennék.

KÜLFÖLD.

Három gróf. A pétervári *Herold* legújabb ciklében, melynek a címe: *Három gróf, Goluchowski, Bülow* és *Muravjev* külügyminiszterek politikáját veti egybe kölcsönös viszonyukban és konstatalja a három államférfiu politikájának párhuzamosan haladó irányát. *Goluchowski* gróf, akire eleinte nem minden bizalmatlanság nélkül néztek, nem lazította meg, hanem mélyebbet tette a Habsburg-ház szövetségét és nagy bizalmat szerzett az Oroszországgal való entente által, mely a nagy békeprogram egyik részeként mintegy előfeltétele volt a hágai eseményeknek. *Bülow* gróf mindenben sikert ért el és a német bámulatos erőfejlődés időszakában közreműködött abban, hogy a német politika visszatért az Oroszország és Németország közt való benső viszony korszakának szerencsés hagyományaihoz. Gróf *Muravjev*nek kiváló érdemei vannak a három császárság közt való benső viszony kifejlődése körül. A kettős szövetséget a kontinentális békegarancia kiegészítőjévé fejlesztette a potsdami találkozás által és Ausztria-Magyarországgal oly megegyezésre jutott, mely a közeli Keletet megnyugtatta és Oroszország befolyását növelte. Az oroszok Muravjevben becsülik a birodalom jelenlegi és jövőbeli érdekeit, áttekintő széles látókörét, politikai józanságát és ítéletének higgadságát bizonyos ideális felfogás mellett, mely Oroszországot a feltétlen békeszeretet legelőkelőbb védőjévé avatta. Muravjev, aki egyformán népszerű Párisban, Bécsben és Berlinben, csak megerősítette az orosz politika tekintélyét. A cikk végül azt az óhaját fejezi ki, hogy a *Goluchowski-Bülow-Muravjev* európai areonágus minél hosszabb ideig álljon fenn.

A háboru.

Budapest, december 18.

Sir Redveres Bullernek, a délafrikai fővezérnek, ki oly nagy reményekkel indult a harctérre és olyan csufos vereséget szenvedett, már *utóljá* van. Az angol hadügyi kormány Lord Roberts tábornagyot az afrikai angol hadak főparancsnokává és Lord Kitchener vezérkari főnökké nevezte ki. Bullert azonban meghagyják a helyén s a kiadott hivatalos értesítés úgy az új főparancsnok kinevezését, mint Bullernek mostani helyén való meghagyását azzal okolja meg, hogy „a kormány nézete szerint a natáli hadjárat Buller tábornoknak az ottlétét és teljes figyelmét követeli meg”. Bármint legyen is, Buller meg van fosztva méltóságától és az angolok most már két nagy hőjükben bizakodnak, hogy szerencsés fordulatot fognak adni ennek a boldogtalan hadjáratnak.

A kormány egyuttal intézkedést tesz az összes, még rendelkezésre álló tartalékok (körülbelül 30.000 ember) behívására, és tudatja, hogy a *hetedik* hadosztályt is azonnal utnak indítják Dél-Afrikába. Ez természetesen csak úgy értendő, hogy a hetedik osztály azonnal utnak indul — mihielyt meglesz, mert most még nincs meg és bele fog telni egynéhány hét, amíg első csapatai elindulhatnak. Egyelőre még csak a *hatodik* hadosztály első csapatai kelnek utra.

Az új főparancsnok, Lord Frederick Sleight Roberts, már közel jár a 70-hez; 1832-ben született Indiában és 1851-ben lépett be az indiai hadseregbe, ahol a szepoj-lázadás idején Delhi ostrománál tüntette ki magát legelőször. Az 1867—68-iki abisszínai expedícióban a bengál csapatokkal vett részt. Az 1878-i afghán háborúban a Peivár-szoros elfoglalásával írta be nevét a legkritézabb angol tiszték közé; legfényesebb hadi tette az 1879-iki afghán háboru, mikor mint főparancsnok tönkreverte Ejub khánt és elfoglalta fővárosát. Azután négy év Natál kormányzója volt s újra visszatért Indiába, ahol 1892-ig volt főparancsnok. Ez idő alatt Birma elfoglalásának (1886.) dicsősége szintén az ő nevéhez fűződik. Közel félszázados kelet-indiai szolgálat után hazatért Angolországba. Szolgálatáért 1892-ben peeri méltóságot nyert s 1895-ben tábornagy lett s az irországi csapatok főparancsnokává nevezetett ki, amely állásában máig megmaradt.

Vezérkari főnöke, Lord Herbert Kitchener 1850-ben született Leicestershireben s 1871-ben lépett be mint mérnökki tiszt a hadseregbe s jobbadán a Keleten szolgált. Mint őrnagy lépett be 1882-ben az egyiptomi seregbe, 1886-ban Szuakin kormányzója, majd 1896-ben Szudán főparancsnoka lett; ebben a minőségében verte tönkre 1898. szeptember 2-ikán Omdurmánnál a derviseket s hódította meg Szudánt. E hőstetért kapt a peeri méltóságot. Mikor most a transvaali háboru következtében Abdullahi khálifa alatt ismét mozgolódní kezdtek a dervisek, Kitchener elibök nyomult és november 25-ikén Omdembrikátnál ismét szétverte őket. Abdullahi összes emirjeivel együtt elesett, hadserege részint szétrebbent, részint fogságba esett.

Mai tudósításaink a következők:

(Az új főparancsnok.)

London, december 18.

A hadügyi minisztérium közlése, hogy Lord Roberts tábornagy az afrikai angol haderők főparancsnokává és Lord Kitchener vezérkari főnökké nevezetett ki.

London, december 18.

A hadügyi minisztérium jelenti:

Mint hogy a natáli hadjárat a kormány nézete szerint Buller tábornok ottlétét és teljes figyelmét követeli meg, elhatározatot, hogy Lord Roberts tábornagyot, akit az afrikai angol hadak főparancsnokává neveztek ki, Afrikába küldik.

London, december 18.

Lord Roberts kinevezése a sajtóra a legjobb benyomást tette. Tragikus véletlen, hogy Lord Roberts kirendelésének hírével együtt kapta fiának halálhírét, aki Colenso mellett súlyosan megsérült.

London, december 18.

A *Beuter-ügynökség* jelenti Kairóból mai kelettel: Lord Kitchener holnap utazik el Omdurmán-

ból, pénteken Kairóba érkezik és mihielyt csak lehet, a Fokföldre indul.

(Hadügyi intézkedések.)

London, december 18.

A hadügyi minisztérium a következő kommunikét teszi közzé: A katonai hatóságok javaslatára a kormány a következő intézkedéseket hagyta jóvá:

A tartaléknak eddig még be nem hívott egész része behívatik fegyverszolgálatra. A *hetedik* hadosztály haladéktalanul Dél-Afrikába megy, ugyszintén tüzérségi segédesapatok és egy tarack-dandár. A *dél-afrikai* főparancsnok felhatalmaztatik, hogy a helyi lovasított gyalogság hadtestek utjoncozását folytassa. Intézkedések tétettek, hogy gondosan megválasztott önkéntes csapat szerveztessék a dél-afrikai szolgálatra. A gyarmatok hazafias ajánlatait, amennyire lehet, elfogadják, de előnyben részesítik a lovascsapatok följajánlását.

Madrid, december 18.

A gibraltári helyőrségnek egy része e hó 24-én Transvaalba megy.

London, december 18.

A *Daily Mail* azt jelenti *Sidneyből*, hogy az új *ausztráliai kontingens*, amelyet a kormány elfogadott, 1500 főre rug. Az angol lapok közlése szerint az *angolok vesztesége* a háboru kezdete óta, tiszteket, altiszteket, közkatonákat, sebesülteket, halottakat és foglyokat összevéve, 7600 ember.

(A harctérről.)

London, december 18.

A *Times* jelentése szerint Brad-Shaw századost, a gyalogság parancsnokát, Methuen tábornoktól 10 angol mérföldnyire keletre megtámadták a boerok. Rövid küzdelem után kénytelen volt visszavonulni: Brad-Shaw maga elesett, egy hadnagy súlyosan megsérült. Ez a hír katonai körökben, csekély jelentősége mellett is aggodalmat kellett.

London, december 18.

Egy hivatalos távirat szerint *Galacra* tábornok Patters-Kraalból csapatokat és élelmiszereket küldetett Sterkstromba. *French* tábornok Arundelbe tette át főhadiszállását.

London, december 18.

A reggeli lapoknak jelentik Pretóriából 13-iki kelettel, hogy Barkleyben 900, Barkley-Eastban 1200 és Burghersdorpban 1500 *fokföldi lakos csatlakozott* a boerokhoz.

A *Times*nek jelentik Modder-Riverből 15-ikéről, hogy rekognoskálás alkalmával kitént, hogy a boeroknak a Modder folyótól keletre öt mérföldnyire három táboruk van. A boerok hadereje állítólag 20.000 főre rug.

London, december 18.

Moderriveről táviratozzák, hogy szombaton reggel exploziót hallottak észak felől. Konstatálták, hogy a boerok két mérföldnyire északnak vasuti talpíkat szakítottak fel.

Arra a kormányhatározatra, mely önkéntes csapatok alkalmazását megengedi, ma Edinburgban 300 tüzéronkéntes jelentkezett.

A *Times* azt tanácsolja, hogy *Kimberley* kapitálajon, míg *White* igyekezzék *Ladismithből* kimene-külni. Ez által az angol sereg visszanyerné mozgási szabadságát és folytathatná eredeti tervét, hogy az *Oranje* államon keresztül *Bloemfontein* és *Pretória* felé előre haladjon.

(A királynő.)

London, december 18.

Az udvar köreiben híre jár, hogy a királynő elhalasztotta Windsorba utazását, amelyet holnapra tervezett. Ennek az oka, hogy a királynő a mostani délafrikai helyzetre való tekintettel Londonban akar lenni.

(Kormányválság.)

London, december 17.

Hír szerint *Hicks-Beach* pénzügyminiszter lemondott állásáról, még pedig azért, mert annak idején megtárgalta a hadi előkészületekre szükséges összegek kiutalványozását. Az ebből keletkezett balsikerért őt vádolják a felelősséggel.

(Az írek.)

Dublin, december 18.

A Transvaal érdekében alakult *irbizottság* nyilvános gyűlést hívott össze, hogy tiltakozzék a Trinity Collegének az ellen a szándéka ellen, hogy *Chamberlain* kinevezi tiszteletbeli doktorrá és *rokonzenvét* fejezze ki a *boerok iránt*. A kormány megtiltotta a gyűlés megtartását. A tilalom dacára nagyobb néptömeg jelent meg a gyűlés helyén és a bizottságnak néhány tagja beszédet akart mondani. A *rendőrség széttergette a tömeget*, mire a gyűlés rendezői bejárták a város

utcait és transvaali zászlókat lobogtattak. Közvetlenül ezután *népgyűlés* volt *Dewitt* és *Redmond* részvételével. A gyűlésen több hoves beszéd hangzott el. Egy embert letartóztattak.

(Krüger proklamációja.)

Brüsszel, december 18.

Krüger a fokföldi hollandusokhoz proklamációt készít elő, amelyben felhívja őket, hogy kiáltják ki *Fokföld függetlenségét*. A proklamáció kihirdetése közvetlen küszöbön áll, ha Anglia a háboru folytatja. Az egész terület *Queenstown* és az *Oranje állam* közt fellázadt.

(Chamberlain díszdoktor.)

Dublin, december 18.

Chamberlain államtitkár ma jelen volt a Trinity College szenátusának ülésén, mely őt a *jogetudomány* tiszteletbeli doktorává nevezte ki.

HIREK.

Egy új ünnep.

Aki tegnap, azon a szomorú téli vasárnap délutánon kiünnjárt a liget felé, méltán csodálkozott. A csuf esti ködben kocsilámpák csillogtak, a Múcsarnok oszlopai közül erősen szórta fényét a villamos ivlámpa, általában mozzás, élet volt ezen a különben csöndes vidéken. Igaz budapesti szívvel érezve a dolgot, örülni kellett. Ugy látszott, hogy az oszlopok mögött intenzív, forró városi élet lüktet, s az a terpeszkedő nagy földszintes épület tele van most gondolattal, örömmel, érdeklődéssel, néhány órára ő lett a szíve ennek a lázasan élő, nyugatról oly mohón táplálkozó városnak. A *vernissage* napja volt ez, amikor azonban már igen kevés dolga van a firnisznek, inkább a finomabb parfümök dominálnak — sőt a dolgok legmélyére tekintve a képek se szerepelnek oly igen nagyon ezen az összejövetelen.

Néhány évvel ezelőtt néhány kopott öreg bácsi járt az Andrássy-utra, meg egy esomó diák, aki tiz krajeárért kapta az önképzőkör utján a jegyét. Akkor is voltak tárcák a tárlatokról, minthogy tárcá és tárcá-író mindig és mindenhez akad. Reklám is volt, mert ehhez is akad gyakran valaki, aki csinálja, s mindig valaki, aki elfogadja. Közönség is volt, még egyszer mondom: kopott bácsik, ifju diákok, itt-ott hölgyek is — szóval senki.

És tegnap erős nagy nyugoti élet forrott, hullámzott, izzott a képek körül. A muzeum mögül éppugy, mint a Józsefváros külső részéből és a bazilika tájékaról való volt ez a közönség. Mint ez utóbbi vidéken mondanák, *tot Budapest* ott volt. Ez volt tegnap. És ugy tegnap este az összejöveleteken, mint a mai zsurokon már képekről és művészekről vitakoztak. Igen, nem hazugság ez: szó esik már nálunk képekről is, és idestova a szeszélyes Márk, a termékeny Fényes, a forrongó Kernstock meg a többi majdnem oly népszerű lesz, mint Vavrincez Mór és Szerbovszky Szaniszló.

A magyarázat? Az is ott volt. Egy hullámos haju, mosolygó miniszter, aki igazi művészlélek már csak azért is, mert mind-egyre büntetőjogász szeretne lenni. Szinte bizonyító erejű ez a melanholikus, örökkön felcsendülő vágyakozása a kriminalisztika után. Hauptmann Gerhartnak világraszóló neve van az irodalomban, és még egyre szobrász szeretne lenni. Jókaí annak idején odaadta volna minden írói dicsőségét egy sikerült képért. Ime Wlassies, akit napról-napra me-lenget az elismerés, buzdít a siker, büntetőjogásznak indult s talán a lelke mélyén titkon vágyakozik is a szép kriminális esetek, a modern büntetőjavaslatok után, ő Garofalo bárót és Ferri Henriket, az agg Beccariat és a 43-as javaslatokat tán szivesebben lapozná, mint Pasteiner Gyulát — amiben különben a minőséget tekintve teljesen igaza van.

Ő csinálta meg ezt a szép estét. La-tiatue feleym, mi már ilyenek vagyunk. Aki alulról buzdít, azt nem hallgatunk meg. Aki

felülről szól, a visszhangra talál. Ez a miniszter anyai gondossággal kapargálja össze a budget morzsáit a magyar képek számára. Tervez, rendelkezik, izgat, istápol, buzdit, fizet — ahogy még előtte senki.

A tervezésben utánozzák képviselők, az izgatásban és buzditásban az újságírók, csak még a fizetésben nem nagyon utánozza senki. Ezt kellene tőle megtanulni: a vásárlást. Csak még ezt az egyet. És alaposan.

Uj ünnepe lett a budapesti életnek a vernissage napja. A társasélet előjegyzési naptárában immár följegyzik.

És ez a följegyzés érdemes volt a följegyzésre.

Q.

Budapest, december 17.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** December 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hír.** Pécsi tudósítás szerint *Frigyes* főherceg ma Pozsonyból baranyamegyei birtokára érkezett.

— **Konzulsági fogalmazók és attasék.** A hivatalos lap legutóbbi száma a külügyminiszternek a konzulsági fogalmazók szolgálata lépéséről és a konzulsági attasék vizsgálatáról szóló rendeletet hozza. Konzulsági fogalmazónak a rendelet szerint csak azt nevezik ki, aki a konzulsági akadémiát kedvező eredménnyel végezte el, vagy az attasé-vizsgát sikeresen tette le. Részletesebben írja körül a rendelet az attasé vizsgálatot, annak feltételeit, tárgyait és módját. Az attasé-vizsgálatot valamely konzulátusnál végeztet egy évi próbaszolgálat előzi meg. A próbaszolgálati évi letelével folyomak a jelölt a külügyminisztériumhoz és okmányokkal bizonyítja, hogy osztrák vagy magyar állampolgár, a jog- és államudományi tanulmányokat osztrák, vagy magyar egyetemen végezte. De ha a kívánt feltételek megvannak is, a külügyminisztérium dönti el, kik bocsátandók attasé vizsgálatra. Ilyen vizsgálatok évenként kétszer vannak: tavaszkor és őszszel. A vizsgálobizottság tagjai a külügyminisztérium első osztályfőnöke vagy ennek helyettese, mint elnök, a konzulsági előadó, a külügyminisztériumnak a konzulsági akadémiánál megbízott kiküldöttje. A vizsgálat írásbeli a nemzetközi jogból franciául, nemzetgazdaságtanból németül, fordítás angol nyelvből németre, továbbá szóbeli: nemzetközi jog francia nyelven, nemzetközi magánjog és büntető jog német nyelven, konzulsági ügy német nyelven, nemzetgazdasági német nyelven, a tengeri hajózásra vonatkozó törvények és szabályok olasz nyelven, nemzetközi kereskedelmi ismétel és kereskedelmi földrajz német nyelven, az osztrák és magyar közjog német nyelven és végül angol nyelven. Osztályzat csak kétféle van: *képesített* és *nem képesített*. Az attasé vizsgálat csak egyszer ismételtető, akkor is a külügyminisztérium engedélye alapján.

— **A magyar nyelv érdekében.** Egyik erdélyi ítéltábla bizalmas körrendeletet intézett a felügyelete alatt levő törvényszékekhez, hogy szerezenek érvényt a magyar nyelvnek. A körrendeletnek az a szomorú előzménye, hogy némely erdélyi bíróságnál a pörös okiratok legnagyobb része oláhnyelvű s ezeket az iratokat nem is fordítják magyarra. A községi kézbesítők oláhul vagy németül írják jelentéseiket, a halálesetfőlvétel blanketája magyar, de azért az egyes rovatokat mégis oláhul vagy németül tüntetik ki. Ezért a törvényszéki elnökök 1900. január 15-ig jelentést kötelesek előterjeszteni, hogy a kézbesítők tudnak-e magyarul s javendőre tapintatosan figyelmeztetik a közigazgatási tisztviselőket, hogy a magyar bíróságokhoz magyar nyelvű hivatalos iratokat küldjenek. Ha a figyelmeztetés nem használ, ugy az idegen nyelvű iratot nem szabad elfogadni s a köteleességmulasztó tisztviselőt szabírsággal kell sújtani. A körrendelet így végződik:

Elérkezettnek látom az időt, hogy a törvényszéki elnök urakat bizalmasan figyelmeztetem, érvényesíték befolyásukat arra nézve, hogy a rendes pörös eljárásnál a magyar nyelvnek tapintatos és fokozatos alkalmazása teljesen megtörténjék.

A bizalmas rendelet ötlötötől persze most hatalmas kirohanásokat intéznek az oláh lapok Magyarország erőszakoskodó politikája ellen. Ami végeredményben azt bizonyítja, hogy a rendeletre nagy szükség volt.

— **Az állatorvosi főiskolából.** Az állatorvosi főiskolán a folyó tanév téli felében az előadások december hó 22-ikén végződnek. A nyári félévre a beiratások jövő évi január 10-iktől 17-ikéig tartanak, az előadások január 18-ikán kezdődnek.

— **Rendőrtisztviselők hangversenye.** A rendőrtisztviselők segély- és nyugdíjpótló egyesülete a jövő év február havában hangversenyt rendez. **A zene- és művészvilág** legkiválóbbjeivel lép

értékesbe és felkéri őket a jótékony célú hangversenyen való közreműködésére.

— **Gyp foglalkozása.** *Gypnek*, az elmés és nagytehetségű francia íróknak nevét nálunk is ismerik sokan. Igazi neve *Martel* grófnő. Most őt is megidéztek a francia összeesküvés pörben, mert Déroulède laizálásán napján együtt ebédelt vele és Rogét tábornokkal. Kihallgatása így kezdődött:

Az elnök: Neve?

Gyp: Martel grófnő.

Az elnök: Foglalkozása?

Gyp: Antisemita.

Derűtlenség.

— **Az ifjusági könyvtárak.** A tanfelügyelőségekhez *Wallaces* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratot intézett az elemi iskolák ifjusági könyvtára ügyében. A leiratban nincsenek precíz rendelkezések, hanem csupán olyan pedagógiai vezérelvek, amelyeknek keretében az iskolai könyvtárak ügye a legjobban megoldható. Tájképzésül a közoktatásügyi miniszter összeállította azoknak a könyveknek a jegyzékét, amelyeknek az olvasása a szórakoztatás mellett hasznossal is jár a tíz-tizenhat éves tanulóra nézve. Megtaláljuk ebben a jegyzékben a magyar irodalom kiválóságait mellett a külföldi irodalom alkalmos termékeit is. A leirat egyébként arra buzditja az illetékes köröket, hogy törekedjenek az iskolai könyvtárak mellett, vagy azokkal kapcsolatban népkönyvtárakat is alakítani. Mindennél, de különösen nemzetiségi vidékeken bizony nagyon fontos eszköze ez a magyarságnak, kívánatos tehát, hogy a tanfelügyelői hivatalon kívül is meghányják-vessék a népkönyvtárak eléggé mostoha sorsát.

— **A maffia.** *Palermóból* táviratozzák, hogy a rendőrség letartóztatta *Filippellot*, aki Palizzolo villabatei birtokán mezei őr volt. Állítólag ő volt a közvetítő Palizzolo és Fontana közt. Azt az orvost, akit a maffia el akart tenni láb alól, *Patinak* hívják, a másik kisméretű áldozat pedig *Perricone* lovag volt. Tegnap Palermóban nagy gyászmenetet rendeztek a meggyilkolt *Notarbartolo* emlékére, mely egyszerűsített tüntető körmenet volt a maffia ellen. A menet, melyben óriási néptömeg, közte Szicília legkiválóbb politikusai is részt vettek, délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor indult el a Corso Vittorion át a Piazza Castelnovóra, ahol a zenepavillonon Notarbartolo gyászba vont mellszobrára volt elhelyezve. Az összes utcák zárva voltak és a házakon félfarokra eresztett zászlók lobogtak. A Piazza Castelnovon több beszédet tartottak és azután a menet a temetőbe vonult Notarbartolo sírjához, melyre *Camporeale* herceg a palermói lakosság nevében díszes bronzkoszorút helyezett.

— **Panasz és újra panasz.** A fővárosra állandóan panaszkodnak azok, akikkel dolgoztat. A legutóbbi panasz és igazán jogos panasz az volt, hogy huzták, halasztják a munkák kifizetését s a vállalkozó a befektetése kamataiban elveszíti a nyereséget. Most meg új panaszszal állanak elő az építőiparosok. Azt mondják, hogy a főváros által árlejtesre kifizetett munkák feltételei olyanok, hogy szakiparos nem vállalkozhatik azok elkészítésére. Tehát a nagy tőkés vállalatok kezébe kerül a munka, amely aztán kiosztja a munkát albertele, úgy, ahogy akarja, mivelhogy teljesen ki van szolgáltatta neki a tőkével nem rendelkező iparos osztály. Arra kéri a fővárost, hogy hívjon össze egy vegyes bizottságot, amely újra állapítsa meg az árlejtes feltételeket.

— **Leégett gyár.** A *Daily Telegraph*nak óriási tűzkatasztrófia hírt jelentik *Fenslyvándából*. Egy ottani nagy szövőgyár kigyuladt és a tűz olyan gyorsan terjedt el, hogy a munkások nem tudtak másképp menekülni, tehát kiugrottak az ablakon. Tíz leány szörnyet halt, övenen halálosan megsebesültek és a többi is kisebb-nagyobb sérülést szenvedett.

— **150,000 forint előleg.** Ezt bizony nem valami nagy regényre vagy drámára adták, sőt még nem is adták, csak kéri. A főváros az, aki kér s esendes megilletődéssel várja, hogy mit szól a kéréshez a pénzügyminiszter. Az állam tudniillik a fővárosnak az italmérsi adókból ez ideig a belterületen negyven, a külterületen harminc százalékot fizetett. Negyvenezer forintot kapott havonként a főváros s az esztendő végén mindig leszámolás következett. Tavaly azonban nem számoltak el, pedig a fővárosra ráférne egy kis pénz. Sürgette is a pénzt, de egy kis differencia támadt a miniszter és a főváros között, ami hátráltatja az elszámolást. Most a főváros arra kéri a minisztert, hogy legutóbb százötvenezer forintot adjon előlegül, amíg elszámolnak. Hogy kap-e vagy nem, az csak a jó Isten tudja, meg — **Lukács László.**

— **Szedő-sztrájk.** *Salzburgból* táviratozzák, hogy ott ma szedő-sztrájk ütött ki. Holnap a hat salzburgi lap közül csak három jelenik meg, ezek is csak korlátozott terjedelemben.

— **Hazasság.** *Varga* Károly fővárosi kereskedő eljegyezte *Luka* Malvin kisasszonyt Budapesten.

— **Panamista pasa.** A szultán sógorának lenni se elég ahhoz, hogy némely hitványságokat büntetlenül cselekedhessenek meg az ember. Példa erre a Mahmud pasa esete. A derék pasa afféle panamista, aki a kis jóvedelmét meg nem engedett módokon gyarapítja. Többek között nemrégiben az angol nagykövetségnek akadt egy kis ügyele. Arról volt szó, hogy a bagdadi vasutat angolok építsék ki. Az üzletet a pasának kellett volna az angol vállalkozók kezére játszani. A honoráriumot föl is vette már, azonban kitűdött a dolog s a jeles pasa jobbnak látta eliramodni Konstantinápolyból. A Georgia nevű francia hajón szökött meg két fiával és egy az ügyben szintén ludas francia újságíróval egyetemben. Marseillebe mentek. A szultán most a helyett, hogy bottal ütné a nyomukat, a párisi török nagykövetség útján arra kérte a francia kormányt, hogy adják ki neki a kedves sógorát. Azt írja a levelében, hogy nagyon lekötözik ezzel a szivességgel. Argumentumnak ez ugyan nem igen elégséges, de azért mégis megeshetik, hogy visszaadják neki a sógorát.

— **Győrök Leo temetése.** *Győrök* Leo tanárt, az öngyilkossá lett festőművészt, ma délután kísérték örök nyugalomra a kerepesi-utí temető halottasházából a fővárosi tanács által felajánlott díszsírhelyre. *Győrök* Leo holtestét a halottasház középső helyiségében tették ravatara, amelyet a koszorúk nagy sokasága borított, köztük a fővárosé, a belvárosi reáliskola tanártestületé, a tanítványoké, a képzőművészeti társulaté, Nemzeti Szaloné stb.

A temetésen ott voltak többek között *Szabó* Károly tanácsnok, a főváros képviselőiben, *Hock* János országgyűlési képviselő a Nemzeti Szalon képviselőiben, *Feslmann* József a VIII. kerületi főreáliskola igazgatója, a belvárosi főreáliskola tanári kara és ifjusági testületileg és igen sokan a tanárok, festőművészek és műbarátok közül. A beszantelést egyik ferencvárosi segédlelkész végezte, a szertartás alatt pedig a templomi énekar szép gyászdalokat adott elő. A beszantelés után a tanártestület nevében dr. *Kremmer* Antal tartott szép bucsuzót, mely után *Hock* János lépett a koporsóhoz. A Nemzeti Szalon nevében gyönyörű beszédet mondott, méltatván az elhunyt festőművész érdemeit. A remek bucsuzótál alatt nem maradt szem száron és a jelenvalókat közül sokan hangosan zokogtak. Beszéde végén *Hock* János palmaágat helyezett a koporsóra, melyet ezután négyfogatu díszkocsin a sírhoz vittek. Itt egy VIII. osztályu tanuló lépett a koporsóhoz és az ifjuság nevében bucsut vett a szeretett tanártól. Ezután a koporsót örök nyugalomra helyezték.

— **A tábornok előérzete.** A *Le Journal* londoni levelözője érdekes dologról értesíti lapját. Az előérzeten és a telepátiban hívők akár újabb adat gyanánt is használhatják *Wanchope* tábornok esetét. A tábornok a Modder melletti ütközésben elesett. Mielőtt azonban a csataterre utazott, Nidryben, ahol állandó lakása volt, kijelentette barátai előtt, hogy előérzete, amely sohse szokta megalnani, azt mondja, hogy nem tér vissza élve Délafrikából. A tábornok eddig már három háboruban vett részt, s azok előtt mindig megjósolta övének, hogy élve kerül haza. Most más volt az előérzete s most is beteljesedett.

— **A nótámat!** *Desseoffy* Béla, nagy-dobosi földbirtokos agyonlőtte magát. Hagyott hátra végrendeletet is, amelyben azonban egy szó sem volt arról, hogy miért oltotta ki az életét saját kezével. A végrendelet érdekessége abban van, hogy a halálra elszánt ember arra kérte benne a hozzátartozóit, hogy a temetésén a debreceni cigánybanda álljon a koporsója mellé s huzza el a három legkedvesebb nótáját. Mindegyikert száz pengő jár a cigánynak. Olyasféle ez, mint a halál utáni duhajkodás, amiben szivis van, széles jökevd és mélységes szomorúság egyszerre. A magyar ur szomorú élete, a magyar ur jökevdü halála. Sirva vigadás.

— **Egy család tragédiája.** *Nagy-Becskerek*ről jelenté tudósítónk: *Nagybecskereken* nagy részvételt kelt *Manojlovics* Miklós előkelő ügyvéd esete. *Manojlovics* nyolc éves gyermeke vörhenyben megbetegedett. A szülők odaadással olták gyermeküket, aki meg is gyógyult. Ekkor azonban a szülők betegedtek meg és *Manojlovics* ma 56 éves korában meghalt, felesége haldozik.

— **Halálozás.** Dr. *Chilf* Márk, az országos nőképző egyesület leánygimnáziumának tanára az éjjel meghalt a fővárosban. Az elhunyt, aki alig volt 25 éves, rendkívül képzett, jeles tanár volt s halála kártársai és tanítványai körében nagy részvételt keltett.

Mérényi Frigyes mozdonyfelügyelő é hó 15-én Szolnokon 42 éves korában meghalt.

Eisenschek József nyomjái földbirtokos hirtelen meghalt.

— **Jelenet egy előkelő budapesti kávéházban.** Egy ur belép. A pincér lesegíti kabátját, elveszi kalapját:

— **Parancsol?** — kérdi.

— **Kérek egy pikkoló feketét,** meg egy olyan újságot, amelyben megverik az angolokat...

— **Hiszterika.** A kerepesi temető irodájában, ahol számokba és rovatokba foglalják a halottakat, a nyáron egy gyászruhás asszony arra kérte az irodavezetőt, hogy adja vissza a bűnyját.

— Hogy méltóztatik?

— A bátyáért jöttem, Aussig-Elbából való vagyok. Rösler Jánosnak hívták a bátyámat, itt van eltemetve. Adja vissza nekem, elviselem magammal. Egy ládát is hoztam magammal, amibe szépen be lehet csomagolni a Johannt esontjait.

Az irodavezető rögtön megérezte a dolgok mibenlétét, nagy jártassága van a holttest-kergetők ügyeiben.

— Sajnálom, asszonyom, a Johannt nem lehet kiadni. Nem szabad. Tessék pihenni hagyni szegényt.

A gyászruhás asszony könyörgésre fogta a dolgot, de az irodatiszt megmaradt a mellett, hogy:

— Nem lehet. Ne bántsuk a Johannt.

A gyászruhás asszony sirva átvonult szatóza senki sem tudja, hogy hova lett. A bécsi rendőrség most körözötti s körözött levelében Kühnel Joákim aussig-elbei háztulajdonos feleségének mondja, aki nagyon ideges és hisztériás. A főkapitányság azt hiszi, hogy a Dunába ölte magát.

— **A Dénáról.** A váratlanul mogenyhült időjárás nagyon meglátszik a Dunán. A jégzajlás majdnem teljesen megszűnt; egy-két szétmállott jégábla uszik még a vízen s az éjjel a budai oldalon képződött jégtörzsek is leváltak, s most mind a két part szabad. Valószínű, hogy a megszűntetett propellerközeledést pár nap múlva ismét megindítják. A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint az összes mellékfolyókán megelazult a jég, s ha pár napig így tart, az idén rohamos áradásra van kilátás. A Duna máris árad, s nap-nap után emelkednek a mellékfolyói is.

— **Degradálás.** Belgrádban a minap lefokoztak egy — érseket. Szomorú, keserves ceremóniák közt vitték börtönbe Gyuricót, akita rögtönítélő bíróság husz esztendőre rabszóra ítélt felségértés miatt. Az érsek negyven évig volt lelkész, de a lelkiellen kívül politikával is foglalkozott. Lefokozásának napján feyene ruhájá felé feladták egyházi ornatusát. Azután erős őrizet mellett a várbeli templomba vezették, ott az oltár elé állították. Az archimandrita beszédet mondott az elítélthez, hogy viselje keresztényi megadással az Ur megbáráltatását s bánja meg tettét. Azután hajából és szakállából egy keveset levágott e szóval: *méltatlan.* A kispapok kórusa utána énekelte: Méltatlan, méltatlan! Majd egymásután levette a miseruha egyes darabjait, mignem Gyuric csak feyene ruhában állt az oltár előtt. Aztán jöttek a börtönőrök.

— **A munkanélküliek tüntetése.** Emilittük már, hogy a munkanélküli munkások holnapra tüntető menetben akartak a főpolgármester, a belügyminiszter és a kereskedelmi miniszterek lakásai elé vonulni. A vezetők a dolgot bejelentették a főkapitányságnak, amely azonban *nem vette tudomásul a bejelentést,* vagyis megtiltotta a tüntetést. Valószínű azonban, hogy a munkanélküliek ennek dacára is gyülekezni fognak holnap délután három órakor a Múzeum háta mögött s a rendőrség engedélye nélkül is elésátának az említett helyekre.

— **Kanyaró Cinkotán.** Cinkotán egy idő óta kanyarójárvány dühöng. A járvány oly nagy mérvben lépett fel, hogy alig van ház, amelyben egy pár beteg ne lenne. A hatóság a legseélyesebb körüintézkedéseket teszi, hogy a veszedelmet elfojtsa. Az összes iskolákat és kisdóvodákat bezárták.

— **Öngyilkosság a kaszárnyában.** A Szatmáron állomásozó 5-ik gyalogezred kaszárnyájának udvarán tegnap este öngyilkossá lett egy fiatal szakaszvezető, Boleman János. Boleman, aki egyike volt a legképzettebb aliszteknek, szolgálati feyvervel szíven lötte magát s rögtön meghalt. Boleman nem hagyott hátra semmiféle írást, amiből öngyilkossága okára következtethetnének.

— **Betörés.** Özevgy Schlosser Mátyásné vendéglőnek a Kálvin-utca 8-ik szám alatt lévő lakásában, amely a vendéglő szomszédságában van, tegnap este betörők jártak. Az asszony a kocszmában foglalatoskodott, amikor a betörők a lakásnak utóára nyíló ablakát benyomva behatoltak. A szekrényeket feltörték és onnan 240 forint készpénzt s egy Deák Ferenc arcképpel ellátott ezüst órást — elloptak. A rendőrség nyomozza a betörőket.

— **Éjjeli krónika.** Szóli László 24 éves kocsis az éjjel a Soroksári-utca 80-ik szám alatt lévő kocszmában mulatott. Már alaposan itas volt, amikor egy ismeretlen ember lépett hozzá és azt mondta, hogy néhány barátja várja odakint az utcán. Szóli kiment, azonban vesztésre, mert több, késsel és bittal feyverkezett ember várta, akik rátámadták, leteperték, összezúrták és agyba-főbe vették, azután pedig elmenekültek. Szóli a mentők az István-kórházba vitték; a támadókat pedig a rendőrség nyomozza. — **Alperí Gyula** 19 éves napszámoló az éjjel részegen botorkált a Gát-utcaiban hazafelé. Utközben ittas fővel összeveszett egy eléje került emberrel, aki ala-

posan összezúrkálta. A sebesülte a mentők az István-kórházba vitték, a késelőt pedig a rendőrség keresi. — **Dombrowsky József** 27 éves, galíciai születésű napszámoló, a Losonci-utcaiban szurkálták össze ismeretlen emberek. A Rókus-kórházba vitték, a támadókat pedig nyomozzák.

(x) **Aranyozó** haj érhető el a *Golden Hair* folyadék néhányszori használatával. Nagy üveg 1 forint. Főraktár egyedül Zoltán B. gyógyszerertárban, Budapest, Hold- és Nagykorona-utca sarkán.

(x) **Akácia-szappan** 50 kr. Akácia-poudre, fehér. róza vagy kréme színben 50 krajcár. Akácia-arckréme 1 forint. E kiváló araszépitő és tisztító készítmények törvényesen vannak védve. Kaphatók a gyógyszerertárakban. Főraktár: Krieger Gy. gyógyszerertára Budapest, Kálvintér.

(x) **Harisnyát és tricót-alsóruhát** legelőnyösebben vásárlunk *Sigmund József*, felszázad óta fennálló nagy raktárban Budapest IV. Városház-tér 10.

(x) **Kertész Tódornál vasárnap délután zárva lesz. Karácsonyfadísz ajánlatos tehát idejekorán beszerezni.**

FŐVÁROS.

(*) **Iparhatóság megbízottak.** A X. kerületben össze-vissza száz ember szavazott le az iparhatósági megbízottakra. Rendes tagok lettek: Fuchs Antal, Dreilinger Lajos, Ehmann Viktor, Tumpke György, Fehér Károly, Hell Imre, Metzger Ferenc, Pradi József, Pruscha József, Pollák Nánán, Kolozsán András, Reitinger Ferenc, Jánossy József, Schmidt Ágoston, Pfeifer János, Sebő Lajos, Sehalberger József, Zörg Antal, Werner József, Wuschel Ferenc. Póttagok: Friedrich Mihály, Hermann Antal, Kerkes Gábor, Schreil József és Övedí János.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Az Országos Színész-Egyesület és a vidéki színészet.** A vidéki színészet nagy válság előtt áll. Mint a nagyobb jelentőségű dolgok nak rendszeren, ennek a válságnak is egy jelentéktelennek látszó incidens volt a kiinduló pontja: csak annyi, hogy az *Országos Színész-Egyesület* tanácsa, feyvelmi szabályaiban foglalt jogánál fogva, egy renitenskedő vidéki igazgatót pénzbírsággal büntetett kétrendbeli feyvelmi vétsége miatt. A vidéki igazgató erre — támogatva városának hatósága és egyéb tényezők által, — a belügyminiszterhez fordult s azt kéri, hogy a miniszter vegye ki egész társulatát a *Színész-Egyesület* hatásköre alól. Ebben a vidéki színészet életérdekeivel szétválaszthatatlan összefüggő ügyben most egy laptrészlet a következőket írja:

Az *Országos Színész-Egyesület* és a pozsonyi színház igazgatósága között való ismeretes vizsgálódás dolgában — pozsonyi információink szerint — már legközelebb dönteni fog a belügyminiszter, kinek eredetileg az volt a terve, hogy a pozsonyi incidens kapcsán a színészetet országosan rendezi s az erre vonatkozó összes ügyeket a kultuszminisztérium hatáskörébe teszi át. E szándékának megvalósítását azonban a függő komoly politikai kérdések megoldásáig kénytelen volt elodázni s egyelőre — ha ugyan információink nem tévesek — az intendánsnak, gróf Keglevich Istvának tanácsára csak azt tervezte, hogy mindazon igazgatók, kiknek társulatai télen-nyáron állandóan egy helyen játszanak, a színészegyesület hatásköréből kivételesen s egy új intendánsnak rendelkezésének alá, ki a szükséges felügyeletet és ellenőrzést gyakorolná. — Az ilyen megoldás természetesen a színészegyesület széttagozását jelentené. Az egyesület tanácsa már akkor is lemond, ha csak a pozsonyi színházat függetlenítik. Elvégre, ha a kormány akarja elvállalni azt a munkát, amelyet most a tanács teljesít, az ellen senkinek sem lesz szava, megának a tanácsnak sem. De ha minden ok nélkül egyes színházaknak kiváltságokat osztogatnak, akkor az egyesület tanácsa nem vállalhatja el a felelősséget az ügyek vezetéséért. A színészegyesület tanácsa — amennyire mi tudjuk — a vidéki színészet érdekeit védte; a tanács működése alatt a vidéki színészet már is hatalmas lendületnek indult. Nagyon kockázatos az, aki a mostani rendben előkészület, átmenet nélkül és főleg kellő áldozatkészség nélkül akar változtatni.

Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a képviselőház egy neves tagja, aki alapos ismerője az *Országos Színész-Egyesület* dolgaiban is, a legközelebbi napokban felkeresi a belügyminisztert, hogy informálja a dolgok állása felől. Az *Országos Színész-Egyesület* ügye esetleg interpelláció alakjában a képviselőház elébe fog kerülni.

** **A Vígyszínház szenzációs drámája.** *Zangwill* szenzációs drámáját, a *Gheo gyermekeit*, amely Amerikában még a *Trilby* sikerét is felülmúlta, a *Vígyszínház*ban még ebben az évadban színe fogják hozni. A drámát a múlt héten adták Londonban, ahol dr. Szécsi Ferenc, a *Vígyszínház* dramaturgja, a bemutatás előadás után azonnal megszerezte a darab előadási

jogát s a korhú díszlet- és jelmezterveket már el is küldte a *Vígyszínház*nak.

** **A „Kisasszony feleségem” titka.** A párisi *Figaro* meséli a következő történetek: Egy nemrégiben elhunyt színész bútorainak az árverésén, *Roberval* asszony, hatvanegy frankon egész csomó partitúrát vásárolt. Mikor a kótasomót otthon vizsgálgatni kezdte, a *Margoline* (Kisasszony feleségem) partitúrájából egy egész csomó bankjegy hullott ki, 18.500 frank volt s ezt az összeget *Roberval* asszony azonnal visszaadta a színésznek örökösöknek.

** **Műsorváltás a Népszínházban.** A hét folyamán a Népszínházban a kifizűtt előadások sorrendje következőképp változik meg: Szerdán, 20-án és pénteken, 22-ikén a *Kurucfurfur*; csütörtökön, 21-én és szombaton, 23-án pedig a *Kis szökevény* kerül színe. E szerint csütörtökön lesz a *Kis szökevény* első jubiláris, azaz *huszonötödik* előadása. A vasárnap délutánra kifizűtt *Lili*-előadás nem változik, este pedig, karácsony estéje lévén, a színházak közös megállapodása szerint, nem lesz előadás.

** **Filharmonikusok hangversenye.** A szerdai IV-ik filharmoniai hangverseny íránt élénk érdeklődés mutatkozik, és jegyek már csakis a kis terembe válthatók *Méry* Bélánál (Dorottya-utca 7.). Ezen a hangversenyen *Dvorák* Antal három legjobb művét vezényli, köztük a híres *Gordonkaverseny*t, melynek versonyszólamát, *Wihan* János, a cseh vonónégyes gondokaművésze, fogja játszani. A műsor többi száma it *Erkel* Sándor vezényli.

** **A Lipótvárosi Kaszinó művésztéje.** A *Lipótvárosi Kaszinó*, amely a fővárosi művészetben vezető szerepet játszik a budapesti társaskörök közt, december tizenkilencedikén, kedden hangversenyt rendez, a *Budapesti* időző *Dvorák* tiszteletére. A nagyérdékű hangverseny műsora a következő:

1. *Quartett F-dur* op. 96. előadja *Hoffmann, Szuk, Nedbal* és *Wihan* urak. 2. *Dal Jakobina* operából, énekl *Hesch* Vilmos. 3. Kettősök: sopran és altra, *Klänge aus Mähren* op. 32. a) *die Verlassene*, b) *die Gefangene*, c) *die Zuversicht*, énekl *Vasquez Molino* grófné és *Hilgermann* Laura urhölgyek. 4. Két keringő, előadja *Hoffmann, Szuk, Nedbal* és *Wihan* urak. 5. Kettősök: sopran és altra op. 38. a) *Vergebliches Hoffen*, b) *der Kranz*, c) *der Schmerz*. 6. Adagio *Dvorák* hegedűhangversenyéből, előadja *Jan Kubelik* ur. 7. Cigánydalok, előadja *Hesch* Vilmos ur. Zongorán kísér *Sziklai* Adolf karmester.

A hangverseny fél tíz órakor kezdődik.

** **Szegény Szabados!** Az isten éltesse sokáig *Szabados* Béla professzort, a finom és bájos operett-muzsika mesterét, de furcsa kis dolgot olvasunk róla a *Munkács* című lapban. *Szabados* írta *Márkus József Rika* című darabjához a muzsikát, amely érdemét a főntebb cíttől lap szépen honorálja egy kis cikkében. Ámde a cikk így kezdődik:

„Szombaton *Szabados*nak, a *korán* elhunyt fiatal magyar zeneszerzőnek *Rika* című operettjét mutat-ták be...”

** **Carreno hangversenye.** Az első zenei szenzáció a jövő évben kétségkívül *Carreno* Teréz asszony egyetlen hangversenye lesz, amelyet a világhírű művész több évi távollét után, *hétfőn, január 8-ikán* tart meg a *Royal*-szálló termében. *Carreno*, aki a mi közönségünknek kedvence, most nagy hangversenykörúton van Franciaországban. Budapesti hangversenyének rendezésével *Carreno* ezuttal *Méry* Béla zene-műkereskedését bizta meg, ahol mai naptól kezdve már jegyek is kaphatók.

** **Réthy Laura visszavonulása.** A vidéki énekes színpad egyik legkiválóbb énekművésznője, *Réthy* Laura asszony, aki ez idő szerint a *temesvári* színtársulat koloratura-primadonnája, mint értesülünk, virágvasárnaptól fogva visszavonul a színpadtól. A művész még ma is teljes birtokában van szép hangjának s visszavonulását határozott vesztésnek tartjuk a színművészetre.

** **Egy drámaíró-Tsajkovszky.** A világhírű orosz zeneszerzőnek, *Tsajkovszky*nak közeli rokona, aki ugyanazt a nevet viseli, közel van ahhoz, hogy drámaírói babérokat is szerezzen ennek a névnek. Az eddig ismeretlen *Tsajkovszky* drámát írt, amelynek *Ossada* a címe és legközelebb kerül bemutatásra Pétervárott.

** **A Népszínház új operettje.** *Mader* Raul és *Pásztor* Árpád eredeti nagy operettjéből, a *Kadtkis-asszony*ból a jövő hét folyamán megkezdődnek a színpadi próbák a *Népszínház*ban. A balletnek nem jelentéktelen része lesz az operettben, amely a többi láncokon kívül három teljes balletszámot foglal magába. A megfelelő, díszes női és férfi-kosztümöket szorgosan készítik a *Népszínház* műhelyeiben. A női főszerepek *Küry* Klára, *Z. Bárdi* Gabi és *Csatai* Szófi kezében lesznek.

** **Strausz János hátramaradt balletje.** A *Hamupipóké*, *Strausz* János hátramaradt balletjét az ideai farsangra akarták bemutatni a bécsi operában, de elhalasztották a jövő év október havára. Az elhalasztás oka, egy bécsi újság értesülése szerint, az, hogy a ballet kiállítására huszezer forintot igényelt volna s ezt az összeget a főudvarmesteri hivatal erre az esztendőre nem engedélyezte. Most az hírlik, hogy a balletet egy *berlini* színpadon fogják először bemutatni. Az a terv is felmerült, hogy a *Hamupipóké*t egy külön erre a célra szervezett ballet-ensemble kiállítás alatt Párisban is bemutassa.

** Tiszti bál a párisi operában. A párisi operában tegnap este volt az idei szezon első nagy bálja, melyet a tisztí özvegyek pénztára javára rendeztek. A bálon megjelent *Loubet* elnök is a feleségével. A mellette levő páholyban *Kozlov Sergius* orosz ezredes foglalt helyet, aki II. Miklós cár megbízásából Szarav herceg életrajzát írja meg. Tizenegy óra tájban *Loubet* elnök, akinek feleségét *Galliffet* hadügyminiszter vezette karon fogva, sétált tett és megnézte a gyönyörű táncteremmel átalakított helyiségeket. Közben táncoltak, persze etikettszerűen. Tizenegy órakor aztán eltávozt *Loubet* és a felesége, mire fölszabadult némileg az etikett is. Hatalmas virágosata támadt, aztán újra tánc volt.

** Patti Adeline — jubileuma. A színpad istennőkre voltaképpen lehangoló dolog, amikor első színpadra lépésüknek — negyvenéves fordulóját kell megünnepelniük, mert ez annyit jelent, hogy a legszébb színpadi istennő [is alá van vetve a természet örök törvényeinek s hogy ő is vanül. Minthogy az idő könyörtelenül mulik, *Patti Adeline* is elérkezett a lehangoló jubileum időpontja. December huszonegyedikén lesz negyven esztendője, amikor *Patti* tizenhat éves korában, *New Yorkban* először színpadra lépett. Kilenc éves korában ugyan már énekelte egy játékos hangversenyben s már ekkor magára vonta a közönség figyelmét, de szülei elég okosak voltak arra, hogy ne szerepeltessék, mint csodagyereket s ne engedjék színpadra, amíg hangja teljesen ki nem fejlődik. Első fellépése után *Strakosch*, az egykor híres impresszárió, azonnal szerződtette s pedig hetenkint három fellépésre. *Patti* ekkor ötszáz frank tiszteletdíjat kapott hetenként, ami egy kezdő énekesnőnek a legszebb fizetés volt.

** Egy szubrett férjhez megy. Ma egy elegáns kis eljegyzési kártyát kaptunk, amelynek egyik oldalán ezt olvassuk:

Koltai Vidos Dániel örömmel tudatja *Felkő Rózsi*ka urhölgygyel, az Arad városi színház primadonnájával, december havában történendő egybekelését.

Merse, 1899. december 14-én.

A másik oldalán meg ezt:

*Felkő Rózsi*ka örömmel tudatja *Koltai Vidos* Dániel tart. szab. honvéd huszár hadnagy, föld-birtokos urral december havában történendő egybekelését.

Arad, 1899. december 14-én.

** Pierre Louys újabb tiltakozása. *Pierre Louys*, az *Aphrodité* című regény szerzője, hosszabb levelet intézett a bécsi *Neue Freie Presse*-hez, amelyben ismételt tiltakozik a regényből készült *Chorysis* című darabnak bécsi előadása ellen. A francia szerző nagyon éles szavakban kel ki az ellen az *Otto* nevezetű müncheni ur ellen, aki regényét, beleegyezése nélkül, dramatizálta. Ez az *Otto* nevű ur egy *Henry* nevű arra hivatkozott, aki állítólag közbenjár az engedély megszerzése érdekében s *Pierre Louys* most kijelenti, hogy egy ilyen nevű urat nem is ismer. A francia szerző egyébiránt azt mondja, hogy az ügyet a törvény elibe viszi. Ezzel a levéllel egyidejűleg egy párisi távirat is foglalkozik az érdekes színházi ügygel s azt újságolja, hogy *Pierre Louys* maga dramatizálta az *Aphrodité*-t s már el is készült munkájával.

** Berliini színházi reformok. *Berlinből* táviratozzák, hogy a belügyminiszter a berlini rendőrigazgatóhoz rendeletet intézett, mely a színházi viszonyok javítását célozza. A rendelet a színházi vállalkozók és színházi ügynökök iparágától távol akarja tartani a nem oda való elemeket s az alsóbbrendű színházak tultengését akarja korlátozni, meg akarja akadályozni oly szindarabok előadását, melyek a közönségre való hatásuknál fogva rendőrségi beavatkozást tesznek megokoltá.

** A Théâtre-Français új darabja. *A Théâtre-Français* egy fiatal drámaírónak, *Devorenak*, a *La conscience de l'enfant* című darabját adja elő. *Párisi* levelezőnk a tegnapi próba után a következőkben ismerteti a darabot: *Devore* a *La conscience de l'enfant*-ban egy nagy családot mutat be, amelyben a nagypapa ugyszólván zsarnoki hatalommal uralkodik. A nagypapa kemény, megalkudni nem tudó, becsületes jellemű unokájába, *Germaine*-be is átültette; a gyermek lelkiismeretét saját elvei szerint igyekszik fejleszteni. Mikor aztán *Germaine* átjra megmondolatlanságból nem egészen tiszta dolgokat cselekszik a reá bízott részvényekkel, s szigorú nagypapa azt kívánja, hogy hagyja el feleségét, távozzék a házból és mondjon le örökre gyermekéről. *Germaine* anyja egy gyönyörű jelenetben kilépi magát a kegyetlen hatalma alól és elhatározza, hogy követi férjét; *Germaine*, akinek lelkiismeretét nagyatyjának még nem sikerült egészen átféremelni, szintén követi útját. A nagypapa egyedül marad, távozó vérei pedig erős boldog családot alapítanak nélküle. A szerző azt akarta bizonyítani, hogy a családok nem a puritán becsületesség, hanem az engedékeny szeretet teszi erőssé és boldoggá.

** A kis szökevény. A Népszínházban nagy sikert aratott angol operettnak megjelent *Részavölgyi és Tarsa* kiadásában az énekes kiadása két füzeten magyar szöveggel és zongorakísérettel. Ara minden füzetnek 1 forint 50 kr.

** Bianchi Blanka vendégzereplése. *Pollinini Bianchi* Blanka, az operaház vendégművésznője kedden, 19-én lép fel először a Bánk bán *Melinda* szerepében. A művésznő hosszabb ideig fog nálunk vendégzerepleni s fel fog lépni egyebek közt a *Hugonották* királyné szerepében és mint *Fluthné* a *Windsori* vig nőkben is. Énekel továbbá két új szerepet is; a *Zichy Géza Roland* Mesterében *Yvettet* és *A házi titkos*ben *Dotné* szerepét.

** Leoncavallo Berlinben. *Leoncavallo*, mint egy *berlini* táviratunk jelenti, tegnap oda érkezett és személyesen fogja bemutatni a német császárnak *Berlini Roland* című operáját. *Leoncavallo* ezt a dalművét a német császár egyenes megbízásából írta.

** Vakok hangversenye. A vakokat gyámolító *Országos Egyesület* december tizedikén hangversenyt rendezett a *Royal*-szállóban, amelyen csupa vak műkődött közre. A hangversenynek fényes erkölcsi sikerén kívül nagy anyagi sikere is volt, amennyiben annak jövedelme meghaladja az ezer koronát, amelyhez számosan fellépítéssel járultak. Az elnökség az adakozóknak ez uton is köszönetet mond. A hangversenyt 22-ikén este megismétlik új műsorral, amelyre jegyeket a VIII. Szilgyi-utca 2. szám alatt levő egyleti helyiségben s a *Royal* pénztáránál lehet váltani.

** Vidéki szílnészet. *Szatmárról* írja levelezőnk, hogy a napokban került színre a *Férj vadászai jár*, a *Vigszínház*nak nagy sikert aratott műsordarabja, a fő női szerepben *H. Novák Irén*nel, a kitünő náivával, aki ebben a szerepében is olyan kiváló alakítást nyújtott, hogy a közönség legnagyobb elismerését érdemelte ki. Kivülré kiváltak a szereplők közül: *Fényes Gyula*, *Tábori és Latabárné*. Az énekes személyzet a *Szulamit*-tal hódította meg a szatmári közönséget. A *Szulamit* rövid idő alatt hatszor került színre a szatmári színházban. Hogy az opera ilyen nagy sikert aratott, az *Feledi* Boriskának, a társulat jeles énekes primadonnájának az érdeme. Az ő művészi alakítása és gyönyörű éneke hódította meg a kényes izlésű szatmári közönséget, amely most a *Szulamit* minden előadására megtölti a színházat.

** Hölgy-trió. Az unjonnan alakult hölgy-trió, amelynek *Patay Berta*, *Békffy Józsa* és *Camera Bianca* a tagjai, január 5-ikén *Budapest*en a *Royal*-szálló termében hangversenyt rendez.

** Bianchi Bianca a Hírmondóban. Nagy-érdékű előadása tesz holnap, kedden a *Magy. Kir. Operaház*nak. Volt hírneves tagja, *Bianchi Bianca* asszony fog ugyanis fellépni színpadán, hogy élénkelje *Melinda* szerepét a *Bánk bában*. A művésznőt bizonyára sokan szeretnék hallani azok közül is, akik valami akánly miatt az Operaházba el nem mehetnek. Otthon gyönyörködhetnek ezek *Bianchi* énekeiben, ha meghallgatják a *Telefon Hírmondót*, amely ezt az előadást is egész terjedelmében közvettiteni fogja.

A hegedü-mirákulum.

— Kubelik Jan hangversenye. —

Budapest, december 18.

Kubelik Jan ma másodszer állott a *Royal*-terem pódiumán. A műsor szokott ridegségével csak így hirdette a koncertet: *Kubelik Jan hegedü-művész hangversenye*. Pedig a hirdető program ma bátran mondhatta volna ezt is: „*Kubelik Jan hegedü-mirákulum hangversenye*.”

A tizenkilenc éves cseh fia ma még nagyobb ámulatba ejtette a közönséget, mint a *Budapesti Ujságírók Egyesületének* a minapi művész-estjén, ahol ez az új üstökös (akit *Falb* nem jóslott meg előre az összes hazai hegedü-világnak, mint félelmes kritikuspap) először jelent meg *Budapest* látóhatárán.

Ma is úgy mutatkozott be, mint *Paganini* direkt utódja, sőt ma még inkább, mert az *Ujságírók* hangversenyén csak a *Paganini*-koncertet játszotta, ma pedig *Paganini* legbravurosabb darabjával, a *God save the Queen*-változatokkal állott elő. Csapják el az angolok *White*, *Gatacre* és *Buller* tábornokokat, állítsák a highlanderek élére *Kubelik Jánt* és a aeoerok beadják a derekukat *Kubeliknek*, mint hajdanában a kemény közziklák *Orfeusz*nak.

Paganini az ilyen darabokkal jutott abba a szerföltöt előnyös hirbe, hogy ürdögökkel cimborál, mert csak az ürdög segítségével csinálhat az ember a hegedüny olyat, hogy mindenkinek táva marad a szája. A virtuozitásnak az a foka már ürdögöntség, démoni erő. Ezt megtanulni nem lehet. Ez már nem tudomány, hanem tünemény. Van benne valami a szupernaturalisból, a természetfölöttiből, a csodából, ami megmagyarázhatatlan. Csak olyan ember produkálhat ilyet, aki hir és dicsőség fejében eladja magát a sátnának vérszerződés alapján. A művészt végül elfogja vinni az ürdög — de milyen érdekes az olyan virtuóz, akinek a hangszeren látáhtatlan ujjakkal maga a mindenható ürdög hegedül! Hogy tódul a közönség az ilyen fenséges elkárhozott hangversenyeire!

Paganininek még a külsejében is volt valami

rettenetesen bizarr, sötét vonás, ami az ürdögrol szóló legendát szankcionálni látszott.

De ez a *Kubelik Ján* olyan ártatlan, szelid megjelenésű fia! Ugy áll a pódiumon keskeny vállával, gyöngöd termetével, mint egy tizenöt éves leány. A nézése félnék, de szüziesen szemérmes; nincs benne semmi kihívó, semmi diadalmas, semmi démoni ünérzet.

És ezzel a leányos arccal, ezzel a szelid, ártatlan nézéssel mégis eljátszza *Paganininek* a legszedtőbb bravur-darabját, — eljátszza úgy, hogy csak *Paganini* játszhatta, az ember-büvölő, a sátnállal cimboráló.

Ez csakugyan a netovábbja minden hegedüakrobataságnak. Csodálatos, hogy a *Kubelik* keskeny ujjai micocda fürgeséggel szökdélnek a hurokon. A pók, amikor tömérdek lábával a leggyorsabban motollál, nem szövi meg serényebben és finomabban a maga hálóját, mint ezek a csoda-ujjak a maguk trillált, staccatott, futamait és mindenféle fogásait.

Legbámulatosabb volt a negyedik és ötödik változat kolosszális nehézségeinek a játszi legyőzésében. Ilyen tremolót és ilyen pizzicato-trillákat hegedütől még nem hallottunk. Olyan merész és olyan tökéletes volt ez, hogy szinte groteszkké vált. Olyan volt, mint egy fenomenális kötéltánc. Olyan volt, mint egy tündérből oltott hisztrio, aki három öles magasságot ugrik függőleges irányban, tizenkétzer megfordul a saját tengelye körül, azután visszaesik és megáll a fejebujján a két torony közé feszített kötelén.

A közönség egy-egy ilyen variáció után szinte föllelékelt és magán kívül volt az elragadtatástól. Ehhez hasonló tapsorkánt talán nem is hallottunk még. Megérdemelte a kis *Kubelik*. De nekem mégis eszembe jutott, hogy a legszebb gondolat, a legnemesebb poézis sohasem részesül ilyen tapsokban. Azt, ami rendkívüli az invenció szépségében, sohasem veszik észre úgy és sohasem méltányolják úgy, mint azt, ami rendkívüli a virtuozitásában. A világ már egyszer így van alkotva. A nagy poéták vizsgáztalódnak azzal, hogy munkáiknak egy-egy fejezete értéke-sebb, mint minden virtuozitás, amit a közönség frenetikusán megtapsol. És hogy ők csöndesek, de halhatatlanok, mint a csillagok az égen; míg a pazarul jutalmazott virtuozitás nyomtalanul ellobban, mint a tüzijáték a földön. Ugy mulik el minden virtuozitás, mint a frenetikus taps.

S bármily frenetikusán tapsolták is ma este *Kubelik Jánt* s bármily csudadolgotat művelt is ma este *Kubelik Ján*: *Kubelik Jánt* nem szeretném és nem becsülém túlságosan, ha csak a *God save the queen*-változatokat tudná hajmerezsítő teknival játszani. A fényes; tüneményes kuriózumot át belátok a lelkebe és azt látom, hogy ez a lélek egy zseni-emberé, a ki érzi a szépet és nagyot; aki úgy tud énekelni a hegedüny, mint egy ifju csalogány; akiben megvan az a képeség, hogy valamikor — talán nem sokára — a legnagyobb zeneköltők legnagyobb magyarázója legyen. Mert legyünk igazságosak: *Kubelik Jan* még nem áll ezen a fokon. Sokkal fiatalabb, semhogy igazán nagy művész lehetne. Ehhez több érettség, több tapasztalás, több erő, több élet-studium szükséges. Mondják, hogy a kis *Kubelik* dicsekedve emlegeti, hogy se a bört, se a dobányt, se az asszonyt nem ismeri még. Ez talán még csodálatraméltóbb, mint a fenomenális virtuozitása. De majd ha nemes aszkéziséből valamit engedni fog, ha mély koryokat fog inni az élet tüzes poharából: majd akkor lesz a hegedüjének olyan tónusa, amilyet egykor a *Wienyaszky* hegedüje hallottat s amilyennel a kevésbé káprázatos, de igazán érett, férfias, kiforrott egyéniségű művészek, a *Wilhelmjék*, *Sauret-k*, *Sarasaték*, *Ondriésekek* beszélnek hozzánk.

Bach Airje és *Preludiuma* a mai estnek egyetlen klasszikus száma volt. A többi: *Ernst Fis*-moll hangversenye, a *Spohr*-féle részlet, a *Barrini*-féle *Ronde du Lutin* (már hallottuk az *Ujságírók* estjén) és a ráadások (*Berouse* egy cseh zeneszerzőtől, részlet *Sarasate* Spanyol táncából) felületes, sablonos, részben elavult szalon-poézis.

Sok tüneményes talantum elsőkélyesedett már, ha nem válogatta meg jobb, nemesebb ambícióval a játékrendjét. *Kubelik Ján*nak azt kívánom, hogy sohasse lépjen erre a lejtőre.

A mai koncerten a pauzákat *Szegedő Vilma* kisasszony töltötte ki, aki *Dienl Oszkártól* egész sereg német dalt énekel. A talantumos fiatal zeneszerző maga kísérté zongorán a kisasszonyt, akit a *Schlummerlied* után tapsoltak legélénkebben. *Kubelik Ján* fenomenális diadalához képest ez a tetszés persze csak szerény volt.

A *Royal terme* ma még nem telt meg zsufo-

Andrényi bor-pincéjében

Budapest, Váci-körut 46. sz. alatt
Kifünő bork kaphatók: palackokban, utonán át és poharanként
kímélve. Megrendelések házhoz szállítanak.
ARJEGYZEK kiváratra küldök.

lásig. De ha *Kubelik Ján* legközelebb visszajön (ugy hírlik, január közepétán), a Vigadó nagy terme sem lesz elég a közönség befogadására.

A. E.

Szecessziós színpad.

— A Budapesti Napló levelezőjétől. —

Berlin, december 17.

A Szecessziós színpad első előadásán roppant nagy csalódás ért, — de a legújabb szecesszionisták javára. A legrosszabbra voltam elkészülve, a legjobbat láttam és hallottam. Már előre bosszankodtam, hogy — már megint — kénytelen leszek azok ellen kikelni, akik a szecessziós jelszó alatt a hőbort és obszkurus dolgokat akarják a közönségre rátekni, akik a modern ideális értelmű kifejezéssel visszaélnak. De most végre diadalra jutatták azok, akik eddig is telekiabálták a világot, hogy a színpadi termékek elavultak, a játékok unalmas és helytelen és hogy a hely, idő és oseelekvény egységéről hirdettek törvények tulajdonképpen abszurdumok.

Két egyfelvonásos darabot mutattak be a pompás *Neues Theaterben*. Az első és gyengébb darabnak a címe *A legyőzött*. Mese-dráma, írta *Scholz Vilmos*. A mi régi értelmezésünkben ez a lírikus költemény cselekvő személyekkel tulajdonképpen nem alkalmas a színpadi előadásra. Annyi benne a misztikus, babonás elem, hogy a közönségnek nagyobb része nem is értheti meg. A darab rövid kivonata ez: A Minnesünger idejében egy monda keringett a német lovagvárok lakói között, hogy egy lovag száz-száz év után feltűnik egyik-másik várban, elosábitja a vár urnóját és aztán barátságában távozik a lovagtermen keresztül, ahol a lovagok éppen vig poharazás közben nevetgélnek és gonyolódnak azokon, akik ebben a mondában hisznek. Most is így történik. A vár ura legyőz egy lovagot, aki rövid idő óta miut kiváló dalmok lett a környéken ismertté. Elveszi kardját és kényszeríti, hogy várába kövesse, ahol majd feleségét fogja dallal szórakoztatni. Midőn a lovag a vár gyönyörű sötétvörös haju urnójával egyedül marad, elveszi a rég nem hangolt, poros hárfát és osudák-osudája, gyakorlott ujjai a legtisztább akkordokat, szíves szóló melódiákat pengetnek rajta. A nő elkábul, karjaiba dobja magát a titokteljes fogoly. Visszavonulnak. E közben apródok magasan lobogó fátylokat hoznak a színpadra és előkészítik a lovagok boroskancsós összejövételét. Cseng a pohár és visszhangzik a hatalmas oszlopos terem a hangos kacagástól. Nem hisznek ők a barát-lovag gyermekeinek mondiájában. És az egyik nevetve mondja, töltsetek borti a barátoknak, ha idejönne, hát ne szomjaznak. Egyszerre megjelenik ünnepélyesen és féltelmes szigort parancsolóan a barát. Halálos osend. Kenetes, de dörgő beszédben átkozsa a borozó, istentelen lovagokat és aztán mitől sem félve, távozik. Csak ekkor jut az egyik lovagnak az eszébe, hogy a barát az urnó lakoztályából jött ki és egy apród azt kiáltja, hogy a borti is kiitta a pohárból. A vár ura most belekiált a sötét éjbe, hogy csak a kapukat, senkit távozni ne engedjenek és a barátot hozzák vissza. Most az elosábitott urnó, mintha holdkóros volna, önkívületi állapotban lép a terembe és alig érthető szavai bizonyítják, hogy a barát-lovag őt legyőzte. Belerohan férje kardjába. A barát visszajön, hogy a várur parancsára imádkozzék a tetem mellett. A lovag imádkozik, hosszú monológot mond el, kioltja sajátkezüleg a gyertyákat és felhívja az égi elemeket, hogy pusztítsák el ezt a bűntanyát. Óriási zivatar, szélvész. A szín elsötétül és midőn ismét cikázik a villám, egy földalatti kriptát látunk, amelyben egy koporsó mellett térdelő a barát. — A függöny legördül.

Ebből a vázlatos kivonatból is látható, hogy nem a megszokott milióban mozog a dráma. Amily misztikus a tartalma, éppen olyan a szcenikája is. Abban a pillanatban, amidőn elsötétül a színház, hallatszik távolból egy igen bus, melodikus hárfajáték. Lassan nyílik kétfelé a hatalmas függöny és a tökéletesen sötét színpad mélységében egy halovány vörös fény sugárzik, egyuttal egy titokzatos, sötét ruhában lassan lépdelő női alakot látunk közelni. A *Monda* ez, aki a darab prologját szavalja.

A hárfajátéknak különben is nagy szerepe van az egész darabban. Sokszor hangzik. A közönség pedig áhitatos esőndben hallgatta végig az előadást. A végén sem igen merészt tapsolni. Látszott, hogy nincs tisztában, elfogadja vagy visszautasítja-e a darabot. De a berlini közönség fűtülmi is szokott, vagy kineveti a neki nem tetsző előadást. Most pedig gyöngén tapsolt. Ez is siker!

A második darabot *Frank Wedekind*, a Simplissimus híres humoristája írta. Ennek a szeneciós színpadi terméknek egyáltalában nincsen meséje.

Egy persiflage az egész, amelyben a tipikus *k. k. Kammeränger* óriási humorral és kegyetlen gúnnyal van kicsüfolva. A kamaráénekes tenorista éppen utazófélben van. Tízszere is megparancsolja a szolgájának, hogy senkit se boosásson hozzá, de hiába, minden percben háborgatják. Tucat-számra kapja a csokrot, a szerelmes leveleket. Ha ki akarja nyitni az ablakot, hát a függöny mögött rejtőzik egy nő, aki füllig szerelmes belé. Egy másik lány a kálybaellenz mellett stb. Egy öreg komponista csellem hozzáférkőzik és kunyorál, hogy pártolja az operáját, mert hiába dicséreték azt *Rubinstein*, *Liszt*, *Wagner*, amig egy híres „k. k. Kammeränger” nem pártolja, sehol elő nem adják. Végre is egy kétszeres anya lövi magát föbe a tenorista szobájában, mert ez nem akarja őt magával vinni. Hiába hivatkozik ez arra, hogy szerződése tiltja azt, hogy nővel utazzék, vagy hogy megházasodjék. Az asszony elveti az életét. És ismét függöny!

A közönség egyik hangos kacagásból a másikba esett. És az előadás végével percekig maradt állva és tapsolt és bravózott, hogy rengett belé a ház. És azt hiszem: hogy ami most következett, volt a legérdekesebb: a szecesszionisták elnöke a függöny elé lépett és szót kért. Nagy osőndben szóról-szóra ezeket mondta: „Engedjék meg, hogy ezért a ritka ováióért a szerző nevében köszönetet mondjak önöknek. És engedjék meg, hogy az önök nevében táviratilag üdvözöljem a szerzőt, aki hónapok óta várófogásban sinyli azt, hogy isteni szikrájából páltant ősi igazságszeretét meg nem tagadta.”

Dörgő éljenzes hangzott e szavak után és ezren kiáltottak:

— Üdvözöljük Wedekindet!

— Éljen Wedekind!

Szegény Wedekind úgynevezett német felség-sértést követett el a Simplissimus hasábjain és ezért szenved várófogásban.

Sólyom Gyula.

MŰVÉSZET.

□ **Művészek lakomája.** A műcsarnok téli kiállításának megnyitása alkalmából a kiállító művészek ma este vernisszage-lakomát rendeztek a Royal-szálló földszinti termében. Az asztalfőn ültek: *Rakovszky István*, az állami főszámvevősek elnöke, *Hammersberg Jenő* koronaügyész, *Forster Gyula* miniszteri tanácsos, *Radács Jenő*, az Országos Iparművészeti Múzeum igazgatója, *Emmer Kornél* országgyűlési képviselő, *Basch Gyula*, a Képzőművészek Egyesületének elnöke, *Lechner Ödön*, *Zólyomi Wagner Géza*, *Baronyi Artur*, *Telepy Károly* s nagy számmal a festők, szobrászok és családjaik tagjai, továbbá a sajtó képviselői. Nagy feltűnést és lehangoltságot keltett, hogy a lakomán a közoktatásügyi minisztérium s az országos magyar képzőművészeti társulat elnöke és igazgatója nem képviseltette magát. A hivatalos körök távollétét több felszólaló élesen apostrofálta. A felkészöntök sorát *Zólyomi Wagner Géza* kezdte meg, aki a vendégeket éltette. *Rakovszky István* gyönyörű beszédben köszöntötte föl a magyar művészeket. *Kacsiány Ödön* a műpártolókra s első sorban *Rakovszky Istvánra* üritette poharát. *Emmer Kornél* nagyhatásu beszédben annak a szebb jövőnek a bekövetkezését óhajította, amikor a magyar országgyűlés abban a szerencés helyzetben lesz, hogy a jelenleginél sokkal nagyobb összeget szavazhat meg művészeti célokra. *Hammersberg Jenő* koronaügyész a magyar művészek családjait köszöntötte fel, *Kacsiány Ödön* a sajtó képviselőit éltette, akiknek a nevében dr. *Kovács Dénes*, majd *Salomon Ödön* beszélt. Mind a ketten kikelték a hivatalos körök részvétlenségére ellen. *Rakovszky István* éltette *Benczur Gyulát* s ezzel a felkészöntök sora véget ért. Lakoma után a fiatalág táncra perdült.

□ **A gödöllői Erzsébet-szobor.** A gödöllői Erzsébet-szoborbizottság tegnap délután *Kapczy Vilmos* elnöklele alatt gyűlést tartott Gödöllőn. A bizottság a szobor elkészítésére végleges megbízást adott *Zala Györgynek*.

□ **A piros vonal.** Az idén is esinos, tetszetős a Műcsarnok téli tárlatának katalógusa. Van benne reprodukció, meg tervrajz is. Akinek ilyen katalógusa van, nem tévedhet el a termék labirintusában. A tervrajz feketőre van nyomva, s egy vékony — mindjárt látni fogjuk, hogy vékony és ravasz — piros vonal jár keresztül-kasul rajta. A tervrajz alá oda van írva, hogy *legelőszerebb a piros vonalat követni*. Hát kövessük egy kicsit a piros vonalat: elvezet a képekhez, majd az építészeti rajzokhoz, a szobor-terembe, s végül vissza, az előcsarnokba. Innen újra kiindul és egy kis szobába vezet, amelyre ez van írva: *A műlárnok szobája*. Műlárnoknak nevezik pedig azt

az urat, aki a művészek megbízásából a kiállított képeket — eladja. Nála végződik a piros vonal. És mint a figyelmeztetés mondja: legelőszerebb a piros vonalat követni. Szóval igazi finom, kedves célzás. Mi is azt mondjuk, hogy bár mindenki követné a piros vonalat — végig.

□ **Munkácsy Golgotája.** *Egyházy Agoston* és *Társas* műintézete *Munkácsy Mihálynak* „Golgota” (*Krisztus a Kalvárián*) című remekét hozta a karácsonyi műpiaora szines sokszorosításban. E mű, mint a *Krisztus* trilógiának harmadik és befejező része, a Megváltó szenvedéseinek tragikus jelenetét örökíti meg a legnagyobb magyar festőnek hatalmas ecsetével. A *Krisztus Filátus előtt* című festményén Jézus mint vadló áll vaddalottai előtt, az *Ecce Homo* a kigunyott isten-ember fenségét mutatja be, míg a *Golgotán* keresztben függ az emberiség legtitésőbb ideálja: consummatum est. A műintézet, amely gyönyörű reprodukciókban lehetővé tette a *Krisztus* trilógia másik két festményének megszerzését is a művelt magyar közönségnek, a *Golgota* sokszorosításától sem kiemelt semmiféle költséget és *Munkácsy* művészetéhez méltó szines akvarell-reprodukcióban mutatja be a magyar művészet remekét, amely minden részletben hiven visszaadja a tárgy mély átdolgozását és a mester kolorisztikus virtuozitását. A kép ára a kerethez mérten 30, 40 és 50 forint, és havi két forintos részletfizetésre is megszerezhető.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **A Természettudományi Társulat** életnapi szakosztálya december 19-ikén, kedden este fél hét órakor az egyetem új anatómiai intézetében (IX. Tüzoltó-utca 58. szám, II. emelet) ülést tart. Az ülésen, mely után társasvacsera is lesz, *Thanhoffer Lajos* egyetemi tanár tart bemutatásokkal kísért előadást a vezető gépek alkalmazhatóságáról.

□ **Szilágyi és Hajmási.** Az akadémia egyik utóbbi pályázatán — verses elbeszélésekre volt kiírva — feltűnt egy *Szilágyi és Hajmási* című költői beszély. Igazi magyar munka, amelynek poétája igazán a nép ajkáról leste el a hamisítatlan nyelvet s át tudta szűrni abba a formába, a miben mi is nemcsak hogy megértjük, hanem gyönyörűséggel olvasuk. Manapság nagyon kevés az ilyen poéta. A népieskedés divat lett némely verselőknél. Van olyan is, a melyik még soha át nem lépte a keresési-uti vámot, hogy legalább Kerepesen vagy Gödöllőn szóba álljon valami olyas emberrel, a ki nem Budapesten tanult magyarul, de azért régies. Így készülnek a népszimlívők, a bal-ladák, amik tele vannak *Julissal*, *Marissal*, más-különbön azonban egészen üresen s ilyenformán csinálódik a nép nyelvét utánozó némely költői elbeszélés is... Ezek után mi volna természetesebb annál, mint hogy a nagytekintetű magyar akadémia elragadtatással üdvözölje az új *Szilágyi és Hajmási* s hogy a poétának, akinek a vizitkártyája a jellegű borítékban mellékelve volt a munkához — el ne menjen a kedve a munkától, sietett megdicsérni a munkát s mivelhogy ezzel együtt jár a jutalmazás is, a jutalom aranyait is átadta neki szép szives szavak kíséretében, hogy: — ime fiatal, vagy öreg barátunk, önnek a tudományokban e házának első foruma jelenti ki, hogy a poézis tudományában ön jeleset produkált. Éltesse az Isten sokáig a szegény magyar irodalom hasznára. — A józan polgári ész azt hiszi, hogy így esett meg a dolog s *Jakab Ödön*, mert ő az új *Szilágyi és Hajmási* költője, méltánylásban, munkája becsével arányos elbánsásban részesült az Akadémiában. — Dehogy. Az Akadémia urainak nem józan eszük van, hanem kacskaringós eszük. A *Jakab Ödön* versét *Gyulai Pál* három intímusa bírálta meg s mind a három fölfedezte azt, hogy a *Szilágyi és Hajmási* régés törtériját jól megírta *Gyulai Pál*. Tehát nem jól írta meg *Jakab Ödön*. Tudniillik olyan okoskodás ez, hogy egy stilszűkítők ha jól megír valaki, a másik valaki okvetlenül rosszul írja meg. Még azt se mondhatnók, hogy jól elverték a port a *Jakab Ödön* munkáján. Leóafolták alaposan, belekötötték minden oldalon. Dehogy. Ezt se tették, egyszerűen figyelembe se vették, mert a *Szilágyi és Hajmási* törtériját — jól megírta *Gyulai Pál*. — Még ehhez is szó fér. Iserem mind a két verset s feltétlenül magyarábannak, teljesebbnek és poetikusabbnak találok a *Jakab Ödön*ét, mint amit — jól megírta *Gyulai Pál*. S ez is valami, mert én is egy vagyok a publikumból s nincs kizárva, hogy akad még más is, aki így gondolkozik. Most már mindegy no. Azt lehetne leg-főnnebb tenni, hogy az ember nekikeseredésében füssön egyet az akadémia fejére, de nem ér az semmit. Amióta létezik, folyton ütök és a legfőbbször jogosan ütök, de nem használ nekik. Ez az intézmény nem a nemzeté, álmós, önző és amint látni méltóztatott, itt-ott rosszhiszemű is. — A *Jakab Ödön* költői elbeszélése mindazonáltal a publikum elé került. Kiadták a *Wodianerék*, szép képeket rajzolt bele *Neozád Antal* — s előzött nem jrt hozzá se. Szász

Károly, se Gyulai Pál, se senki a méltóságos költők közül. Ez az ajánlása. Ára egy forint nyolcvan krajcár.

Uj Idők. Két új elbeszélő nevével találkozunk az olvasó az *Uj Idők* e heti számában. Az egyik *Somorjai* Artur, kinek egy felvonásos színművét a mult héten adták először nagy sikerrel a Nemzeti Színházban. *Gottier* Lajos jó kedvű magyaros rajzot írt a gentry életből. A régebbi írói gárdát pompásan képviseli *Popp* Dániel egy hosszabb elbeszéléssel. Van érdekes cikk Heinetől, visszaemlékezés Petőfi egyik ideáljáról, csevegés a londoni nők otthonáról és sok apróság a hétről. Az illusztrációk közül az egyik bemutatja *Hollósy* Simon tanítványainak a nagybányai gesztenyefák alatt, a másik a korán elhunyt *Koroknyai* Ottó történeti festményét, a harmadik *Stagl* Rezső képét. Megtalálja továbbá az olvasó Heine szobrát és síremlékét. Mutatványszámot bárkinek ingyen küld az *Uj Idők* kiadóhivatala (Ándrássy-ut 10.)

Könyv a röpülésről. Századunk egyik legnagyobb problémájáról, a repülőgépről az első magyar könyv most van sajtó alatt. Kuppis József kir. főmérnök, a Komárom vármegyei állampártizási hivatal főnöke írta. Az érdekes könyv, mely az ember röpülése és a repülőgép problémáját tudományosan alapon, de népszerű nyelven tárgyalja, három fejezetből áll. Az első fejezet a röpülésről általában és a levegő elletállásáról, a második a fölületeknek mozgásáról, valamint a szárnyak mozgásáról kifejezett munkáról, a harmadik pedig a röpülőgépek szerkesztéséről szól. Akik érdeklődnek ez iránt a nagy kérdés iránt, azok a Röpülés című könyvet ez év végéig 2 forintért megrendelhetik a szerzőnél, Kuppis József kir. főmérnöknek Komáromban.

Zsófka naplója. (Írta *Szabóné* Nofall Janka.) Fiatal leányoknak semmiféle alkalmasabb, kedvesebb karácsonyi ajándékot nem lehetne venni, mint azt a könyvet, amely éppen most jelent meg Singer és Wolfner kiadásában. Bájos, kedves közvillenséggel írja meg *Szabóné* Nofall Janka egy serdülo leánya naplóját, telve humoros, vidám epizódokkal s egy meleg fiatal leányszívnek néhol a könnyekig megindító megnyilatkozásaival. És a mellett, szinte észrevétlenül, csupa jó tanácsal látja el olvasóit, akiknek olyan nehéz az utjuk a rövid szoknyától a menyasszonyi ruháig. Észre sem veszik az olvasók, hogy olvasás közben, amíg olyan jól mulattak, mennyi hasznos dolgot tanultak, amire otthon, az iskolában, a társaságban, az utcán, látogatásoknál, szóval lépten-nyomon annyira szükségük van a kis pipiske leányoknak. A díszes kiállított, gyönyörűen bekötött könyvnek ára 3 írt. Kiadja Singer és Wolfner.

Hatezer verskötet. Ki hitte volna, hogy Magyarországon rövid egy év alatt ekkéig egy magyar költő kötetéből hatezer példány? Hisz Petőfi művei sem terjedtek el nálunk hasonló rövid idő alatt ily rohamosan. A csoda azonban megtörtént: Kiss József ésszegyűjtött költeményeiből *Singer* és *Wolfner*ek most nyomják az új kiadást, mert az eddigi teljesen elfogyott. A siker nemcsak Kiss Józsefnek, a nagy költőnek tudható be, hanem annak is, hogy az ő remekműveit a Singer és Wolfner-cég díszes vászonkötésben hallatlan olcsó áron adta ki.

Othon. Regény, írta *Malot* Hektor, a magyar ifjuságnak átdolgozta *Tábori* Róbertné. Ennek a híres francia írónak regényei egytől egyig olyanok, hogy megvan bennük az etikai tartalom, az érdekes cselekmény, a jellemekből és a cselekményből folyó, nem pedig toladók szentenciákban kifejezett morál, mely valósággal predesztinálja azokat, hogy szívnemesítő, az izlést finomító és a mellett szórakoztató olvasmányul szolgáljanak a serdülo ifjuságnak. *Tábori* Róbertné átdolgozása teljesen meghagyta *Malot* regényének a színes, finom jellegét és csupán arra szorított, hogy magyar viszonyokra alkalmazta. Szébb és jobb karácsonyi ajándékot nem is képzelhetünk a serdülo mindkét nembeli ifjuság számára, mint ezt a pompás kiállítást, számos képpel díszített kötetet. Megjelent *Singer* és *Wolfner* kiadásában és ára remek kötésben 3 forint.

EGYESÜLETEK.

(Felolvasás a magyar viseletről.) A magyar viseletek történetéről érdekes előadást tartott tegnap *Nemes* Mihály történelmi festőművész a szabóiparosok körében. A nagyszámú hallgatóság tetszéssel fogadta az előadást.

(A Székely-egyesület közgyűlése.) A Székely-egyesület tegnap tartotta rendezésvi közgyűlését *Leó* Albert elnökölte alatt. A gyűlésre nagy számmal jelenek meg az egyesületnek Budapesten lakó tagjai, s a vidékről is jöttek néhányan. Az elnöki megnyitó után *Benedek* Eldk titkár olvasta fel az évi jelentést, melyből kitűnik, hogy az egyesület újabb idő óta élénk tevékenységet fejt ki a Székelyföld kulturális és közigazdasági érdekeinek szolgálatában. Foglalkozik az egyesület egy *Székely-Othon* felállításával, melyben a Budapesten tanuló székely iparos fiúk találának hajlékot és ételmezést, s ez *Othon* létesítése már mielőbb remélhető. A pénztárnok jelentése szerint az egyesület vagyona mult év végével értékpapirokban, készpénzben, hozzászámlaita a marosvásárhelyi székely iparmúzeum értékét is, 80 ezer forint. A jövő évre a kiadások 3400 írtban vannak előirányozva. Ezen a gyűlésen töltötték be a *Szilágyi* Sándor és *Barabás* Miklós elhunytával megüresedett két alelnöki állást is. Egyhangulag id. *Dániel* Gábor nyugalmazott főispánt és *Székely* György országgyűlési képviselőt választották alelnökkül, s a választmányt is újra alakították.

SPORT.

.* Az Arlow-vívóklub ma este előkelő sport-férflak jelenlétében sikerült vívó-estét rendezett. *Arlow* Gusztáv lovaggal *Berti* László és *Gáspár* Artur mérkőzött. A mérkőzéseken résztvettek még báró *Somaringa*, *Vásárhelyi*, dr. *Nagy* Béla, dr. *Márkus* Samu, *Szöcs* főhadnagy s még többen. A vívóest után társasvacsera volt.

.* Olimpiai játékok Párisban. Legérdekesebb látványlaja lesz talán Párisnak 1900-ban az az óriási épület, amelyet most építenek az Arc de Triomphe közelében. Ez az épület hű mása lesz a régi athéni stadionnak, ahol kétezer év előtt az olimpiai játékokat rendezték. A párisi stadionnak egész területé 10.000 négyzetméter lesz; az aréna maga 2000 négyzetmétert foglal el. 10.000 ember kényelmesen elfog férni a lépcsőzetesen emelkedő amfiteátrumban. A stadionban bemutatják az olimpiai játékokat, a kooisversenyeket, maratloni futást, a diszkoszversenyt, a birkózást, a súlyemlést. Helyet fognak kapni ezenkívül a stadionban az összes modern atletikai mutatványok is. *Bikaviadalokat is fognak rendezni benne* és bemutatják majd a gladiátorok küzdelmét. Sőt a művészet sem marad ki a programból. Előadják az antik tragédiákat a régi görögök módjára és új antik tárgy operákat fognak eljátszani az óriási színtéren. A színi előadásokban a legelső francia művészek működnek közre.

.* A kishéri ménesből. A kishéri állami ménes törzsméneihez a bejelentések rendkívül kedvező eredménnyel végződtek. *Bonavis*ának, az új alapóknak a listája nemcsak hogy megtelt, hanem a hozzáküldött kancanyaz olyan előkelő is, amilyen ritkítia párját. Így a 40 kancát közt szerepel a versenypályáról most visszavonult *Komámasszony*, *Hebe*, *Rose of Kildare*, továbbá *Red Hot*, *Dornröschen*, *Budagyöngye*, *Olyan nincs stb.* *Dunurehöz* 43, *Gagához*, mely gróf *Battyányi* Elemér tulajdona, 40, *Ganachehoz* 29, *Cultodenhez*, *Attila* apjához 25, *Kozmához* 18, *Galaorhoz* 12, *Primás II-höz* csak 6, *Fenekhez*, *Zászlós* apjához pedig éppen csak két kancát jelentettek be. Maga a kishéri ménes kancanyazából csaknem mindegyik híres ménjéhez juttatott egy-egy kancát.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A bíróság köréből. A budapesti királyi ítélőtáblán *Bellus* Győző királyi táblai bíró az első, *Tóth* Gáspár a második és *Forrási* Ferenc a harmadik polgári tanácsba helyeztetett át.

§§ Dr. Nagy Ferenc felolvasása. A magyar jogászegyletnek szombati teljes ülésén dr. *Nagy* Ferenc királyi udvari tanácsos, egyetemi tanár, nagy és előkelő jogász közönség előtt tartott előadást a *kereskedelmi törvénykönyv revíziójáról*. Az előadó sorra megjelölte a kereskedelmi törvénynek orvoslásra szoruló hibáit és hiányait, s ebből arra a következtetésre jutott, hogy a kereskedelmi törvénynek annyi részén kellene változtatni, hogy a parciális reformok mitemsem érnek s így az egész kereskedelmi törvénykönyvet át kellene dolgoztatni. Ezzel kapcsolatban feltűntette az új német kereskedelmi törvénykönyv rendszerváltozását, mely visszatérést mutat az alanyi rendszerre, vagyis arra, hogy a kereskedelmi jog érvényesítés terjedelmét az eddigighez képest jobban visszazsorítja a kereskedői osztály körébe. Végül kifejtette az előadó a reform viszonyát az általános magánjoghoz, jelesül a polgári törvénykönyv kvalifikációjához, s oda konkludált, hogy a kereskedelmi törvénykönyv revíziójának életbeléptetése sikeresen csak a polgári törvénykönyv megalkotása után történhetik. Az érdekes előadás rendkívül nagy tetszésben részesült.

§§ Délmagyarországi bankgyár. Azt a közkereseti társaságot, melynek Temesvár és Lugos volt a székhelye és amely az egész délvidéket ellárasztotta hamis tisztekekkel, ma honorálta kellőképpen a budapesti törvényszék. Két napi tárgyalás után ma délután hirdette ki a törvényszék az ítéletet, amely *Biró* Lajos könyvműaszt és a bankgyár fejét három évi fegyházzal, *Biró* Zsuzsannát nyolc hónapi börtönnel, *Pilát* Dánielét egy évi börtönnel, *Hangorvsky* Mártont két évi fegyházzal, *Hild* Tóbiást 2 és fél évi fegyházzal, *Dabits* Pétert 8 és fél évi börtönnel, *Bernhardt* Ferencot 3 évi fegyházzal, *Eichler* Józsefet 2 évi fegyházzal és *Stefán* Károlyt 2 havi fegyházzal sújtotta.

§§ Egy aljárásbíró fegyelmi ügye. *Mészáros* Gyula teregovai aljárásbíró ellen késedelmes, hanyag eljárás, kötelességszegés és botrányos viselkedés miatt tizenhét pontban felsorolt vádat emelt az ügyész egy a temesvári királyi tábla előtt. A tábla csak négy esetben látta beigazolvá a vádatokat és ezért *Mészáros* négy rendbeli fegyelmi vétségért foddésre ítélte.

A királyi kuria ma foglalkozott ezzel az ügyvel s helybenhagyta a tábla ítéletét.

§§ Sima Ferenc vád alatt. *Sima* Ferenecnek nemcsak a szegedi, hanem a budapesti törvényszék is szaporítja a gondjait. A *Vörösmarty-nyomda* és öt szentesi polgár följelentést tett ellene, az egyik sikkasztásért, a másik csalásért. A nyomda avval vádolja *Sima* Ferenecet, aki igazgatója volt a vállalatnak, hogy kétszáz forinttal nem tudott elszámolni, mikor igazgatói állásától megvált. A szentesiek vádjai még ennél is súlyosabb. A legutóbbi képviselőválasztásakor ugyanis *Sima* Ferenecnek pénzre volt szüksége s néhány jó barátja egy ötezer forintos váltót írt alá neki. *Sima* Ferenc megkapta a pénzt s amikor a váltó lejárt, a prolongált váltót új váltó gyanánt értékesítette s jótállónak ötezer forint helyett tízezeret kellett érte fizetniök. A kárvallott emberek csalásért tettek *Sima* Ferenc ellen följelentést a budapesti büntető-törvényszéknél, amely a két panaszt egyesítette, s a volt képviselőt csalásért és sikkasztásért vád alá helyezte.

§§ Elmebeteg aljárásbíró. A törvényszék a lapokból értesült arról, hogy dr. *Ferenczy* István I—III. kerületi aljárásbíró elmebeteg. Azonnal elrendelték az orvosszakértői vizsgálatot, mely kiderítette, hogy az újságok híre csakugyan megfelel a valóságnak. A törvényszéki elnök felhívta tehát az albiró édesatyját, *Ferenczy* Antal ügyvédet, aki fiának ideiglenes gondnokául volt kirendelve, hogy gondnokoltjának a nyugdíjaztatása iránt nyújtson be kérvényt. *Ferenczy* Antal e felhívásnak eleget nem tett, mire a kir. ügyészég kényszer-végellátás elrendelése miatt adta be keresetét a kir. ítélőtáblához. A kir. ítélőtábla ma foglalkozott ezzel az ügyvel, s kimondta, hogy dr. *Ferenczy* István kényszer-végellátásának helye van és fozanatosítása az ítélet jogerőre emelkedése után eszközözendő.

Legujabb.

Békekisérlet.

Brüsszel, december 18. Az *Independance Belgenek* azt a hírt jelentik *Londonból*, hogy *Krüger* elnök a Fokgyarmat afrikander kormányának támogatásával lépéseket tett az ellenségeskedés megszüntetése és szerződés megkötése iránt.

TÁVIRATOK.

A szultán sógorának szökése.

Filippopol, december 18. Konstantinápolyi jelentések szerint *Mahmud Dámad* pasának jól előkészített szökéséről a következő részletek kerültek nyilvánosságra: *Dámad* *Mahmud* pasa szerdán fiaival és kíséretével elment hazulról azzal az ürüggyel, hogy kirándul *Beikosza* (a *Bosporus* mellett), de nem odament, hanem *Modában* egy készentartott vontatóhajóra szállt, amely egy *Marseillebe* ment francia postahajó vonatott a galatái kikötőből. Felütés nélkül vitték át a vontatóhajóról a postahajóra. A szökést csütörtökön vették észre. A szultán azonnal lépéseket tett Párisban és *Dámad* *Mahmud* basa fiainak kiskorsúgára és a császári családhoz tartozására hivatkozva engedélyt kért arra, hogy *Damad* *Mahmud* basa fiait a *Dardanellákban* partra szállítsa. A szultán azt remélte, hogy ezzel *Damad* *Mahmud* basát is rábíra a hajó elhagyására. Francia részről megadták a kért engedélyt, de *Damad* *Mahmud* pasával a hajó elhagyta a *Dardanellákat*. A szultán most ismét hivatkozva *Damad* *Mahmud* basa fiainak kiskorsúgára és a császári családhoz tartozására, arra kérte a francia kormányt és más kormányokat, hogy közöljék vele *Damad* *Mahmud* basa jövendőbeli tartózkodása helyét és bírják rá, hogy visszatérjen Konstantinápolyba.

Az orosz cár nevenapja.

Bécs, december 18. Az orosz cár nevenapja alkalmából adott udvari ebédén *Ottó* főherceg, *Kapnist* orosz nagykövét az orosz nagykövetség személyzetével, *Goluchowski* külügyminiszter, *Kallay* közös pénzügyminiszter, *Krieghammer* hadügyminiszter, *Clary* osztrák miniszterelnök és a legfőbb udvari méltóságok voltak jelen. Az ebéd folyamán *ő felsége* felkötöztötte *Miklós* cárt.

A prágai péksztrájk vége.

Prága, december 18. Vagy száznegyven pókmester ma gyűlést tartott, melyen megjelent a péklegények megbízottja, aki tudomásul vette, hogy a mesterek elfogadják a legények követeléseit. Ennél fogva a sztrájknak vége van és holnap újra megkezdik a munkát.

Párisi pörök.

Páris, december 18. Ma kellett volna Picquartnak a Jour ellen indított perét tárgyalni. Ez a lap azt jelentette annak idején, hogy Karlsruheban egy pillanatnyi fotográfia készült, mely Picquart és Schwarzkoppert együttesen ábrázolja. Az elnök azonban, tekintettel az amnesztia törvényére, elhalasztotta a tárgyalást. Picquart bosszankodva jegyezte meg, hogy ez csak ürügy, mert ez a per már másfél év óta húzódik.

Páris, december 18. Az állami törvényszék mai ülésén Lasies és Drumont, valamint más tanúk is Guérin javára vallanak és azt állítják, hogy Guérin és Déroulède nem voltak egyetértésben.

A számoai egyezmény.

Washington, december 18. Az idevaló lapok most közlik a Számoára vonatkozó december 2-iki német-angol-amerikai egyezmény szövegét s egy-szersmind kivonatokat közölnek a három nagyhatalomnak abból az egyezményéből, amelyet november 7-én a számoai zavarások idején okozott veszteségként járó kártérítés eldöntése dolgában aláírtak. E szerint az egyezmény szerint a svéd királyt kéri fel a választott bírói tiszt elvállalására.

Berlin, december 18. A Wolff-ügynökségnek jelentik Ápiából e hó 1-ről: A legbefolyásosabb törzsfőnökök közül tizenhárman híveik nevében a számoai kérdések a három nagyhatalom által való megoldásáért és kezességet vállaltak kerületeik bé-kés magatartásáért.

Közgazdasági táviratok.

New York, december 18. A Produce Exchange Trust Company of New-York beszűntette fizetéseit. A passzívák 8,390,600 dollára, az aktívák 11,360,000 dollára rúgnak. A Henry Allen et Co. bankház is beszűntette fizetéseit.

Berlin, december 18. (Gabonapiac.) Az enyhe időjárás és vételkedv hiánya miatt tartózkodó volt az irányzat. Buza és rozs szállítási ára 1/4 márkával hanyatlott. Zabot erősebben kínáltak és az ára ocsóbb.

Berlin, december 18. A birodalmi bank kimutatása december 15-éről: Aktívák: Érekszlet arfo-lyamképes német pénzben, aranyrudakban vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számítva 762,147.000 (+20,871.000) márká, birodalmi pénztár-jegyek 20,503.000 (-356.000) márká, más bankjegyek 17,692.000 (+5,998.000) márká, váltótárca 989,515.000 (+33,662.000) márká, lombardkövetelések 74,097.000 (-5,950.000) márká, értékpapírok 8,301.000 (-578.000) márká, egyéb aktívák 55,859.000 (-7,112.000) márká. — Passzívák: Alaptőke 120,000.000 márká, tartalék-alapok 30,000.000 márká, bankjegyforgalom 1144,113.000 (+6,693.000) márká, egyéb napról-napra esedékes kötelezettségek 589,383.000 (+50,422.000) márká, egyéb passzívák 44,618.000 (+1,320.000) márká.

Berlin, dec. 18. (A Budapesti Napló tudósító-jának távirata.) Esti forgalom. Négy százalékos magyar aranyjárdék —. Magyar koronajárdék —. Osztrák hitelrészvény 232.90. Osztrák-magyar államvasut 136.50. Déli vasut 30.75. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut 216.30. Orosz bankjegy készpénz —. Buschtiebradi —. Orosz bank-jegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, december 18. (A Budapesti Napló tudósító-jának távirata.) Arfolyamok decemberre. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 231.60. Osztrák-magyar államvasut 136.50. Déli vasut —. Osztrák arany-járdék —. Olasz járdák 92.70. Laura-kohó 202.25. Harpeni 190.—. Discont —. Alpesi —. Bécsi bankgyesület —.

New York, december 18. (Kábelüregny.) (Gabonatózsdé.) (Megnyitás.) Buza decemberre 75%.

New York, december 18. (Kábelüregny.) (Zár-lat.) Buza tavaszi 80%.

New York, december 18. (Kábelüregny.) (Zár-lat.) Kávé fair Rio No. 7. 7.—. Kávé folyó óra 6.60. Kávé májusra 5.—. Petroleum refined in cases 10.90. Petroleum New Yorkban 9.85. Petroleum Filadelfiában 9.60. Szállítási díj Liverpoolba 2%.

New York, december 18. Liszt helyben 2.—. Buza decemberre 77%.

New York, december 18. Liszt helyben 2.—. Buza decemberre 77%.

Chicago, december 18. (Kábelüregny.) (Gabonatózsdé.) (Megnyitás.) Buza decemberre 70.—. Buza májusra 75%.

Chicago, december 18. (Kábelüregny.) (Zár-lat.) Buza decemberre 71%.

Liverpool, december 18. (Kábelüregny.) (Gabonatózsdé.) (Zár-lat.) Buza decemberre 75%.

Baltimore, december 18. (Kábelüregny.) (Zár-lat.) Buza májusra 70%.

St. Louis, december 18. (Kábelüregny.) (Zár-lat.) Buza decemberre 61%.

Filadelfia, december 18. (Kábelüregny.) (Zár-lat.) Buza 70%.

San-Francisko, december 18. (Kábelüregny.) (Zár-lat.) Buza decemberre 101%.

Nyílttér.

Guber József vasas-ár-zénes víz

Leghatásosabb
vérszegénység, női betegségek, ideg- és dörbetegek stb. ellen.

Kapható az összes ásványvizes üzemekben, gyógyszer-tárakban és drogeriákban.
Mattoni és Wille, Budapest.

Egy jól bevezetett külföldi élet-biztosító-társaság magyarországi vezérképviselőté befolyásos, tőképénzzel rendelkező személyiséggel betöltendő. alatt ajánlatok referenciák melléklésével „A. R.” jelű lap kiadójába kéretnek. Névtelen ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az „Általános takarékos és hitelszövetkezet” V. József-tér 13. sz.

IV-ik évtársulata 1900. január 1-én kezdődik. A beiratások már most eszközölhetők d. e. 9—12-ig, d. u. 2—3-ig. **Kölesönökre való előjegyzés egy-idejűleg elfogadatik.** Az igazgatóság.

(Az e rovat alatt közlötneknek sem tartalmáért, sem alak-jáért nem felelős a szerkesztőség.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

K. E. Nagyvárad. Elolvastam — írja ön — János Gusztávnak, a Kisfaludy-társaság tagjának fordításait, amelyek az *Olcso Könyvtár* 1159—1160. számaiban jelentek meg s abból közülük szerkesztő ural a következő mutatókat:

Mélyebb szívekbelől a dagályt
Sékély valonkba hajtja át,
S föld gondjából, amely
Lenyűgöz, fölemel.

Ez egy Longfellow-versből való. A következő két sorral egy másik Longfellow-vers kezdődik:

Hol ember élt, halt a ház valahány,
Kísértetekkel az mind tele van.

Itt egy Coppée-vers néhány sora:

... Ki magyarázza meg
Az ily szörnyű csapást? Szegény vóm, ó üveg-
Foncsorozó vala; ...

Ez meg megint Longfellow:

S még egyszer hallom Krisztust szólni: „Bék! Bék! és a harc nagy orgonája többet
Nem rázza mennydörögve az eget ...

Hát fordítás ez? — Így végzi ön levelét. Ezt a kérdést azonban intézte a Kisfaludy-társasághoz, amely János Gusztávot e fordításaiért tagjává választotta.

H. J. Remete. 1. Mindenesetre az alkalmazottak részéről kell az első lépésnek megtörténnie. 2. Az üdv hadserege (Salvation army) egy vallásos egyesület, amelyet Booth Vilmos a katonai szervezett kül-sőségeinek utánzásával alapított. Booth a tábornok, 44 vezérkari tisztje van, 231 hadteste vagy állomása, melyeknek élén férfiakból és nőkből egyenesen álló tisztikar vezényel. A szekta, valamennyi létező egy-házzal ellentétbe helyezkedve, az emberiségnek, különösen a szegényeknek testi és lelki jólétéért küzd; nyilvános istentiszteleteket tart a szabad ég alatt, utcákon és köztereken, prédikálnak és énekelnek, vitaközvetéseket és elmélkedéseket rendeznek stb. A vezérkar Londonban székel. Van hivatalos közlönye is, mely 34 nyelven jelenik meg. 3. Sorsjegyeiről a napokban kap üzenetet.

A. K. Nak. Nickel pénzt egy és ugyanazon fől-től postai díjak lerovására vagy utalványozás végett, a postahivatal 5 forintig tartozik elfogadni, a fél sem köteles nickel pénzt 5 forintnál nagyobb összegben a postától elfogadni.

Dr. S—e. 1. Betegségét katonaróvossal kellett volna konstatáltatni s ez alapon kérni a szolgálat elhalasztását. Erre különben még most is ráér. Föl-ülvizsgálatért az illetékes hadkiegészítő parancsnok-sághoz folyamodjék. Ha kérését katonaróvisi bizonyítvánnyal támogatja, nem hiszszük, hogy elutasítják vele. Szolgálatának 1902. évre való halasztását azonban aligha fogja megkapni. 2. Az adókievítés egészen iocös. Ha azonban azt hiszi, hogy az nem

áll arányban a jövedelmével, felebbezze meg. 3. 1000 forint évi fizetés után a IV. oszt. kereseti adó 15 frt.

Postatakarékpénztár. Ugyanazt a minősítést kívánják meg, mint a posta- és táviratbiztosítónál: nyolc középiskolát és a posta- és táviratbiztosítónál. Az államszámvetési vizsga és több évi pénzügyi működéssel legfeljebb a számvetésügyi nyerveknek alkalmasak.

Monopol kávéház. Unokatestvérek csak az igazságügyminiszter engedélyével köthetnek házasságot. A vonatkozó kérvényhez melléklendő: 1. az unokatestvéri viszonyt feltüntető anyakönyvi kivonat; 2. orvosi bizonyítvány arról, hogy sem a ház-szülők, sem azok szülői atörökölhető betegségekben, ille-tőleg testi vagy szellemi fogyatkozásban nem szenved-nek; 3. hadköteles korban levő fölegényre nézve kivételes nősülési engedély, vagy annak igazolása, hogy házassága a védkötelezettség szempontjából akadályba nem ütközik. A kérvény egyenesen a miniszteriumhoz intézendő.

E. N. Szabadka. A kassai magyar királyi viz-mesteri iskolát végzett egyéneket a magyar királyi kultur- és folyamamérnöki hivatalok, a vizitársulatok, nemkülönbön magánosok talajjavítási s vízépítészeti, árvédekezési és folyamamérnöki műszaki teendőkre al-kalmazták. A javadalmazás különböző.

G. V. A névmagyarosításhoz csak a születési és illetőségi bizonyítványokat kell mellékelni. Ha ezeket az okmányokat és a szükséges 50 krajcáros bélyeget beküldi a Névmagyarosító Társasághoz (Budapest, I. Attila-utca 137.) ott a kérvényt díjmentesen írják meg s be is adják a miniszteriumhoz. Sorsjegyre nézve a napokban kap választ.

Győrszabadhegy. Birósági végrehajtó csak az lehet, aki 24 évét betöltötte és a végrehajtói viz-szát letette. A vizsgát bármelyik törvényszéknél le-teheti, ugyanoda kell folyamodnia a vizsgálat letételé-nek megengedése iránt. Érettségi vizsga nélkül a pénzügyi biztos vizsgát csak a pénzügyminiszter kivételes engedélyével teheti le, de akkor is meg-kívánunk hat közép iskolai végzettséget.

B. D. Jászapáti. Posta- és táviratbiztosítási tanfolyamok mind a kilenc posta- és táviratbiztosítási területen vannak. A tanfolyamok minden év no-venber 15-ik napján kezdődnek és hat hónapig tar-tanak. Beiratásai és tandíj tíz forint. A tanfolyam be-vezése után a posta- és táviratbiztosítási-jelöltek létszámába veszik föl, s ha iredés van, segéd-tiszekké nevezik ki. Beiratkozhatnak: igazolványos al-tisztek, azok, akik a középiskolák négy osztályát elvégezték, 18 évesek elmultak s a postai és távirat-biztosítási testület tagjai.

Aradi előfizető. Az ezredes és a tábornok mel-tóságos, az altábornagy és tábornoknagy vagy lovas-sági tábornok nagyméltósága. Feleségeiket ugyanaz a cím illeti meg.

H. E. Nyitra. A névmagyarosítás iránt a bel-ügyminiszteriumhoz kell folyamodni. A kérvényt a közigazgatás első tisztviselőjénél (ott a polgármester-nél) kell beadni, ahol a folyamodó erkölcsi minősíté-sét vezetik rá a kérvényre. A folyamodáshoz csak a születési és az illetőségi bizonyítványok melléklé-n-dők. Ha az apa az egész család nevében kéri a névmagyarosítást, családi értesítő is kell mellékelni. A folyamodványra 50 krajcáros bélyeg ragasztandó.

E. J. Szecserinovec. Olyan könyv tudomán-szerint *Szabó J.* következő munkája: *Geologia*, kiváló tekintettel a petrografiára, vulkánosságra és hidrogra-fiára, 700 ábrával. Ára 5 forint 60 krajcár. Megre-ndelheti a Budapesti Napló kiadóhivatalánál is.

Vigkedélyt. 1. Die Erinnerung ist das einzige Paradies, aus dem wir nicht vertrieben werden können. 2. Ha a Hazai Szövetkezetek Központi Hit-telintézetéhez (IV. Kaplony-utca 9.) címezi levelét, okvetlen megkapja.

Gyömöre. Mi csak a gregoriánus naptárt ismer-jük s az egész művelt világban ez is van elfo-gadva.

F. Gy. N. Igen, tehet államszámvetési vizsgát, de csak a pénzügyminiszter kivételes engedélyével, amelyet — államszolgálati alkalmazására való tekin-tettel — meg is kap, ha folyamodást érte.

H. B. Budapest. Az Osztrigás Mici Úsz, nem apád-jának eredetije így hangzik: *Allez, c'est pas mon père!*

K. L. Szerencs. Némelyeknek a munkadíjban minden bennofoglaltatik, mások a gyógyszerceket külön számítják fel. Ez rendszerint az előleges megogy-eztől függ.

L. G. Bankhoz vagy pénzügyminiszterhez s általában vére a magánvállalatokhoz bejuthat, ha magáninté-zetben tanulja is meg a levelezést és könyvvezetést, állami szolgálathoz azonban a magánintézetek bizo-nyítványai nem érvényesek.

B. H. Nyugodt lehet, azok az elfogadványok a koronarendszer behozatala után is megtartják érve-nyességüket.

Dilemma. Levelére már régebben megadtuk a választ s ha utána néz a Budapesti Napló utolsó három heti számaiban, meg is fogja találni. Meg nem ismételtük a választ, mert ön sem ismétli meg a kérdést, mi pedig már nem emlékszünk rája.

A. E. Budapest. Vasárnap számunkban egy cikket olvashatott, amelyben ha úgy tetszik, helyre-igazítást talál arra a kérdésre, amelyet hozzánk inté-zett. Egy ilyen tévedés egyébiránt éppenséggel nem érinti a kritika alapos voltát.

Öt ifjú lényka. A P. c. cikk írója köszöni üd-vözetüket.

Uj előfzető. Uj postahivatalok engedélyezésénél irányadó szempont: a forgalom élénksége, mint az illető község szellemi és közgazdasági életének külső nyilvánulása, továbbá egyéb olyan helyi viszonyok (az utolsó posta távol fekvése miatt a forgalom fejlődését gátló nehézség), melyek szükségessé teszik, hogy a postahivatal helyben legyen. Uj postahivatalok a község előjárósága, a főszoibabirói hivatal és a vármegye közigazgatási bizottság után az illetékes posta- és távirtdai igazgatóságtól kérelmezhetik, és ha a hivatal felállításának indokoltnak mutatkozik, a kereskedelmi miniszter a rendelkezésére álló költségvetési hitel korlátain belül a lehetőségek engedélyezni fogja. Kívánatos azonban, hogy a község az új postahivatal felállításához 150 ft évi fenntartási költséggel hozzájáruljon.

H. K. Fiume. 1. Nem a mi figyelmünket kéri, hanem az ön kérdése, de az ön figyelmét a mi válaszunknak, hogy *Balambér* álmán alatt dr. *Balkay Béla* kollégánk ír. 2. Másik kívánását a kiadóhivatal fogja elintézni.

S. V. Cegléd. Ha kérdését első alkalommal is szerkesztőségünkhez intézte volna, mint most, akkor már régen megüzentük volna, hogy a kereskedelmi miniszter a bérletjegyek dolgában semmiféle újabb intézkedést nem tett, ami azt jelenti, hogy a jövő évben is éppen olyan feltételek mellett fogják azokat kiadni, mint ebben az évben.

Szalón. 1. Szalón-vagy legalább is sötét kabát és világos nyakkendő. 2. Écszen lakk és gombos cipő divatos az estélyekben. Házi mulatságokon azonban félig lakkeipőben is megjelenhetnek.

G. A. Ez a helyes: terjeszse.
E. E. G. Elvira. 1. Ha Szmyrnába (Kis-Ázsia) küld levelezőlapot, 5 krajcáros, illetőleg 10 filléres postabélyeggel kell ellátni. 2. Látóképes levelezőlapok, Tata. Egy évre 75 krajcár, havonként egyszer jelenik meg.

Igazgató-tanító. A néptanítói nyugdíjkérvények és mellékletek bélyegmentesek.

K. M. Budapest. Szerzeze meg magának a Glück-Somogyi-féle nyelvtant: Praktisches Lehrbuch der ungarischen Sprache. Ára 1 forint. A Budapesti Napló kiadóhivatalánál is megrendelheti.

G. M. Az előkészítés és vizsgázás, főtve, hogy a fiu szorgalmasan tanul, igenis lehetséges a kérdéses módokat közt. Egyébként a prospektus kibocsátót nem ismerjük. Iskolájuknak nyilvánossági jellege még nincs.

Tarcal. Az országgyűlési képviselőket a nagyságos címzés igenis megilleti. Ilyen etikett-kérdésekben az udvar az irányadó, ez pedig nagyságosoknak címezi a képviselőket.

Tudnivágyó. 1. Idegességből származó betegség, amelynek ellenszere iránt orvossal kell konzultálnia. 2. A cigarettázás mindenestre ártalmasabb a szervezetre, mint a szivarozás. Olyan vegyíték, amiről tudakozódik, tudomásunk szerint nincsen. 3. Be kell igazolnia, hogy munkaképtelen vagy súlyos beteg. 4. Az illetem nem követeli meg, de megteheti.

St. V. 1. Nem helyes. Németül: Genie. 2. A kérdéses kifejezés igenis használható, amennyiben egy pálinkának a német neve.

III. 235 sz. előfzető. 1. Nem ártalmas szer, de a Ferenc-pálka mégis jobb. 2. Ha tiszta, akkor bátran moshatja vele az arcát. 3. Nem köteles ditalanul betömni. 4. Stoosz fürdő Abauj-Torna vármegyében van.

B. Gy. Azokat a részleteket bizony fizetnie kell, ha időközben tényleges katonai szolgálatot teljesít. Mint önkéntesnek különösen fontos, hogy az ilyen természetű adósságokat pontosan fizesse, mert esetleg nagy kellemetlenségei származhatnak belőle, ha a hitelező jelentést tenne az ezredparancsnokságnál.

K. M. Lónyabánya. A teljesen felszerelt folyamodványt akár azon év február hava végéig, melyben a fősorozásra felhívták, az illetékes járási tisztviselőnél (szolgabíró, rendőrkapitány stb.), akár a honosági sorozó járásbeli fősorozásnál való elővezetésük alkalmával és pedig az orvosi vizsgálat előtt, a sorozó bizottságnál kell benyújtani. A hadkiegészítő parancsnoksághoz csak azok nyújtják be kérvényeiket, akik idő előtt, önként soroztatják magukat.

T. M. Duna-Szerdahely. A kérdéses rendelet érvénye nemcsak a közös hadsereg, hanem a honvédségre is kiterjed.

L. Ó. Fiume. Méltóztassék ebben az ügyben egyenesen a budapesti központi vásárosarnok igazgatójához (IV., Vámbácz-körút, Vásárosarnok) fordulni, ott a vonatkozó összes leírásokat szívesen megadják.

Kérdőközlőd olvasó. A nemeslevelek másolatért folyamodni kell a belügyminiszterhez, akinek rendelkezése az *Országos Levéltár* (Vár, Belügyminisztérium) adja ki a másolatokat, a szokásos díjak lefizetése ellenében. A bécsi udvari kancelláriánál levő líber regius adatai felől pedig csak a kabinetiroda adhat felvilágosítást.

R. Gy. Rákos-Palota. Minden 5 kilós csomagért Franciaországba 1 korona 50 fillér viteldíjat fizet, azonkívül csatlakozó két francia vámnyilatkozatot.

E. J. Nagy-Kun-Madaras. Körülből két héttel ezelőtt megüzentük már is most ismételtük, hogy a lebellyezett és hitelesített főkönyvet bármikor használhatja, az törvényerejű bizonyítási jellegét a korábbi felülbéllyezéssel nem veszítette el.

Sp. M. A kereskedelmi miniszter 1891: 37.892. és 1892: 14.837. sz. rendeletei vasárnapon is megengedik a termeléssel kapcsolatos félbeszakíthatatlan és sürgős munka vézését.

Kereskedő. A folyamodást a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányvárához kell címezni, ötven krajcáros bérlettel. Egyszerűen az erkölcsi bizonyítványát kell benne kérni, megmondva azt is, hogy mire kívánja azt felhasználni. Mellékelni csak a születési bizonyítványt szükséges.

K. M. Budapest. A kereskedelmi miniszter, a karácsonyi ünnepi forgalomra való tekintettel, a vásárnapi munkaszünetet az egész országra nézve felfüggesztette. A fölmentés azonban csak a kereskedőkre szól.

W. J. Rákos-Palota. A vasuti tisztai tanfolyam Budapesten, VIII., Luther-útc. 3. szám alatt van. Minden évben szeptember 1-én kezdődik. Ha a tanfolyamot sikeresen végezte, folyamodhatik vasuti tisztai állásért, de előbb valamelyik vasutnál három hónapi gyakorlati próbaszolgálatot kell teljesítenie.

Fr. Eb. Kivétés esetekben ilyen pótlással is megelégednek. Ismételtük azonban, hogy ez csak kivételen történik. Rendszerint a négy középiskolai osztályról szóló bizonyítványokat szigorúan megkövetelik.

Sch. D. Vrbovskó. Igen, büntetendő cselekményt követ el, mert olyan nevet használ, amelyhez joga nincs. Ha valaki följelenti érte, kihágásért megbüntetik s eltiltják a név további használatától.

S. S. Budapest. 1. Naptárt nem adunk, mást ellenben bőven, úgy hogy bizonyosan meg lesz vele elégedve. 2. A *Nefelejcs* című emlékvess gyűjteményben találhat megjelölt. 1 ft 20 kr. beküldés ellenében a *Budapesti Napló* kiadóhivatala is megküldi.

K. S. 1. Utelvére csak akkor van szükségé Nemétorországban, ha német területet át akar Franciaországba vagy francia területet át Nemétorországba utazni. Különbön utelvére nem kell. 2. Illetőségi vagy lakóhelyén az illetékes közigazgatási hatóságnál kell az utelvérelt kérelmezni. 3. Attól függ, eleget tett-e már katonai kötelezettségének s ebben a tekintetben nincs-e valami akadály.

Pál. Ime a két könyv: Ahn-Nagy Gyakorlati német nyelvtan. Ára 80 kr. Garai-Pinterits: Magyar-német kereskedelmi levelezés. Ára 2 ft. Ha a postaköltséget is mellékelni, megrendelheti mind a kétöt a *Budapesti Napló* kiadóhivatalánál.

Matráns. Vizsgázni kell mindazokból a tárgyakból, melyeket a gimnázium VII. és VIII. osztályaiban előadnak, a kereskedelmi iskolában pedig nem. A vizsgára és az érettségire a vallás és közoktatásügyi minisztériumtól külön-külön kell engedélyt kérnie.

Körmöcs előfzető. Kérdéseire már hónapokkal ezelőtt válaszoltunk, amikor először intézte hozzánk. Most ismételtük, hogy joga senkinek nincs a kérdéses jegyre. A miniszter annak adja, akinek akarja. Az osztrák kormány még ennire sem figyelmes a sajtó iránt s a hozzá intézett megkereséseket csak a legrikább esetekben intézi el kedvezően.

Ödön. Van egy könyv, ezzel a címmel: Felkötött könyv minden alkalomra. A *Budapesti Napló* kiadóhivatalánál 1 ft 20 kr-ért megrendelhető. Abban garndabát találja az alkalmi megszöveket.

Dr. B. M. Méltóztassék meghozni a *Tanulók Lapját*, amelyet a Franklin-Társulat (IV. Egyetem-utca 4.) ad ki.

Győri előfzető. A kérezt német novella tudunkkal még nem jelent meg magyar fordításban.

D. J. Tornalja. 1. A M. Kir. Szabadalmi Hivatalhoz (VII., Erzsébet-körút 19.) kell folyamodnia. 2. Méltóztassék a név, születési hely, kor és az illető utolsó lakóhelyének pontos megjelölésével, a budapesti m. kir. államrendőrség bejelentési hivatalához (V., Zrínyi-utca 2.) fordulni, ott 30 krajcár értesítési díj s a válaszbélyeg beküldése esetén felvilágosítást adnak, ha ugyan az illető mostani tartózkodási helye be van jelölve. 3. Sorsjegyre nézve a napokban kap üzemet. Javaslatait foglalja írásba s adja be a pénzügyminisztériumhoz.

IV. osztály. 1. A jegyzői pályához legalább hat középiskolai osztály elvégzése szükséges s azonfelül egy évi közigazgatási gyakorlat. 2. Azt még nem lehet tudni, mikor fogják a közigazgatás államosítani. Elvileg már ki van mondva törvényben. A belügyminisztériumban most dolgoznak a vonatkozó javaslatokon. 3. Ha most szerzi meg a jegyzői képesítést, mindenestre jól teszi, mert a közigazgatás államosításával minden valószínűség szerint nagyobb kvalifikációt fognak az állások megkövetelni.

Gy. F. Solnok. Méltóztassék a levelet a Köztelkekre (IX. Üllői-út 25.) címezni, ott bizonyosan megtalálja a posta.

Péter. 1. Nem veszik el az engedélyeket, de jelentékenyen korlátozzák. 2. Középiskolai érettségi vizsgát követelnek és a német nyelvnek olyan mértékű tudását, hogy az előadásokat megértse.

H. Gy. Szeged. Ha megvan a kereskedelmi érettségi vizsgája, beiratkozhatik az egyetem bölcsészeti fakultásának kereskedelmi szaktanári kurzusára. Tanulmányait azonban nem végezheti otthon, mert ott nincs ilyen szaktanfolyam.

S. M. 1. Igen mennek, sőt legtöbbször első osztályú vasuti kocsióban utaznak. 2. Az a jelenet is első osztályú vasuti kocsióban történt. 3. Már évek óta külön-külön állomást képeznek.

—ó. —1. Arad. Az a kérdés, miket mondott Z-nek V. Anyi bizonyos, hogy Z. erősen és sőt-töven utasította rendre V-t. Ha tehát V-nek előző megjegyzései nem voltak sőt-töbök, mint a Z rendreutalása, akkor V a sőt-tett fél s ő tartozik az elgétélt szorgalmazni.

307.397. számú előfzető. 1. Elég, ha így címezi: M. kir. kereskedelmi minisztérium, Budapest. 2. Ez a helyes: külömbőség.

Agrárta. Az intézet most van alakulóban. Székhelye Budapesten lesz, a Köztelken, IX. Üllői-út 25. Gróf Csáky Sándor leveleit is oda intézheti, vagy a Hungaria-szállóba.

B. I. Pozsony. Igen, a címzés helyes.

Jutva. Ha szülői megengedik, hogy az ajándékot elfogadják, akkor elfogadhatja, különben nem.

I. Pozsony. Ha az iskolának nincs négy osztálya, a IV. osztályról ott vizsgát nem tehet.

Miksa. Ikes ige, tehát semmiesetre sem laksz, hanem lakol.

Miskolc előfzető. Igen, újabban cigányzenekar játszik a kéreztet kávéházban.

G. Zs. Frakk. fehér vagy fekete mellény, fekete nadrág, klakk, lakkeipő, fehér csokor nyakkendő.

91.193. sz. előfzető. Feszli Géza kollégánk posta- és távirtdai főtiszt Budapesten.

Sorsjegyek.

G. V. 6186—23. számú magyar vörös kereszt sorsjegye 6 forintot nyert; a többi nem húzták ki.
H. J. Remete. — **E. J. Görbő.** — **E. Zs. Bánffy-Hunyad.** — **P. F. Bodor-Szerdahely.** — **L. A. Makád.** Sorsjegyeik nem nyertek.

Napirend.

Naptár. Kedd, december 19. — Római katolikus: Nemézus. — Protestáns: Neméz. — Görög-orosz (december 7.) Ambrus. — Zsidó: Teboth 17. — A nap két 7 óra 30 percek. — Nyugszik 3 óra 53 percek. — A hold két délután 6 óra 32 percek. — Nyugszik délelőtt 8 óra 54 percek.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A lőpótvárosi kaszinó hangversenye este fél 10 órakor.

A természetudományi társulat élettani szakosztályának ülése este fél 7 órakor.

Az országos iparegyesület összes ülése délután 5 órakor az egyesület helyiségében (VI. ker. Uj-utca 4. szám).

A Szent László-társulat választmányi ülése délután 4 órakor a központi papnévelde dísztermében.

Nemzeti Múzeum: Régiségtára, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—5-ig.

Iparművészeti társulat és múzeum karácsonyi kiállítása nyitva délelőtt 9—1-ig és délután 5—8 óráig.

Nemzeti Szalon téli kiállítása (Percenk-térsé 9. szám), nyitva egész nap. Belépő-díj 20 krajcár.

A Műcsarnok téli lárlata, nyitva délelőtt 9 órától délután 4 óráig. Belépődíj 1 korona.

Megőrzésügyi múzeum (Kerepesi-út 72.), nyitva d. e. 9 órától 1 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és este fél 7 órától fél 9 óráig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyűjteménye nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—5-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság Kerepesi-út 20. 1. emelet. Hivatalos órák délelőtt 9-től délután 2 óráig. Telefon szám 24—55. Nyilvános olvasóterem és tudósok-osztály Kerepesi-út 22. szám 1. emelet. Hivatalos órák 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Telefon szám 24—16.

Hazai termékek állandó kiállítása. Keleti mintatár és kereskedelmi történelmi gyűjtemény, továbbá a Házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításiokait is eszközöl) a városligeti Iparcsarnokban nyitva télen délelőtt 9—2-ig, nyáron és a többi évszakokban 9-től 12 óráig és délután 3-tól 5-ig, vagy 6-ig. — A magyar kir. kereskedelmi múzeum külföldi kiállításainak vezetőségével megbízott üzletvezetőség V. Váci-körút 32. szám.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Múlató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folles Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Kis Vigadó. VIII., Nagyuvaros-utca 4., naponta nagy varieté-előadás.

Budapest kávéház. Andrassy-út. Naponta Banda Marci és fia hangversenye.

Orient kávéház. Kerepesi-út. Sági Pista zenekarának hangversenye és Schreier művészt.

Stefánia-szállóda. Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállódaja.

Páris szállóda. Váci-körút. Éttermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Bachus-pince.

Union-Szállóda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás *kerékpárterem*.

Elite szállóda. Budapest, Király-utca 39. Igazgató Mandel Albert.

Petánovits Metropol szállóda. Naponta hangverseny Kiss Béla híres debreceni zenekara által. Ujjonnan berendezett fényes éttermek.

Ehm János éttermeiben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Naponta kitűnő cigányzene.

Gregorits Ferenc éttermei Duna- és Lápót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hotenték kétszer katonazene.

Lantos-féle Erdélyi vendéglőben naponta a legkitűnőbb erdélyi ételék és italok. Olcsó árak! Pontos kiszolgálás hölgyek által.

Dobranszki-féle vendéglőben Teréz-körút 4. kapható eredeti torokói és hortobágyi gulyás.

Miklós M. bor és sörcsarnoka az Urania színház mellett Kerepesi-út 19. naponként zeneestély. Saját termésű borok.

Putzer-pince Deák-terét naponta a pince ét-teremben Schrammel és Boros Miksa és Kiss Farkó híros szólísták hangversenye.

Bödega-pince, ujonnan fényesen berendezve, a Somossy-mulatóval szemben (Nagymező-utca 20.), naponta éjjel 3 óráig van nyitva.

Naponta hangverseny Dankó Gábor fényes zenekara és **Török Pista** cimbalomművésze által a *Keleti kávéházban*, Csömör-út 14.

Emke kávéház, Kerepesi-út, naponta *Pege Károly* zenekara.

Stefánia-kávéház, Kerepesi-út 73. Naponta az I-ső Magyar Daljárulat előadása.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egykor és most.

Csengő-bongó hármóniától
Zengett a közel és a távol.
Az esti szellő fűszeres volt
S éjente tündökölt a menybölt.

A bíbor est, a fésző hajnal
Tele volt dallal és kacajjal.
És nem gondolva semmi rosszat,
Néztünk a holdba órahosszat...

S ma, im az álmodok szállnak, tűnnek,
Illata vész virágnak, fűnek,
Ritkul, fogy, s-ökik, ami szökhöz,
S nem álmodunk, bár alszunk többet.

Nem futkosunk tündérelányér.
A holdvilág unalmas tányér.
Ásitorunk a csillagoknak,
S a versek, azok egyre fogynak...

Martos Ferenó.

— II. Miklós cár mindennapi élete. A cár nem két fél korán, mert nyolc óra is van, mikor odu hagyja az ágyát. Kilenc órákor tozák a cárnéval, s már fél órával később ott van a dolgozószobájában és olvassa az újságokat. Ha hinni lehet Laudetnak, a *Nicolas II. intime* francia szerzőjének, aki egy fejezetet szentel ebben a könyvében II. Miklós mindennapi életének, úgy a cár nagyon szorgalmasan olvassa a különböző országok újságait. Egy órát olvas az orosz birodalom hatalmas ura naponként. Tizenegyedfél órákor sétál egy kicsit annak a kastélynak a kertjében, amelyben éppen tartózkodik. Tizenegy órákor hozzáfog az állami ügyekhez, miközben minisztereit fogadja és pedig az a beosztás, hogy egyszerre két minisztert bocsátanak audienciára. Azután következik a rendes audiencia. A mindennapi audienciák befejeztével a cár reggelizik a feleségével, majd sétál vele a parkban. Visszatérve ismét audienciákat ad, miután a cárné a miniszterek, vagy nagykövetelek feleségeit fogadja. Délután négy órától nyolcig II. Miklós egyedül dolgozik a szobájában és pedig a beérkezett híreket, törvényjavaslatokat és az összes kormányzó-ságokból beözönlő iratokat nézegeti át. Nyolc órákor ebédel a családjá körében, de többnyire vendégek is hivatalosak a cári asztalhoz, többnyire tiszték és tudósok, akiknek a társaságát a cár és a cárné, úgy látják, nagyon kedveli. Kilenc-tíz óra tájban, a szerint, amint nincsenek, vagy vannak vendégek, a cár újra dolgozószobájába vonul és csak éjfélkor hagyja abba a munkát. De ilyenkor rendszeren vele van a cárné is, aki munkál, vagy ha az nem zárja fenséges urát a munkájában, zongorázik is. Vasárnaponként a cár és a cárné elmegy együtt

a templomba. Pibenő óráiban nagyon szeret a cár muzsikát hallgatni, de Wagnerért nem igen lelkesedik. Nem buzgó vadász, mint az apja volt, csak a porforce vadászatokban van gyönyörűsége. De a lawtennist szenvedélyesen szereti és a legtöbb szabad idejét annak szenteli. Hanem a nemzeti eledelket épp úgy szereti, mint az apja. Kedvenc ételük közé tartozik az ugynevezett *Kiki*, apró halacska, amit angol és finn tenzerősbőlben halásznak. Az itatok közül különösen kedveli a pezsgót és a bordeauxi borokat.

— Takarékoskodás a trónon. A milliók sem olyanok, hogy el ne fogyjanak, ha nem vigyáznak rájuk. Melyik szegény ember ne irigyelné a királyokat, császárokat, akikről az a vélekedés, hogy könyökgig várhatóan az aranyokban. Hát sok is a pénze, a kínese a koronás uralkodóknak, de még sem annyi, úgy látják, hogy akárhogy lehessen belőle költekezni. Mert ime akad néhány trónban ülő személyiség, aki a takarékoskodást sem veti meg. Azt mondják, hogy a mi királyunk a legtakarékosabb az uralkodók között. Azután következnek ebben a tekintetben Viktória angol királynő, aki sohasem költi el az összes jövedelmét. Az udvari ünnepek között csak azokat tartják meg, amelyeket az állam tekintélye követel meg s ezeket az állam fizeti. A kereskedők a miatt régóta panaszkodnak s már az udvarnál is kérvényezték, de ott azt felelték, hogy a királynő korára való tekintettel nem lehet megtartani az ünnepeket. De a velzi hercegné még az öreg királynőnél is takarékosabb s a kereskedők aggodalommal gondolnak arra az időre, amikor ő lesz az angol királynő. A velzi herceg valamikor a legparazlőbb emberek közé tartozott s éppen ezért a hercegné külön választotta kiadásait a hercegtől. A hercegné egyetlen fényűzése, hogy régi csipkét gyűjt, s csak legutóbb is hatvan ezer márkát adott egy kis csipkekedőért. Az olasz udvar is nagyon takarékos, bár még Viktor Emánuel idejében nagy volt a fényűzés. Margit királyné gyűlöli a fényűzést. Az olasz kereskedők eleget keseregnek e miatt. II. Vilmos császár is szigorúan ügyel arra, hogy a kiadások túl ne haladják a jövedelmét. Minden kiadásra határozott összeget szánnak, s a nagyobb, rendkívüli kiadásokra mindig úgy kell külön kérni az engedelmet a királytól.

— Methuen lord mint boxoló. Methuen lord, aki az Afrikában hadakozó angol tábornokok közös sorsában szenvedett és szintén megkapta a maga vereségét a boeroktól a Modder folyó partján, már mint gárdatiszt is szép szerepet játszott Londonban. Akkor inkább csak a társaságban, ahol különben mint kiváló boxoló is ismerték. Egy napon ezt a képességét egy hölgy érdekében is felhasználhatta. Az utóan jártában egyszer csak látja, hogy egy

hölgy alaposan vitatkozik egy bérkocsissal, aki keveselte a kapott pénzt. Methuen a nő pártjára állott. A kocsis pedig leszállt a bakról:

— Ön nem merészelne velem ilyen hangon beszélni, ha a gyalogjárón állanék önnel szemben.

— Hát ez álljon le! — felelte neki Methuen.

A kocsis kétszer sem mondatta ezt magának és elfogadta a kihívást. De egy-két pillanat múlva ugyancsak megbánta a hősködését és bocsánatot kért a megbántott hölgytől.

— A tengeralatti kábelek. Amióta Anglia és Transvaal között megkezdődött a háboruszkodás, a legnagyobb zavarok támadtak Európa és Afrika között a távirati összeköttetés dolgában. Anglia minden ellenőrzés nélkül teljesen hamis híreket adhat az eseményekről. A tengeralatti kábelek ugyszólván Anglia monopóliumát teszik. Az oceánokat átszelő és az öt világrész minden pontját összekötő kábelhálózat az angolok kezei között van s csak néhány vonal van más állam birtokában. Franciaországnak csupán Algírral, Tuniszszal, New Yorkkal és az amerikai partvonal még néhány pontjával van direkt távirati összeköttetése. Ilyen módon Franciaország a többi gyarmataival Madagaskárral, Indo-Kínával, Uj-Kaledoniával stb. csak az angolok ellenőrzése mellett válthat táviratokat. Ugyanebben a helyzetben van természetesen Németország, Portugália és Hollandia is. Ez a helyzet pedig kereskedelmi és politikai, de különösen védelmi szempontból roppant hátrányos az angolokkal szemben. A közelmúlt eseményei sokszor bebizonyították ennek a hátrányait. Nemcsak hogy minden távirat előbb jön az angol kormány tudomására, mint annak, akinek szél, de hatalmában áll a táviratokat tetszése szerint késleltetni. Az angol kábelhálózat jelenleg közel kétszáznyolcvanezer kilométert tesz. Ezzel szemben pedig mindössze negyven ezer kilométernyi kábel van más állam birtokában: 23.500 kilométer Franciaországnak, 12.952 Dániának és 2064 Németországnak. London ma a telegrafiai központ, egyetlen egy kereskedelmi vagy politikai esemény sem történik a világon, amelyet nem London tud meg először és ad kénye-kedve szerint tovább a többi országnak. Ugy világhereskedelmének, de főleg gyarmatkereskedelmének legfőbb támasza ebben rejlik. Anglia kereskedelme gyarmataival kábelhálózatának növekedésével arányban gyarapodott. 1871-ben Angliának 37.000 kilométernyi kábele volt s kereskedelmi mérlege gyarmataival 2.835.000.000 font sterlinggel zárult; 1883-ban 156 ezer kilométer kábele volt és kereskedelme 4.973.000.000 font sterlingre emelkedett s jelenleg midőn közel 280.000 kilométerre terjed a kábelhálózata, jóval 5 milliárdon felül van a kereskedelme.

REGÉNY.

Öreg asszony nem vén asszony.

(16) — REGÉNY. —

Írta: GEROLAMO ROVETTA.

Eliza grófné és az őrnagy fennhangon csakhamar folytatták beszélgetésüket és ezalatt a grófné a távolból majd az egyikre, majd a másikra mosolygott. Gegio ott állott az őrnagy lábai között és játszott az óralánccal.

— Majd meglátom, — gondolta magában Prandino, miáltal kézelőjét ismét rendbe hozta — vajjon ez a barom eljön-e velünk egész Velencéig. Ha ez netán megtörténne, én Mestreben maradok. — Ezalatt a szakálta hegyét összevissza harapdálta, göresösen ütögette össze a szőnyegen a bokáit, összeráncolta a szemöldökeit, elsápadt és haragos arcot vágott; de mindez hiábavaló fáradság volt: Eliza nem is ügyelt rá.

Vagy egy félóra után az őrnagy és Eliza abbahagyták valahára a csendes társalgást és az őrnagy, tárgyat változtatva, az ezredését kezdte szidni. Azután lovakról, löversenyekről, kocsisok-ról, Monte-Carlóról, óriási pénzösszegekről, A. herceg istállójáról, B. gróf bánatpénzéről és C. báró boxjáról kezdett beszélni. Prandino ugyan mind-eből csak édes-keveset értett, de mivel az őrnagy néha-néha szemüvegén át rápislangatott, mintha csak a Prandino helybenhagyását várná, az kötelességének tartotta, hogy mosolyogjon, ami ugyan nagyon rosszul sikerült neki.

De a gondviselés mindenütt jelen van, még a Milano—Velence közti vonalon is. Mert a szegény gróf Mestre előtt igazán ujja éledt, amikor az őrnagy bucsuzkodását hallotta.

— Hogyan? Ön Mestreben marad?

Először történt, hogy Prandino az őrnagyot meg merte szólítani, de az öröm bátorrá tette.

— Igen, Mestreben maradok, mert Trevisoba megyék, ahol az ezredem van.

— De Velencében csak viszontlátjuk önt, ugy-e? kérdezte tőle a kiállhatatlan Cäcilia grófné.

— Hiszen — lehetséges — — de — —

És a helyett, hogy a grófnének felelt volna, ez alatt folyton Elizát nézte, olyan tekintettel, hogy ez belepirult, ábrándosan előrehajolt — és újból suttogni kezdtek és Prandinoban újra lobogott a gyűlölet és harag.

A vonat gyorsasága alábbhagyott.

— Már itt volnánk? kérdezte az őrnagy.

— Itt vagyunk! — felelte Prandino és magában hozzáfűzte: „Isten segítségével.”

— Mestre! Nem száll ki senki Mestreben?

Az őrnagy magához vette utitáskáját, leugrott, de azután mindjárt felállott a lépcsőre, hogy Elizával suttoghasson, aki az ablakon csaknem kifeküdt. Prandino egyetlen szót sem volt képes elfogni, jóllehet ugyancsak megerőltette a fülét.

— Nos? — kérdezte az őrnagy.

— *Cela dependra!* — felelte a grófné, jelentős mosolylyal.

Es azután még halkabban beszéltek, úgy hogy Prandino egyáltalán nem érthetett semmit. Egyszer azonban úgy tetszett neki, mintha az őrnagy odamutatna rá és mintha erre a grófné vállalt volna, azzal a mozdulattal, melylyel beszuszogását szokta jelezni, amikor Prandino féltékenykedett az őrnagy levelei miatt.

— Hol rendeltek lakást, grófné?

— A Gondola d'oroban — felelte Cäcilia, aki ismét közelebb jött. — Egész biztosan eljön tehát Velencébe?

— Nem mondok igent, de nemet sem.

Világos volt, hogy az őrnagy csak kényeskedett.

— Jöjjön! Csak jöjjön! — Jöjjél! Jöjjél! Ugy-e, először? Igen? Először majd? ordította

Gegio, ki éppen viharos gyöngédségi rohamában volt.

— Jó — jó — eljövök majd! — —

— De nem lesz ma indulás? — kérdezte Prandino, akinek most már csakugyan elfogyott a türelme. — Nem tudom felogni ennek a sok késedelemnek az okát!

— Bizonyos, hogy a másik vonatot várjak. —

— Ah, már itt is van! Tehát szerencsés utat, grófné!

— Sans adieu! szólott ez, kezét nyujtva az őrnagyak. — És aztán újra azok a szemek, mint valami tengeri haresásé.

— Sans adieu! volt az őrnagy részéről a válasz és amilyen öreg és kövér is volt, levette a csipkét és mély meghajlással bucsuzott tőle. Amig a vonat állott, sőt mikor már indulóban volt, az őrnagy folyton melegen és érzéssel nézte Elizát.

Prandino visszahelyezkedett régi ülésére, amelyet az őrnagy egészen fölmelegített, de olyan mozdulatokkal és olyan arccal, mely többet mondott a legnagyobb dühnél, a legmégesebb szavaknál. A grófné lábaeszkáját kinyujtotta, de Prandino oly gyorsan húzta vissza az övét, mintha tüzet érintettek volna.

— Mi bajod? — kérdezte tőle halkan Eliza — egészen közel hajolva hozzá.

— Semmi — felelte Prandino olyan hangon, mintha ölni szeretett volna.

— Rosszul kezdjük! — Ezeket mondva, Eliza behuzódott a sarokba és Velencéig nem esett több szó közöttük.

A fiatal grófné ezalatt valóságos lelkesedéssel beszélt az őrnagyról. Nagyon rokonszenvesnek, szellemesnek, előkelő külsejűnek és sokkal csinosabbnak találta őt, mint azelőtt volt, ami azonban nemcsak hogy igaz nem volt, de nem is lehetett igaz, mert a kapitányok, ha őrnagyokká lettek, a világ fennállása óta mindig csak esunyábbakká lettek.

(Folytatása következik.)

A szerkesztő ur. A világnak kétségtelven egyik legelőkelőbb szerkesztője Moller ur. Lapjának címe Kalorimik, s Grönlandban, Godthaabban jelenik meg havonként. Előfizetési ára negyedévre: két koca, egy évre egy foka; egyes szám ára egy csirke. Egyébként pirosra pingált kis számában maga írja és nyomtatja lapját, sőt az előfizetőknek is maga hordja szét.

Ördög a vasuton. Scaria, hirnemes basszista a drezdai Opera kiválósága vendégszereplésen volt s Gounod Margitjában Mefisztót adta. Amint az előadás után bemegy az öltözőjébe, nagy rémületére észreveszi, hogy már csak negyed óra van az éjszakai bécsi gyorsvonathoz. De ezzel a vonattal mennie kellett, mert másnap Bécsben kellett vendégszereplnie. Hogy a kosztümjét levesse, arra már nem volt ideje, kapta hát magát, nyakába kanyarított valami köpenyt, koosiba ugrott és vágatott ki a pályaudvarhoz. Egy perccel a vonat indulása előtt érkezett ki s mint a villám vetette bele magát egy kupéba. Utközben melege lett, levelette a köpenyt és föl és alá sétált, Bodenbauchtól kezdve már az osztrák hosszú folyosós kocsikon. A fülkéből az emberek csak nézték s eleinte azt hitték, hogy valami bolondval dolgot, majd arra gondoltak, hogy az ördögalak valami farsangi mulatságra megy. Végre maga az énekes oldotta meg a rejtelet és harsogó kacagás mellett derült ki minden.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása december hó 15-ikén a következő volt: Bankjegyforgalom 673,876.000 frt (— 5,376.000 frt); értékészlet 513,363.000 forint (— 8,616.000 frt); váltótárca 182,938.000 forint (+ 1,504.000 forint); lombard-üzlet: 26,480.000 frt (+ 805.000 frt); adómentes bankjegytartalék: 46,686.000 frt, (+ 2,786 000 frt.)

A Budapesti Bankgyűléslet Részvénytársaság igazgatósága tegnapi tartott ülésében Frommer Izidort, a társaság addigi cégvezetőjét, helyettes igazgatónak nevezte ki.

Felolvasás az Országos Iparegyesületben. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai holnap délután 5 órakor együttes ülést tartanak, melyen Szávay Gyula, a győri kereskedelmi és iparkamara titkára felolvasást tart amerikai élet- és iparviszonyokról. A felolvasáson az egyesület vendégeket is szívesen lát.

A petróleum árak felmérése. Bécsből jelentik, hogy a petróleum árát december 15-től kezdődő hatálylyal métermázsánként 25 krral emelték. Az év elejétől kezdve tehát az áremelkedés 150 frt métermázsánként. A petróleum ára különben az egész világpiacra magasabb lett. Antwerpenben 1898. január elsején 14-25 frank volt a petróleum ára, most pedig 23-25 frank. Ugyanennyi idő alatt Brémában a petróleum ára a következőképpen alakult: 6,20—8,45 márká.

Az olasz borvám szerződés ellen. Tapolcán, a badaosony borvidék központján mozgalmat indítottak az olasz borvám szerződés meghosszabbítása ellen és vasárnap december 17-én népes előértekezletet tartottak. Az 1903-ban lejáró, Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés borklauzúliját tartják sérelmesnek, mert a 3,20 forintos vámok mellett bezönlő olaszborok a magyar borkeresletet teljesen tönkretették. Az előértekezlet abban állapodott meg, hogy december 24-én Tapolcán, december 26-án Balatonfüreden népgyűlést tart, amely deputációt küld a kormányhoz, és országos mozgalmat indít meg az olasz borvám szerződés meghosszabbítása ellen s föli a kormányhoz és a képviselőházhoz.

A buza határidőszület. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter leiratott intézett a budapesti áru- és értéktőzsde tanácsához a Balla Vilmos közgazdasági író által a kereskedelemügyi miniszterhez benyújtott, a buza határidőszület reformálását tárgyaló memorandum ügyében. A miniszter utasítja leiratában a tőzsdetanácsot, hogy foglalkozzék a memorandumban fűsorolt érvekkel és tűzze napirendre egyik legközelebbi ülésén az emlékiratban foglalt újítások tárgyalását. A tőzsde vezetősége a memorandumot kiadta tanulmányozás végett az igazgató bizottságnak és ez a jövő év első hetére egybehívandó teljes ülésen beterjeszti majd megfelelő indítványát.

Védekezés az ausztrál állatbetegségek ellen. A legutóbbi állatjárvány-kimutatás szerint Ausztriában a ragadós száj- és körműfajás 444 község 3402 udvarában van elterjedve. Ez állati ragadós betegség nagymérvű elterjedtségére való tekintettel a magyar földmívelésügyi miniszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy a járási főszolgabírákat, a hatósági állatorvosokat és a községi előjárókat haladéktalanul utasítsák, az Ausztriából való hasított körmű állatok egészségi állapotának gondos és éber megfigyelésére s arra, hogy legkisebb gyanu esetén az utasítászerű övrendszabályokat teljes szigorral alkalmazzák s erről minden egyes esetben a földmívelési miniszter-

nek távirati uton jelentést adjanak. Az állami állatorvosok is kellő utasítással lettek ellátva.

A távirati küldöncdijak. A távirati küldöncdijak tekintetében kereskedői körökből felhangzó panaszokra, az új díjszabási szabályok hatályon kívül helyezésével, a régi rendet állította vissza a kereskedelemügyi miniszter.

Déligyümölcs-ankoló. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ma tartott aukcióján 2000 láda narancsot, citromot és mandarin adott el a következő árak mellett: Narancs: 160-as 3,50—4,25 forintig. 200-as 2,75—3,25 forintig. 300-as 2,75—3,75 forintig. 360-as 2,75—3,50 forintig. Citrom: 300-as 2,50—3.— frt, 360-as 2,50—3.— forintig. Mandarin: 80-as 100-as 1,75—2,50 forintig. A legközelebbi aukció december 22-ikén, pénteken lesz, mely alkalommal 3000 láda narancsot, citromot és mandarin kínálnak eladásra.

Fizetéképtelenségek. A bécsi Creditoren Verein a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Eisenberger-cég Szászváros, Böhm Mária kereskedőné Karlsbad, Rubig Lipót kereskedő Duna-veese, Fränk Mór kereskedő Kis-Várda, Cernohorsky János Hohenmuth, Fischer Lipót pamutkereskedő Bécs, Koran Károly kereskedő Tynist.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapest 18.— frt pénzben, 18,60 forint áruban. Bécsben a nyersszesz ára 19.— forint pénzben, 19,10 forint áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 151 darab juh, — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü — 22 kr, kivételesen — kr kilonként, vagy 20.— frtért páronként, középmínőségű ürü — krajcár, páronként — forint, anyajuhok legjobb minőség — 18 krajcár, páronként 14.— forint, kivételesen — krajcár, rackajuhok I. sz. minőségű — krajcár, páronként — forint, kiverési juhok 8,50 forintig, páronként — forint. Szerbiai juhok páronként — forint. Kecskék — forint páronként. Az egész felhajtás két kis falkából állott, miért is forgalom nem fejlődhetett.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. évi dec. 18-án. Készlet 1232 darab. Érkezett 604 darab. Összesen: 1886 darab. Eladott 967 darab. Maradt 919 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. snilybar 36—39 krajcárig, 220—280 kgr. snilybar 37—41 krajcárig. 320—380 kgr. snilybar 37—41 krajcárig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 37—39 krajcárig. Malacok 36—39 krajcár kilonként. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásároknakban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 3275 darab magyar, 485 darab galiciai, 76 darab bukovinai, 650 darab nemetországi, — összesen tehát 4466 darab szarvasmarhát. Élénk az üzlet, 1—1½ frttal emelkedtek az árak.

Jegyzések: 100 kilogrammonként 60 sulyban: magyar hizőkök I. minőségű 37—39 forint, kivételesen — forint, II. minőségű 31—36 forint, III. minőségű 27—30 forint, galiciai hizőkök I. minőségű 36—37 forint, kivételesen — frt, II. minőségű 32—35 frt, III. minőségű 29—31 frt, német hiző kök I. minőségű 38—42 ½ frt, kivételesen — forint, II. minőségű 34—38 forint, III. minőségű 30—33 forint, legelő ökör 22—29 forint, bika és tehén 24—35—36 ½ forint.

A budapesti gabontőzsde.

Budapest, december 18.

Korlátolt vételkevd következtében az üzlet sük keretben mozgott Forgalmába került 10.000 métermázsas buza, nagyobbára változatlan, egyes tételek 5 krajcárral alacsonyabb árakon. Új tengeriben 2800 métermázsas volt a forgalom kedvező hangulat mellett. Az árak minőség szerint 4,55 és 4,90 forint között váltakoztak.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm, 79,5 k. 8 frt 15 kr, 100 mm, 79,5 k. 8 frt 05 kr, 100 mm, 79 k. 8 frt 05 kr, 100 mm, 78,5 k. 8 frt, 100 mm, 78 k. 8 frt, 100 mm, 78 k. 8 frt, 500 mm, 78 k. 7 frt 85 kr, 100 mm, 77,8 k. 8 frt, 100 mm, 77,5 k. 7 frt 90 kr, 100 mm, 77,5 k. 7 frt 85 kr, 100 mm, 77 k. 7 frt 25 kr, 100 mm, 77 k. 7 frt 70 kr, 100 mm, 76,5 k., 100 mm, 76 k. és 100 mm, 75 k. 7 frt 70 kr, 100 mm, 74 k. 7 frt 60 krajcár. Pestmegyei: 200 mm, 79 k. 8 frt, 100 mm, 79 k. 8 frt, 150 mm, 79 k. 7 frt 95 kr, 300 mm, 78,5 k. 8 frt, 300 mm, 78 k. 8 frt 05 kr, 100 mm, 78,3 k. 8 frt, 100 mm, 78 k. 8 frt, 100 mm, 78,5 k. 7 frt 85 kr, 200 mm, 78 k. 7 frt 85 kr, 100 mm, 78 k. 7 frt 95 kr, 500 mm, 78 k. 7 frt 85 kr, 100 mm, 78,5 k. 7 frt 85 kr, 100 mm, 78 k. 7 frt 85 kr, 100 mm, 77,5 k. 85 kr, 100 mm, 78 k. 7 frt 85 kr, 100 mm, 77,5 k. 7 frt 90 kr, 100 mm, 77,5 k. 7 frt 75 kr, 200 mm, 77 k. 7 frt 75 kr, 100 mm, 77 k. 7 frt 70 kr, 100 mm, 77 k. 7 frt 70 kr, 100 mm, 77 k. 7 frt 70 krajcár. Fehérmegyei: 400 mm, 81 k. és 1600 mm, 78 k. 8 frt 05 kr, 300 mm, 77 k. 8 frt, 100 mm, 76 k. 7 frt 80 krajcár. Felsőmagyarországi: 100 mm, 78,5 k. 7 frt 80 krajcár. Raktári: 2100 mm, 76 k. 7 frt 78 ½ krajcár. Mind 3 hónapra. Rozs: 350 mm. 4 frt 60 kr, 300 mm, 4 frt Tengeri: 500 mm. 4 frt 60 kr, 300 mm, 4 frt 60 kr, 300 mm, 4 frt 52 ½ kr, 1500 mm, 4 frt 45 kr,

Ó-Tengeri: 100 mm. 5 frt 85 kr, 100 mm, 5 frt 80 krajcár. Arpa: 100 mm. 5 frt 70 krajcár. Buza: Erdélyi: 100 mm, 79,5 k. 7 frt 95 kr, 200 mm, 77,5 k. 7 frt 75 krajcár. Szerb buzaeladás december 16-ról: 1200 mm, 76,5 k. 6 frt 85 kr, 4000 mm, 74,5 k. 6 frt 50 krajcár. Készpénzfizetés mellett. A készvári hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza	klóso	100 kilogramm ár		klóso	100 kilogramm ár	
		frttól	frttig		frttól	frttig
tiszavidéki	6	74	7,65	79	8,05	8,10
		76	7,90	80	8,15	8,25
		77	7,70	81	8,25	8,35
		78	7,90	82	8,35	8,45
fehémegyei	6	76	7,60	79	8,00	8,10
		77	7,65	80	8,10	8,20
		77	7,75	81	8,20	8,30
		78	7,95	82	8,30	8,40
pestvidéki	6	75	7,55	79	7,95	8,10
		76	7,60	80	8,10	8,20
		77	7,70	81	8,20	8,30
		78	7,90	82	8,30	8,40
bánási	6	78	7,60	79	7,95	8,10
		78	7,65	80	8,10	8,20
		77	7,70	81	8,20	8,30
		78	7,90	82	8,30	8,40
bácskai	6	73	7,60	77	7,95	8,05
		74	7,65	78	8,00	8,10
		75	7,80	79	8,10	8,20
		76	7,85	80	8,20	8,30

Egyéb gabonafajták	klóso	100 kilogramm ár		
		frttól	frttig	
Rozs	uj elsőrendű	—	6,20	6,30
	másodrendű	—	5,65	6,15
Arpa	máskarmány	—	5,70	6,20
	égetni való	—	5,45	6,20
Zab	sörözőse való	—	6,25	6,50
	—	—	5,85	6,45
Tengeri	bánási	—	6,80	6,90
	másonyi	—	6,30	6,50
Répece	uj káposzta	—	11,60	12,10
	bánási	—	—	—
Káposzta	—	—	6,30	6,90

A határidőszület folyamán a következő kötések történtek:

Buza (1900.) áprilisra . . . 7,91—7,90—7,89—9,11
Buza (1900.) okt.-re . . . 7,98—8,00—7,99
Rozs áprilisra . . . 6,46—6,47
Zab áprilisra (1900.) . . . 5,06—5,07
Tengeri 1900. májusra . . . 4,98—4,99
Répece augusztusra . . . 11,70—11,80

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza (1900.) áprilisra . . . 7,88 pénz 7,89 áru
Buza októberre (1900.) . . . 7,94 . . . 7,95
Rozs áprilisra (1900.) . . . 6,44 . . . 6,45
Tengeri (1900.) máj-ra . . . 4,99 . . . 5.—
Zab (1900.) áprilisra . . . 5,05 . . . 5,06
Répece augusztusra . . . 11,75 . . . 11,85

Déltűn fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra (1900.) . . . 7,92—7,93
Buza októberre (1900.) . . . 8,01—8,02
Buza szeptemberre (1900.) . . . 0.—0.—
Rozs áprilisra (1900.) . . . 6,47—6,48
Tengeri májusra 1900. . . . 4,98—4,99
Zab áprilisra . . . 0.—0.—
Répece augusztusra . . . 11,70—11,80

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde várakozó magatartást tanúsított s a mellett az értékek csaknem semmiféle eltérést nem mutattak.

A helyi piac inkább gyengének volt mondható. Mig rimamurányi részvények némileg megszilárdultak, addig közútiak ismét vezettek csaknem 4 frtot utolsó zárlati árúkból, végül bécsi fedezésre behozták veszteségüket. Hasonlóképpen városi villamos is vezetett 2 frtot árfolyamából.

A déli tőzsde csendes és változatlan volt. Eltérések nem igen fordultak elő.

A helyi piac nyugodt, de gyenge maradt.

A valutapiac változatlan volt.

Az értéktőzsde: csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 373.—373,25. Osztrák hitelrészvény 373,40—373,80. Osztrák-magyar államvasut 322,25—322,90 forint.

A déli tőzsde: változatlan. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 373.—373,25. Osztrák hitelrészvény 373,10—373,80. Osztrák-magyar államvasuti részvény 320,70—322,50. Rimamurányi vasmű —. Jelzőlogbank 233,50. Közúti vasut részvény 334,75—338.— forint.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 372,50. Magyar hitelrészvény 373.—. Leszámlító bank részvény 251,50. Rimamurányi vasmű részvény —.—. Osztrák-magyar államvasut 319,50. Közúti vasut 335,50. Villamos vasut 180.— forint.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag; luerna 38.—46.— forint. vörös tiszal, alföldi és felvidéki 52.—60.— forint. Vörös erdőlyi —.— Vörös bánási 60.— Középszemű 64.—68.—. Nagyszemű 70.—73.— frt Disznószerű: budapesti 48,50—49.— forint, vidéki —.— frt. Táblaazapanna: légerszáritott vidéki —.— frt. vörös 4 darabos 40.—40,50 forint. 3

darabos 40.50-41.— forint, füstölt 45.—46.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50-15.— forint, 120 darabos —.— forint, 100 darabos 19.75-20.— forint, 85 darabos 28.—28.50 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség. 12.50-12.75 forint, 100 darabos 18.50-18.75 forint, 85 darabos —.— forint. Szilvaiz: szilvionál 18.50-19.— forint, szerbiai 16.75-17.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatözsde.

Bécs, december 18. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Tavasz buza 8.10-8.09. Tavasz roza 6.78-6.79. Tavasz zab 5.38-5.39. Tengeri május-juniusra 5.29-5.30. Repce augusztus-szeptemberre 11.85-11.95. forint.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsde gyöngye volt, az árfolyamok kedvezőtlenek.

A déli tözsde az üzleti csend következtében gyengébb.

Zárlat berlini jegyzéire javult.

Bécs, december 18. (Magyar értékek zárata.) 4% aranyjárdék 115.85. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 137.25. Magyar vasuti kölesön osztán 99.40. Magyar keleti vasuti állami kötvény 118.25. Magyar lezártolt és pénzügybank 253.—. Rímamurányi vasműrészvény 330.50. Magyar koronajárdék 94.80. 4% os Magyar földheerm. kötvény 93.50. Magyar hitelbank részvény 373.—. Magyar nyememény kölesön sorsjegy 159.50. Kassa-óderbergi vasuti részvény 181.50. Magyar kereskedelmi bank 139.4.

Bécs, december 18. (Osztrák értékek zárata.) 4% papírjárdék 98.80. 4% os osztrák aranyjárdék 115.85. 1860-iki sorsjegy 136.25. Osztrák hitelsorsjegy 203.—. Angol-osztrák bank 149.—. Bécsi bankgyűlésület 271.—. Osztrák-magyar bank 904.—. Déli vasut 68.—. Dunagőzhajózási részvény 342.—. Dohányrészvény 131.50. Császári és királyi arany 5.71.—. Német bankváltók 59.05. 4% os ezüst járdék 98.40. Osztrák koronajárdék 98.80. 1864-iki sorsjegy 199.75. Osztrák hiteltörlesztési részvény 373.13. Unionbank 307.25. Osztrák Ländlerbank 231.—. Osztrák-magyar államvasut 220.50. Elbavölgyi vasut 248.50. Alpesi bányarészvény 264.50. 20 frankos arany 9.61. Londoni váltóár 121.20. Bécsi Tramway —.—. Az irányzat tartózkodó.

Bécs, december 18. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelszervény 372.75 Magyar hitelszervény 373.—. Angol-Osztrák bank 148.—. Union bank 270.50. Ländlerbank 307.50. bankgyűlésület 231.75. osztrák-magyar államvasut részvény 320.—. északnyugati vasut részv. 246.50. elbavölgyi vasut 237.—. dunagőzhajó részv. —.—. alpesi bányarészvény 132.—. májusi járdék 231.50. osztrák koronajárdék 264.25. magyar arany. 98.80. magyar koronajárdék 95.80. német bírodalmi mária készpénz 61.75. ultimóra 59.07. török sorsjegyek —.—. rímamurányi vasut —.—. déli vasut —.—. dohányrészvény —.—. napoleon d'or. 9.61. Lombard —.—.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, december 18. (Tözsdei tudósítás.) A tözsde várakozó hangulatban nyílt meg és az árak aránylag tartották magukat. Helyi értékek illetőleg készpénzrészvények élénk forgalom mellett tetemesen emelkedtek, részint a készpénzindikátus kedvezőbb jelentéseire, részint Oroszországnak a készpénzbehozatali vámjára nézve tett intézkedéseire. Bankok mérsékelt forgalom mellett ártartók voltak. Járdékok nyugodtak. Vasutak gyöngültek, államvasut ingadozó, amerikaiak kissé javultak, Kanada-Pacifíc-részvények emelkedtek, transvaali vasuti részvények szilárdak. Ultimópénz 8 és fél százalékos kamattal bő keresett. Később a tözsde nagyon csendes volt a nyugati tözsdek hatása alatt.

Magánleszármítási kamattal 6%. Később az irányzat a nyugati tözsdek nyomán bággyadt volt.

Berlin, december 18. (Zárati.) 4% os papírjárdék —.—. 4% osztrák aranyjárdék 98.—. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajárdék 94.25. Osztrák-magyar államvasut 130.60. Kassa-óderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.15. Magyar vasuti beruházási kölesön 100.90. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 191.60. Általános villamosági Edison 256.50. Gelsenkircheni 197.75. Laurakohó 262.50. 4% os ezüstjárdék 97.90. 4% os magyar aranyjárdék 97.10. Osztrák hitelszervény 233.40. Déli vasut 30.75. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 218.30. 4% os új orosz kölesüt 99.20. Török dohányrészvény —.—. Olasz járdék 92.90. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 159.60. Harpeni 262.75. Az irányzat gyenge.

Hamburg, december 18. (Zárati.) 4% os ezüstjárdék 97.60. sorsjegy —.—. Déli vasut 31.10. 4% osztrák aranyjárdék 98.—. Osztrák hitelszervény 232.90. Osztrák-magyar államvasut 137.25. Olasz járdék 92.75. 4% os magyar aranyjárdék 97.70. Az irányzat gyengült.

Frankfurt, december 18. (Zárati.) 4% os papírjárdék 98.10. 4% osztrák aranyjárdék 97.05. Magyar koronajárdék 97.40. Osztrák-magyar bank 151.20. Déli vasut 31.—. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.95. Bécsi bankgyűlésület 136.50. Villamos részvény 146.—. 3% os magyar aranykölesön 81.—. 4% os ezüstjárdék 97.75. 4% os magyar aranyjárdék 97.15. Osztrák hitelszervény 233.40. Osztrák-magyar államvasut 137.40. Északny. vasut —.—. Bécsi váltóár 169.12. Párisi váltóár 81.—. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 267.—. Az irányzat csendes.

Páris, december 18. (Zárati.) 3% francia járdék 99.50. Olasz járdék 93.40. Osztrák-magyar államvasut 698.—. Francia törleszt. járdék 99.60. 4% os magyar aranyjárdék 99.70. Török dohányrészvény 285.—. Osztrák Ländlerbank —.—. 3% os francia járdék 102.—. Osztrák földhiteltörlesztési részvény —.—. Déli vasut —.—. 4% osztrák aranyjárdék 97.05. Ottomanbank 560.—. Párisi bankrészvény 10.70. Alpesi bányarészvény —.—. Az irányzat gyenge.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 18. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 41-41 1/2 krajcár. Öreg közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 43-43 1/2 krajcár. Fialat közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 42-42 1/2 krajcár. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 41-42 krajcár. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — krajcár. Közép (páronként 220-280 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) — krajcár. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. IV. Romániai eredeti (Stachel). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 42 1/2-43 krajcár. — Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 42-42 1/2 krajcár. Könyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 41-42 krajcár.

Sertésleltetés: 1899. dec. hó 16. napján volt készlet 24.851 darab, 1299. december hó 17. napján feljuttatott 72 darab, 1899. évi december 17. napján elszállított 1785 darab, 1899. december hó 18. napjára maradt készletben 22.638 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— December 18. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Dr. Telesky János pénzügyi tanácsos pénzügyi főfelügyelőt miniszteri titkárrá kinevezte. A kolozsvári illetéktábla elnöke Onody Illés végzett joghallgatót segélydíjas joggyakornokká nevezte ki. — A zombori pénzügyigazgatóság Valentiny János állandó alkalmazásában álló pénzügyigazgatósági díjnokot irodakaze-

lői gyakornokká nevezte ki. — A zalaezerszei pénzügyigazgatóság Bayer Miksa letenyei lakot a letenyei m. kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki. — A váltás- és közközlésügyi miniszter Hajósó Simon Ida okleveles tanítónővé, Konez Etelka okleveles kisdoklővőnővé a fényai állami kisdoklővőkhöz kisdoklővővé nevezte ki. — A m. kir. tengerészeti hatóság Matcovich Vince kereskedelmi hadnagyot hosszujáratu tengerészkapitányává és Kastl József tengerészt hosszujáratu tengerész hadnagyává nevezte ki.

Pályázatok. Utmesteri állásra a besztercei királyi államipécsati hivatalnál 6 hét alatt. — Postamesteri állásra Szklabonyán (Nógrád vármegye) december 28-áig. — Titkári állásra az egri pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt. — Királyi közjegyzői állásra Zilahon január 5-éig. — Titkári állásra a székesfehérvári királyi adófelügyelőségénél 4 hét alatt. — Királyi közjegyzői állásra a szabadkai gimnáziumnál december 25-éig. — Adótitkári állásra a bajai királyi adóhivatalnál 14 nap alatt. — Gyakornoki állásra a mátsalkai királyi adóhivatalnál 14 nap alatt. — Irnoki állásra a szarvasi járásbírósnál 4 hét alatt. — Adótitkári állásra a szegedi királyi adóhivatalnál 14 nap alatt. — Irnoki állásra a soproni törvényszéknél 4 hét alatt. — Irnoki állásra a lévai járásbírósnál 4 hét alatt. — Állami végrehajtói állásra a nagyváradai pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt. — Adótitkári állásra a makói királyi adóhivatalnál 2 hét alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, december 18.

A keleti maximum 790 milliméterig erősödve rohamosan emelte a légnyomást nyugat felé, úgy hogy az alacsony nyomás Spanyolország és Afrika felé húzódtól vissza.

Az idő Oroszország kivételével mindenütt ködös és csapadékos: a hőmérséklet eloszlása lényegesen változott sem mutat.

Hazánkban, főleg annak északi felében esős, illetve ködcsapadékos sok helyütt volt; a hőmérséklet a Tisza és a Körös felső vidékén néhány fokkal a fagypont felett, egyebütt pedig 1-2 fokkal alatta van.

Budapesten az idő nyirkos, ködös, a hőmérséklet 1-2 fokkal a fagypont körül ingadozik. (ma délelben -1-3 C°).

Küldés. Bors, ködös és csak jelentéktelenül csapadékos idő várható, fagypont körüli hőmérséklettel.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Duna, Móra, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laboreca, Ung), water level (dec. 16, 18, méter), and other locations (Tisza, Ondova, Topolya, Bodrog, Sajó, Herárd, Berettyó, Körös, Maros, Temes, Béga). It lists water levels in meters for various rivers and locations on December 16 and 18.

DIETRICH és FIA. Alapított 1865. cs. és kir. udvari tea-, rum- és cognac-szállítók Budapesten. Gyár, központi iroda és megrendelési cím: Budapest—Kőbánya, X., Fűzér-u. 30. Kizárólag eredeti bevitelű kínai, orosz és Ceylon teák. Karácsonyi kiállítás kínai és japáni mű és iparcikkben VI. Andrassy-ut 33. sz. a. üzletünkben. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Cs. és kir. udvari tea-, rum- és cognac-raktárak: IV., Koronahereg-u. 20. sz. VI., Andrassy-ut 33. IV., Klyó-tér 4. sz. Szervita-tér mellett. Nagymező-utca sarkán. Telefon. 959 Telefon.

Első magyar üvegyár részvénytársaság Budapest, V., Ferecz József-tér 8., Béla-utca sarkán) ajánl alkalmas karácsonyi ajándékokat. Asztali üveg-készletek 12 személyre 52 db. 120-100 forint. Első magyar üvegyár részv.-t. Budapest, V., Ferecz József-tér 8. (Béla-utca sarkán.) 9784

Chrysanteheme asszonyosság. Irtá: Pierre Loti. Francia eredetű fordította: IJ. LONKAY SÁNDORNE. Ára 1 frt 20 kr.

Oh jaji! Távirat: Eljen! Évek hosszú során át kitűnő eredménnyel használtam az Egger-féle mellpszállítót. Kérem küldjön stb. Trauteman (Csehország), 1898. június 17. Verner Mándor igazgató. Egger-mellpszállítaja gyorsan és biztosan hat köhögésnél, rekedtségénél, elnyelésnél. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Doboz 50 kr. és 1 frt. (Próbadoz 25 kr.) Fő-és székletes raktár: Egger mellpszállítá Nádor-gyógytár csakhamar megszabadított, eljen! Budapest. VI. Váci-körút 17. szám.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedd, 1899. évi december hó 19-én.
Pollini-Bianchi Bianca assz. cs. és kir. kamarané-
kosnő vendégfelléptével:

Bánk bán.

Eredeti nagy opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzette
Erkel Ferenc. Szövegét írta Egressy Béni.
II. Endre Beck Petur bán Ney D.
Getrud Hilgermann Biberach Szendrői
Ottó Kiss Solyom Mihályi
Bánk bán Arányi Udvarmester Kornai
Melinda Pollini-Bianchi B. Tiborc Takáts
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi december hó 19-én.
Romeo és Julia.

Tagédia 5 felvonásban. Irta Shakspeare. Fordította
Szász Károly.
Escalus Mézáros Benvenuto Hetényi
Páris Dezső Tybald Ivánfi
Montague Abonyi Montaguéné Boér H.
Capulet Egressy Capulet Felekiné
Romeo Beregi Julia Márkus E.
Mercutio Császár Dajka Vizváriné
Kezdeté 7 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi december hó 19-én.
Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi december hó 19-én.
Blaha Lujza asszony mint vendég

Szókimondó asszonyság.

Színmű 4 felvonásban. Irta Victorien Sardou. Fordí-
tották Fái és Makó.

Személyek:

Hübscher Katrin Blaha Leférvetáborn. Kiss M.
Neipperg gr. Delli Mária K. Vidorné
Fouché Szerdahelyi Erzsébet h.-nő Csatai
Toinon Vasváriné Rendörminister Horváth
La Roussotte Almási Rovigoi h.-nő Izsóné
I. Napoleon Szirmai Dépreaux Tollagi
Mária L. neje * * * Bulow asszony Siposné
Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi december hó 19-én.
Többszines királyfi.

Magyar népmese 3 felvonásban, 6 képben. Irta:
Benedek Elek.

Személyek:

Mirkó Balassa Királyné Hunyadi M.
Többszines Tapolczai Habakuk Gyöngyi
Bakarsznyi Szorényi Ráki Harasztói
Miklós Fenyvesi Gyöngyvirág Nódrádi
Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Kedd, 1899. évi december hó 19-én.
Miss Mary Halton mint vendég.

A gésák

vagy: Egy Japán teaház története.
Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordí-
totta Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette
Sidney Jones.

Személyek:

Reginald Beöthy Bolton Garai
Bronville Várdaí Yun-Csi Sziklai
Cunningham Vidor Imári mári Boross
Grimston Kardos Mimóza, gésa M. Halton
Downey Simon Molly Seamore Ledofsky
Kezdeté 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.
Kedd, december 19-én.

Transvaal.

Irta György Aladár.
Ezt követi:
Küzdelen az északi pólusért.
3 felvonásban, 15 jelenetben és 37 képben. Átdol-
gozta Cholnoky J. egy. adj.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

Keleti kávéház

Csömöri-ut 14. szám.
Villamos megállóhely.
Ma és minden este

Dankó Gábor és kitünő zenekara

TÖRÖK PISTA

hírneves cimbalom
művész által.

Budapest kávéház

Andrássy-ut 27. sz.

Átalakítás végett a helyiség zárva marad és a megnyitást ezen
helyen közzéteszem. Tisztelettel Rosenberg kávé.

Pege Károly

kitünő zenekará-
val esténként az

EM. KÁVÉHÁZBAN hangversenyez.

„Stefánia“ kávéház

Kerepesi-ut 73. szám,
Ma és mindennap

nagy Varietét előadást tart Weisz Sándor és Hunyadi Emil
vezetése alatt. Színre kerül: „AZ ELŐBÁB.”
Kacagató bohózat. Számos látogatást kér

PÉTÁNOVITS Metropole-szállója.

Ma KISS BÉLA híres debreceni zenekara játszik. Színház után teljesen
este friss vacsora. Az újonnan berendezett gyönyörű téli
kerten kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas
díszes főterem és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

Elite-szálló

Budapest,
VII. Király-utca 39.

Az újkor igényeinek megfelelően elegánsan berendezve. Mérsékelt szobaárak,
villamos világítás, fürdők a házban. Telefon. Mandl Albert, igazgató.

Budapest legolcsóbb garni szállodája

Stefánia szálloda

VII. ker., Murányi-utca 53. szám.

Kényelmes tiszta szobák 50 krtól feljebb.
Villamos megálló Damjanics és Murányi-utca felől. Telefon.

Minden este hangversenyez a híres Braun R. vonóshatos.

Kis vigadó

VIII., Nagyváro-utca 4.,
variété-előadás.

Kitünő erők.

Kezdeté 8 óraker. Belépti-díj 20 kr.

Putzer György

újonnan átalakított pinceütemében Deák-tér. ma és mindennap
ILLÉS GEZA jó hírnevű nemzeti cigány zenekara hang-
versenyez. — Borai kizárólag csakis Putzer Antal pécsi és
baranyai bortermelőtől valók.

Nappal és éjjel nyitva. A Nemzeti Kaszinóval szemben.

Angol Bar

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11-16.

* * * NAPVAL ÉS ÉJJELE NYITVA * * *

! Kézimunka-ipar!

Mindennemű legdivatosabb
kézimunkák, kézimunka-szö-
vetek, himző-, kötő és horgoló-
anyagok a legnagyobb választé-
kban, a legolcsóbb gyári
árakon.

Előnyomda és rajz- műterem.

Preisach G. Gusztáv és Tsa-nál

Budapest,

VIII., Kerepesi-ut 17. sz.

Nagy raktár a legjobb szabadalmazott
hímzőkeretekből.

Osztrák-magyar

Acetylén-Társaság

mint szövetkezet

Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. Bécs I., Wipplingerstr.
22. és I., Tiefer Graben 26-28.

Acetylénvilágítási

telepeket létesít szállodák, vendéglők, kávéházak,
villák, közúti, városok stb. részére. Gázfejlesztő
készülékünk az eddigieket mind felülmúlják és a
gáz teljesen megusztitják, úgy hogy az égésnél füst,
ártalmas gőzök és bűz nem keletkezik. Robbanás
teljesen ki van zárva. Képviseletük minden hely-
ségben kerestetnek.

JUNG PÉTER

sajt-, vaj-, szalámi-
és csemegeüzlet,
BUDAPEST, IV. ker., Vámház-körút 10. szám.

Fiók: VII., Szalay-tér 11.

ajánlja dusan felszerelt raktárát minden fajta saj-
tok, legfinomabb vaj- és halkonzervekben.
TELEFON.

Karácsonyi

ajándék

fiatalleányok számára

Zsófia naplója.

Regény, fiatal leányok
számára. Irta Szabóné
Nogáll Janka. Bájos lei-
rása a pipiske-korból
nagy leánynya sordúló
leány életének, telve csupa
érdekes, kedves epizodok-
kal. Ara album alakban.
diszkötésben 3 frt.

Rózsák között.

Elbeszélések fiatalleányok
számára. Ara 2 frt 80 kr.
Négy elbeszélést tartal-
maz ez a kötet. A leg-
jobbak, a miket a kitünő
írónő fiatalleányoknak írt.

Othon.

Irta Malot Hektor, átdol-
gozta Tábóri Róbertné. Az
élet nelhez küzdelmében
győzedelmeskedő erős akarat-
nak, tiszta becsületnek
valóságos himnusza ez a
könyv, melynél szebbet,
jobbat és nemesebbet alig
adhatnánk az ifjúság kö-
zébe. Ara diszkötésben
3 frt.

Elhagyottan.

A francia akadémia által
díjkorozott regény az
ifjúság számára. Irta Ma-
lot Hektor. Franciából át-
dolgozta Gauss Viktor. A
nagy albumalakú könyv
nagy fényes diszkötésben
3 frt 20 kr.

Megrendelhető a
Budapesti Napló
kiadóhivatálaban

József-körút 18.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Egészen új műsor

The 3 Wortley

a legszenzációsabb újdonság, a feno-
menális légtornászok.

Esko a híres amerikai

kigyóutánczó

és az újonnan szerződött speciali-
tások.

Pénztárnyitás 7 óraker.
Kezdeté 8 óraker.

Pénteken, dec. 22-én és

szombaton 23-án

a Hof-Burgtheater tag-
jainak vendéglátéka

Lewinsky József

főrendező vezetése alatt.

December 22-én

„Nathan der Weise“

December 23-án

„Der Dornenweg“

Jegyek előváltási díj nélkül váltha-
tók a nappali pénztárnál és Weiss A.
nagy szivartórszde IV., Károly-körút 26. sz.
A mulató villanyos világítása saját gépei által esz-
közöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyá-
rok által készítették.

Melyik sorsolási lapot járassam?

azt, a melyik a legtöbbet
nyújtja. Mit nyújt a Hite-
les Merkur?

1. A sorsjegy-tulajdonost
nem érdekli pénzügyi cik-
kek helyett érdekes köz-
leményeket tartalmaz.

2. Előfizetői közötten 50
drb jószív-sorsjegy nyere-
ményeire játszanak in-
gyen, (a számokat a „Hite-
les Merkur“ közli), az
esetleges nyereményt az
előfizetők kapják.

3. A „Hiteles Merkur“
nagy elterjedtségű fogva
a legtöbbet nyújthatja és
ezért a legolcsóbb és leg-
meghízhatóbb sorsolási
lap.

A kik most előfizetnek, a lapot ez évben ingyen kapják.
Mutatványszámot küldünk.

a Hiteles Merkur

Cím: Budapest, Ferenciek-tere 6.
Egész évre csak 1 forint.

Alapították 1863-ben.

A legjobb

zongorák

pianinók és harmoniumok
legolcsóbban kaphatók tőké-
letes jótállás mellett

Hecknest Gusztáv

hírneves zongora-eladási és kölcsönöző intézetében
Budapestben, most IV., Gizella-tér 2. sz.
Ehrbar cs. és kir. udvari zongoragyár, továbbá Schiedmayer és fia
stuttgarteri udvari zongoragyár, és Thüringian Organ Co. a világ leg-
jobb és legolcsóbb harmoniumai egyedül képviselője.

Arjogvétel ingyen.

Francia babák

választékos raktárát tartja

Hubenthal L.

női kalap-üzlet 9357

IV., Koronaherceg-utca 5. sz.,
szemben a „Párisi házzal“.

Legujabb verseny árai.

BABA-KLINIKA.

Patyi Testvérek Butor-áruháza.

Budapest, Kerepesi-ut 9/a., földszint és I. emelet, Pannonia-szálló mellett.

Nagy választék, kizárólag szállard hazai gyártmányu asztalos és saját készítményu kárpitozott butorokból, minden versenyt és hirdettet árakat felülmúló olcsó árakon. Teljes lakásberendezések, menasszonyi kelengyék és szálloda-butorzatok 2 évi jóállás és felelősség mellett szállíttatnak. Tévedések elkerülése végett ógúnkra figyelni kérjük. Diszes butor-album 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

„Reuma-szesz“

orvosi tekintélyek által kit. ellis. külszer. Bámulatos gyors és biztos hatásu, a test bármennyi fájalmál, u. m. reuma, csusz, ischias, kúszóvagy, szagoradás, szúrás, nyílaltás stb. ellen. Fog- és fejfájást 3 perc alatt megszüntet. 1 üveg ára 1 korona, erősebb üveg ára 2 korona 40 fillér. Kapható a főváros és vidék összes gyógyszertárain, ugy-szintén a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely. Főraktár: Török József gyógsz. urnál Budapest, Király-utca 12. sz. és dr. Egger-féle gyógszertár a „Nador“-hoz.

ARC-SZŐR ellen a **LOLA**-szőrtírtő-kenőcs

Törvényileg védve!

a legesodlatosabb és legkítűnőbb szer, minthogy a kenőcs már 10 napi használat után a hölgyeknek annyira kellemes arczszőrt átlaposa gyökerestől mindenkorra eltávolítja, teljesen ártalmatlan és a legcsekélyebb nyomot sem hagyja hátra. Használati utasítás mellékelve van. 1 tégely 3 frt 50 kr. — Vidéki megrendelések díszkötés után vétellel eszközöl

SCHMIDEK I. Bpest, VII., Nyár-utca 15p.

Kitűntetve az ezredéves orsz. kiállításon.

Donáth Sándor

tajtípa-metsző

BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utcaj. Alánlia dua raktárát saját készítményu tajtek- és boronyák-árúháiban, címer, monogram, autogram legújonnab kivitelben.

Valodi angol fapipák legnagyobb választékban. Nagy raktár meggy- és természetfa ártabotokban, u. sz. ében- és kiggyfa esztogonyiakkal, valamint vasbotok, PIPAARLAPOK ingyen és bérmentve.

Legszobbb Legjobb Legolcsobb PAP... PAP... PAP...

1 öszreahajtható vasgry 8	10.-	1 seel sedrony egybetöl 4.-	1 keszcsü fejvákos 1.-
1 matrac 1.70	1 deb reuge paplan 2.50	1 leterölő szalmazék 2.30	1 matras 2.50
1 caohmir paplan 2.50	1 satin caohmir paplan 3.50	1 Orinde Afrigue matró 4.80	
1 atlas caohmir paplan 4.50	1 atlas sejem paplan 7.50	1 párnázott ruganyos matras 12.-	
1 fodros atl. sejm. paplan 12.-	1 jó vázson ágylepedő 1.30	1 nagy moha szőnyeg 300/500 2.50	
1 varras nőfűtő 1.30	1 drb jó vázson ebllón paplan lepedő 1.80	1 ablak tusis (ágygry) 1.50	1 bonneti ágycsütlő 2.50
1 drb faneltakaré pokróc 1.80	1 drb jó löpokróc 1.50	1 Futószőnyeg méterenként 25 krtól 4 frt.	

GICHNER JANOS és TÁRSA
paplan, matróc és kárpitosara gyárosok, szőnyeg, ágygry-ágy- és asztaltartó stb. nagy val asztaltáblán. Vidéki rendelémények vaszonban és rekeszekben csomagoltatnak. Butortómb 1 frtért bérmentve kapható.

A legdíratosabb és legelegánsabb szecesszió, barokk, empiré, angol és ó-német szalon-, ebédő-, háló-

BUTOR

kizárólag műkésztésü minőségekben nálunk nagy választékban legutányosab árakban kaphatók. Vidéki rendelémények vaszonban és rekeszekben csomagoltatnak. Butortómb 1 frtért bérmentve kapható.

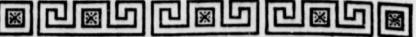
Szabó Ferenc és Társa
műbutor-íparosok
Budapest, Kerepesi-ut 12. sz.

Most jeletn meg! Szellem, Erő, Anyag

Szellemválasz Büchnernek Kraft und Stoff címü könyvére. Irta **Adelma**, fordította **Tóvölgyi Titusz**. Ára 3 korona. Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában BUDAPEST, József-körút 18.

Zálogházi

cédulákat veszek. **Éladok**
13 lates ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, háltaákat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frttól kezdve, dus választék mindennemü ezüst műtörös tárgyakban, arany férfilancok köllögóval, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remon-tör órák 6 frt. **Grünberger Armin Béla** örököséi Budapesten, IV., Városház-tér 9., I. em. 23 Harisbázár. Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Karácsonyi ajándéknak

legcélsezerübb egy!

INTONA

családi hangszer.

E közkedvelt hangszeren el lehet játszani a legszebb és legújabb magyar vagy bármínő más tetszés szerintü nótát, körüláttan számban, minden zenésmeret nélkül.

Ára 10 frt. Nagyobb alaku 12 frt. A kóták darabja (érből) 30 krajcár.

Sternberg Armin és Testvére

csász. és kir. udvari hangszergyárosok. Általános hangszertíraktár és **karácsonyi kiállítás** Kerepesi-ut 36. szám.

Zongoratermek: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sarkán) **Zenepalota**. Számos képpel **illusztrált árjegyzék** (minden cikkről külön) **ingyen kapható**, csak meg-nevezendő, hogy míféle hangszerről kívántatik árjegyzék.

Alkalmos karácsonyi ajándékok. **Elsőrangú diszmunkák!**

Az „ATHENAEUM“ részvénytársulat kiadásában a következő karácsonyi ajándékoknak alkalmas

DISZMUNKÁK jelentek meg:

A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE

tíz kötetben.

278 szövegképpel és 408 fényes kivitelü külön műmelleklettel.

Millenniumi kiadás.

Szerkeszté: **SZILÁGYI SÁNDOR**.

A tíz kötet ára diszes és tartós felbörkötésben 160 korona.

A Millenniumi Történet beosztása:

- I. kötet: Magyarország a királyság megalapításáig. Vaszary Kolos bevezetésével írták Fröhlich Róbert, Kusinszky Bálint, Nagy Géza és Marczali H.
- II. kötet: Magyarország története az Árpádok korában. (1038—1301.) Irta Marczali Henrik.
- III. kötet: Az Anjou-ház és örököséi. (1301—1439.) Írták Pör Antal és Schönher Gyula (egyszersmind segédszerkesztő).
- IV. kötet: A Hunyadiak és a Jagellók kora. (1439—1526.) Irta Fraknói Vilmos.
- V. kötet: Magyarország története I. Ferdinándtól Rudolffig. (1527—1608.) Irta Acsády Ignéc.
- VI. kötet: Magyarország története II. Mátyástól III. Ferdinándig. (1608—1657.) Irta Angyal Dávid.
- VII. kötet: I. Lipót és I. József kora. (1657—1711.) Irta Acsády Ignéc.
- VIII. kötet: A restauratio kora (1712—1815.) Irta Marczali Henrik.
- IX. kötet: A nemzeti államaikotás. (1815—1848.) Irta Ballagi Géza.
- X. kötet: A modern Magyarország. (1848—1895.) Irta Márki Sándor és Bekács Gusztáv. Epilogus. Irta Jókai Mór.

Most jeletn meg!

Petőfi Sándor

Összes Költeményei.

Hazai művészek új rajzaival és a költő arcképpével.

2 kötet.

A rajzokat készítették: Baditz Ottó, Benzur Gyula, Bihari Sándor, Böhm Pál, Ebner Lajos, Eisenhut Ferenc, Hegedüs László, Karlovsky Bertalan, Kacziány Odón, Révész Imre, Roskovics Ignéc, Spányi Béla, Vágó Pál, Vastagh Géza, Vaszary János és Wagner Sándor.

A két kötet ára diszes vászonkötésben 72 kor. Selyemkötésben 84 korona.

Nagyszabású diszmű!

Zichy Mihály élete és művei.

49 kép, a művész legkítűnőbb alkotásából (Heliogravure és egyéb.) A művész élet-rajzával és a képek magyarazatával.

Nagyalaku (4835 cm.) diszmű.

Ára pompás diszkötésben 90 korona.

Mohács után.

Irta: **BARTÓK LAJOS**.

Történeti drama. Pap Henrik rajzaival.

Album-alaku pompás diszmű, 7 finom kivitelü heliogravure melléklettel és számos szövegképpel.

Ára diszkötésben 20 korona.

A magyar nép multja és jelene.

Irta: **BENEDEK ELEK**.

Két kötetben, számos képpel.

Első kötet.

Ára kötetenként diszkötésben 16 kor.

VIG VILÁG.

Irta: **Bárony István**.

Mulattató történetek, kalandok, adomák a vadász-, erdész- és gazdaéletből, a falu és a pusztá világából.

Nagyalaku diszmű

Huszonöt műmelleklettel, ötven szöveg-rajzzal és Bárony István arcképpel.

Ára pompás diszkötésben 24 kor.

Erdőn, Mezőn.

Természeti és vadászati képek.

Irta **BÁRSONY ISTVÁN**.

Nagyalaku diszmű számos szövegképpel, és 16 külön műmelleklettel.

Ára pompás diszkötésben 20 korona.

Diezel Az apróvad vadászata.

Fordította és a hazai viszonyoknak megfelelőleg átdolgozta.

Dr. Mika Károly.

Bárony István előszavával.

Vadászabeket ábrázoló, Diszkötés Sperlíng H. vízfestményei után készült, 16 színes, 20 műnyomásu teljes és 214 szövegképpel.

Ára diszes vászonkötésben 20 korona.

Madách Imre.

Az ember tragédiája.

Negyedik diszkötés. **ZICHY MIHÁLY** 20 fénynyomatú képpel

Album-alaku kötet, pompás diszkötésben 36 kor.

RÓMA

Pompás, nagyalaku diszmű. **AZ ÖRÖK VÁROSRÓL.**

Szövegét írta: **SHOENER R**.

290 képpel... Némethöl fordítva.

Ára remek diszkötésben 36 korona.

A Magyar Irodalom Története.

Képes diszmű két kötetben.

A legjelesebb szakferfiak közreműködésével Szerkesztü: **Beöthy Zsolt**.

Második kiadás. Második kiadás. Több mint 500 szövegképpel és ca 100 műtáppal.

A két kötet ára pompás diszkötésben 40 kor.

Magyar természeti és vadászati képek.

Irta: **BÁRSONY ISTVÁN**.

Neogrady Antal 50 rajzával diszítve.

Ára diszkötésben 13 kor.

Ára diszes vászonkötésben 20 korona.

Mindenzen könyvek megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhiv. József-körút 18. és az „Athenaeum“ r.-társ. VII., Kerepesi-ut 54.

Alegjobb kézzel csomózott **szőnyegek** legfinomabb gyapjú anyagából valódi növényi festékek a Honi ipar legmagasabb vívmánya.

Torontáli szőnyeggyár részvénytársaság.

Főraktára: BUDAPEST, VI. ker., Andrassy-ut 4.

FÜGGÖNYÖK, TERITŐK, DIVÁNTAKARÓK (HÁZI IPAR) POKRÓCOK stb.

Éppen most jelent meg

A magyar színművészet

Szerkesztette: **B. Virágh Géza.**
 Előszóval ellátta: **Rákosi Jenő.**
 Gyönyörű díszmű 250 képpel.
 A legjelesebb írók cikkeivel és az összes színészek és színésznők önéletrajzával.
 A karácsonyi könyvpiac legremekesebb és legérdekesebb újdonsága.
 Ára díszes vászonkötésben 5 frt.
 Megrendelhető: a szerkesztőtől, az „Ország-Világ” szerkesztőségében, Budapest, V., Hold-u. 7., továbbá a Budapesti Napló kiadóhivatalában, és valamennyi budapesti könyvkereskedésben.

Az első magyar **züstárugyár** saját ezüstbányával rendelkezik, ennél fogva a szakmában legversenyképesebb.

redeti gyári áron **züst evőkészletek, züst tárgyak** minden fajban, **xact és szolid kidolgozásban** kaphatók

SZANDRIK közp. raktárában, Budapest, VI., Andrassy-ut 29., I. em. a magy. kir. operával szemben.

Sneidig egyenruhákat készit

BLUM SÁNDOR
 Budapest, Váci-utca 12. szám.

ERÉNYI-féle javított flakkerpor remek nagy dobozokban 50 kr-ért kapható köhögés, nehéz légzés, hurutos bánatok ellen! 8929

Dr. Garai Antal
 orvos, sebész, szemész- és szülész-t. dor, volt csás. kir. osz. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bekviló mellett bórmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nemi élet óvása. — III. Az úterfőbetegségek és az éjeli magömlések. — IV. Húgyvesztékár (tripper) és húgyvesztékülések. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült terítés. — VIII. Női magtalanosság. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főnyesztje a prostitúció.

Utolsó hónap. Nagy Tárgy-SORSJÁTÉK
 a budapesti poliklinikai egyesület (kórház) javára.
Főnyeremény
100,000 korona értéktárgy
 5 nyeremény á 20.000 korona értéktárgy stb.
 a melyek kívánatra 20% levonással készpénzben is kifizettetnek.
 Kétségtől a legolcsóbb és legélszerűbb

karácsonyi ajándék
 nyerhető egy sorsjeggyel
1 koronáért.

Minden sorsjegy mind a hat húzáson utánfizetés nélkül játszik s így egyetlen egy sorsjeggyel 6 főnyereményt is meg lehet útni.
 Első húzás visszavonhatatlanul már 1900. jan. 4-én lesz.
 Sorsjegyek kaphatók a nagy **JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉK** kezelőségénél, a Budapesti Poliklinikai Egyesület (kórháza) javára, Budapest, Kossuth Lajos-utca 1., továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalokban, a m. kir. államvasutak személypénztárainál és minden dohánytözsdeben.

OGAK 2 főtől a nélkül, hogy a gyűlölet keret el kellene távolítani, szájpaddal a nélkül is (hidmunka.) Fog húzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Jgen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpaddal főlőlegette teszik.

Fogorvos **Dr. NEUFELD.**
 Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.
 Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

Finom Rum, Törköly, Szilvórium, Ecet és finom Likörök aárki által hideg uton, minden készülek nélkül, titánig minőségben, még a legkisebb mennyiségben is előállítható híres kivonataimmal.

Watterich A. BUDAPEST, Dohány-utca 5.
 10 arany érem. Alapított 1869.
 Az első üzlet e szakmában Magyarországon. Az ékek a borkezeléshez. — Minden borbetegség elleni zerek. — Sörmérkészülekek lég- vagy szénsv nyomással. — A világnak legjobb sörszívatyui.

Bámulatos, hogy mily csinos és szép játékszett lehet kapni darabját koronáért egy FELDMANN ANTAL versenybazárában,

BUDAPEST, VII. kerület, Kerepesi-ut 50/d. szám, takarékpénztári épület.

1 pár fa ló szerszámozva	50 kr.	Konyha-felszerelés fából	50 kr.	1 doboz kö-éptőszekrény	50 kr.
Gyermek-hegedű valódi hurrall	50 kr.	Személyonant pléhből, mozdonynal	50 kr.	FIGYELEM! 30 centiméter nagyságú mozgókonyha francia baba se-	50 kr.
Óriási tüdő-trombita sárgarézből	50 kr.	Teljes szobabutor fadobozban	50 kr.	lyem hajjal.	50 kr.
Gyermek-zongora acélhanggal	50 kr.	Érős keményfa-ló kereteken, csinosan festve	50 kr.	Nagy takaré-küzhely pléhből, edényekkel együtt	50 kr.
Csontdomino, teljes játék	50 kr.	Óriási nagy fa-éptőszekrény	50 kr.	Lóverseny-játék ólomokkal és használati utasítással	50 kr.
Elszakhíthatlan képeskönyv versekkel	50 kr.	Gyermek-citera valódi hurrall	50 kr.	1 doboz porcellán kávészekrény	50 kr.
Fröbel-forma kézimunka	50 kr.	Szoba-kuglizó keményfából	50 kr.	Érős fadobozban mindenféle házi vagy vadállatok és majorság	50 kr.

Figyelmeztetés! 2 frt 50 krajcáron aluli megrendelésnél kérem az összeget előre beküldeni és 6 krt a szállítóléviért hozzáadni, hogy az utánvételi portó megtakarítások, azon fölül utánvétellel.

Francia baba mozgatható testrészekkel, selyem-hajjal	30 ctm.	38 ctm.	44 ctm.	52 ctm.	56 ctm.	68 ctm.	80 ctm. nagyság
	50 kr.	1.- frt	1.50 frt	2.- frt	2.75 frt	4.- frt.	7.- frt.

ÜNNEPI • AJÁNDÉKOK

A SERDÜLŐ IFJUSÁGNAK

SERDÜLŐ KORBAN LEVŐ IFJUSÁGNAK VALÓ KÖNYVEK MEGVÁLASZTÁSA SZINTE ERKÖLCSI FELELŐSSÉGGEL JÁR. EZÉRT LEGHELYESEBBEN CSELEKSZIK, A KI ISMERETLEN IRÓK KÖNYVEIVEL VALÓ KISÉRLETEZÉS HELYETT AZ ITT FÖLSOROLT, KIVALÓAN JÓ KÖNYVEK KÖZÜL VALÓAGT.

- De Amicis: SZÍV.** A gyermekek számára. A világirodalom egyik legcsodásabb és legkedveltebb ifjúsági könyve. Olaszból fordította: Rádó Antal. Második teljes magyar kiadás. Színes nyomású vaszonk. 2*80 frt.
- Baróti Lajos: EZER ÉV.** Kéltörténetek rajz a magyar történelem dícsőségese és szomorú esztendeiből, harminchétféle képpel, melyek mind híres festmények másolatai. Függelékül kiemelt a régi népek történelméből és a francia forradalomból. Színes vaszonhátú táblában ..... 1*50 frt.
- Brózik Károly: KOLUMBUS.** Amerika nagy felfedezéséről szól a teljes földrajzi írások ez az érdekes könyve. Kolumbus ifjúkorával kezdődik a könyv, foglalkozik nagyratörő terveivel, a spanyol udvarnál való megjelenésével, négy felfedező-utjával, a kubai expedícióval és végül Kolumbus halálával és jellemével. Egy színes és sok fekete kép díszíti a kötetet, melynek ára 2*40 frt.
- Cervantes: DON QUIJOTE DE LA MANCHA.** Azeredeti kiadásból a magyar ifjúság számára átfordította: Rádó Antal. Doré Guztávnak a legkiválóbb Don Quijote-kiadásához készült rajzaival. Színes vaszonkötésben ..... 2*80 frt.
- Cooper J. F.: BÓRHARISNYA-ELBESZÉLÉSEK.** A legcsodásabb indiai-történetek vannak egybefoglalva a világszeretett Bórhárisnyá-Elbeszélések című könyvében. A Vadölő, Az utolsó Mohikán, Utóér. Az Ötseger-téleltérnyesseli és Bórhárisnyá utolsó kalandjai. Hat finom színes képpel, negyedrét alakban, színes nyomású táblában ..... 2* frt.
- ROBINSON CRUSÓÉ ÉLETE ÉS KALANDJAI.** A ma ifjúság számára Rádó Antal dolgozta át Defoe híres regényét, az eredeti angol kiadásból. Egy színes és sok fekete kép illusztrálja az ifjúsági irodalom legnépszerűbb alakjának kalandos életétörténetét, melynek ára 1*60 frt. A nagyobb alakú, negyedrét kiadás, a melyhez öt színes és számos fekete kép is van, színes nyomású táblában ..... 2*40 frt.
- Erődi Béla: A SZENTFÖLDÖN.** A bibliai eseményektől megsejtelt és legendákkal népes Jeruzsálem, Galilea, Hébron és Samária földjének eleven színeket és eleven lélekkel alkotott képe, benépesítve a régi világ elűnt alakjait, szokásait, s a történelmi eseményeket, a melyek a Szentföldön lefolytak. Igen élvezetes és tanulságos olvasmány, mely nagy hatással van a fiatal lelkekre. Ára szízes képpel és Palesztina térképével fűzve 2* frt, vaszonkötésben 2*80 frt, nagyobb alakban, díszesebb kiadásban 4* frt.
- Erődi Béla: A FARAOK ORSZÁGÁBAN.** Az ókori Egyiptom a mai modern állam, földrajzi, politikai és műveltségi viszonyai milyen átalakulások mentek keresztül, arról szól kellemes elbeszélő hangon ez a könyv. Hatvanöt kép van a kötetben, néprajziak, tájképek, lakóképek és régi műemlékek másolatai. Ára fűzve 2* frt, vaszonkötésben 2*80 frt, nagyobb alakú kiadásban ..... 4* frt.
- Erődi Béla: SZICZILIA ÉS MALTA.** Európa legszebb pontföldje, a természeti szépségekben tökéletes Szicília és Malta szépsze és jötteletű ismeretese. Gyönyörű olvasmány, a mely sok újjal és színes képpel gyarapítja az olvasó lelki benyomásait és tudását. Ára fűzve 2* frt, vaszonkötésben fűzve 2* frt, vaszonkötésben ..... 2*80 frt.
- Földes Géza: A FEKETE KIRÁLY.** A Dósa György-féle kiadású, díszesebb kiadású, melynek ára fűzve 2* frt, vaszonkötésben 2*80 frt, nagyobb alakú kiadásban ..... 4* frt.
- Földes Géza: PORBÓL LETTÜNK.** Két elbeszélés az ifjúság számára. Nagy László képpel ..... 1* frt.
- Gracza Gy: KOSSUTH LAJOS ÉLETE ÉS MŰKÖDÉSE.** Kossuth Lajos tüneményes pályafutásának bőszvű története. A gyermek Kossuth ismeretesebb kezdődik a könyv, mely aztán végigkíséri fejlődésének minden stádiumát, a szabadságharc eseményeit, a melynek középpontja volt, az önkéntes sármány, a melyben megismerkedett és meghalt. A hárszerzetet tankönyvének nevezhetjük ezt a könyvet, a melyhez Szemler Mihály, Cserepi Árpád, Homocik és mások rajzoltak jellemzetes képeket. Színes kötésben ..... 3* frt.
- Jakab Ödön: ÁRGIRUS.** Tündérmesék négy énekben. Legkedveltebb néprejétek egyikének az Argirus Király és Tündér Iona történetének költői feldolgozása. Magyarosan, népiesen mondta el a mese-mondó s a ki szívesen szép képeket rajzol hozzá, Goró Lajos a művész neve, az is azon volt, hogy magyarosan állítsa élénk a mesze kedves alakjait. Nem fukarkodott a képekért, s fényes és sok képpel gazdagítja a könyvet, amelynek ára pazar díszkötésben mégis csak 5* frt.
- Jakab Ödön: SZILÁGYI ÉS HAJMÁSI.** Múltó párja az Argirus történetének a Szilágyi és Hajmási szomorú története. A török rablásban sanyúlódó magyaroknak a török császár leányához való szerelméről szól, s az egyik vívónak a szerelmét mutat történet gazsós haláláról. Neogrady Antal, a jeles festő nagy fényes képpel, melyek az s sok képpel ékesíti a díszesen kötött könyvet, melynek ára ..... 1*80 frt.

- Kölcsey Ferencz: PARAINESIS.** Az ifjúság leghívebb és legkedveltebb kötetéből a legújabb kiadás adja ez a könyv. Sok évtized múlt el azóta, hogy a költő ezt a prózai művét Kálmán öccsének ajánlva megírta. Elővezetőink sok átalakuláson mentek át, háborúk viharzottak le, irodalmi irányok jöttek-mentek de a Parainesis nem avult el, most is olyan korszerű, mint volt akkor, amikor először olvasták. Ára díszkötésben ..... 1* frt.
- MAGYAR NÉPMONDÁK.** Garad gyűjtésének szebbnél szebb magyar népmondáinak, amelyek nagyrészt csak hírből ismernek. Történelem és néphit olvasás egy-egy hajos történetében ebben a könyvben. Emer Lajos király festőművésznök több színes képekkel a kötetet, melynek gyűjtője Rádó Vilmos. Díszkötésben ..... 2*80 frt.
- MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETE.** Irta dr. Baróti Lajos és dr. Csányi Dező. Egyetlen ilyen fajta magyar könyv. Négy és fél centiméter magas és hat centiméter széles, tehát a mellényzsebbe is elfér. Tüchényi beütélke az nyomtatva és nagyító levegő nélkül, amely mellékeve van hozzá - bajosan lehet olvasni. Témérdek nap, híres történelmi festmények másolatai díszítik a kis kötetet. Tábláján fényképezésű Árpád család emelődése van megörökítve. Ára selymekötésben ..... 1*20 frt.
- HOMEROS ODYSSEÁJA.** Kempf József fordította le az ifjúság számára Odysseus történetét. A könyv igen díszes kiállításban sok képpel jelent meg ..... 2*40 frt.
- IFJUSÁGI KÖNYVTÁR.** Az ifjúsági könyvtár első kötete Kempf József tanár írta, s a "Török háború"ról és a régi görög világ lelkéről és felépítéséről az arany alma, Páris vétele, Iphigenia feláldozása, Szép Heléna és Menelaos, Hektor és Andromache, Achilles. A hosszú háború és szomorú vége. Ezek vannak megírva ebben a könyvben, amelyben Preller híres Homeros képpel is találkozunk. Ára 1* frt. Második kötetében G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet: "Odysseus kalandjai". Ára 1* frt. A negyedik kötetben G. a t. Móra, a magy. ifjúsági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diákalakot, komoly és humoros történetek keretében. "Diákfigurák" a kötet címe, és több egész oldalas kép díszíti. Ára szép vaszonkötésben 1* frt. A harmadik kötet:

Nestlé gyermeklisztje

legjobb alpesi tejet tartalmaz. Régóta bevált táplálék csecsemőknek és gyomorbetegeknek. Az első orvosi tekintélyektől javallva, 30 év óta az összes gyermekórházakban használatban.

Központi raktár F. BERLYAK, Bécs, I. Naglegasse 1.

Újdonságok!

MEGJELENTEK és KAPHATÓK
LAMPEL RÓBERT
(WODIANER F. ÉS FIAI)

csász. és kir. udvari
könyvkereskedésének
kiadóhivatalában

BUDAPEST, Andrassy-út 21.

TERMÉKENYSÉG. — Zola Emil legújabb regénye. *Egyedül jogosított magyar kiadás.* Két köt., művészi borítékban . . . . . Ára 350 ft

CYRANO DE BERGERAC. — Rostand Edmond világhírű színműve. Romantikus verses dráma öt felvonásban. Fordította Ábrányi Emil. Fűzve 150 ft. Diszkötésben . . . . . Ára 250 ft

SZILÁGYI ÉS HAJMÁSI. Költői beszély négy énekben. Irta Jakab Odön. Neogrády Antal rajzaival. Elegáns diszköt. . . . . Ára 180 ft

KERESD AZ ANYÓST! Színmű három felvonásban. Irta Papucsi György. Komoly iránymunka, nem humoros, bohózszerű. Ára 1— ft

SZÍV. Irta Edmondo de Amicis. Elbeszélések az ifjúságnak. *Második*, képes kiadás. Diszkötésben . . . . . Ára 280 ft

FEKETE KATÓ és más elbeszélések fiatal leányoknak. Irta Fayné Hentaller Mária. Kriesch Laura rajzaival. Diszkötésben . . . . . Ára 250 ft

LEGSZEBB MAGYAR MESÉK. Új sor. Az ifjúságnak a népek elmesélt Móra bácsi (Halász J.) Conder, Szemler és Telegdy eredeti rajzaival és három színes képpel. Diszköt. 240 ft, díszesebb kiállításban . . . . . Ára 300 ft

ERDÉLY NAGYASSZONYA. Krónikás elbeszélések fiatal leányok számára. Irta Tóth Sándor. Pataky László rajzaival. Diszköt. . . . . Ára 240 ft

A CSUDA NÉNIKE. Meggendorfer képeskönyve, melyvel négyezernél több mulatságos arcváltozatot lehet produkálni . . . . . Ára 150 ft

MAGYAR KÖNYVTÁR 143—147. sz. 142. M. Molière A kényeskedők. Ford. Hevesi Sándor. 143. Thury Zoltán Urak és parasztek. 144. Arany János Vojtina Ars poetikája. 145. Tinódi Sebestyén Válogatott históriás énekei. Rendelte és bevezetéssel ellátta Perényi Adolf. 146. Jókai Mór. A nagyenyedi két fűzfá. Beszély. Bevezetés-

sel ellátta és magyarázta Váró Ferencz. 147. Szabóné Nogáll Janka Mara és egyéb történetek. Egy-egy szám . . . . . Ára 15 kr

A MAGYAR NEMZETI IRODALOM TÖRTÉNETE. Szemelvényekkel, középiskolai használatra, két kötetben. Irta Tóth Sándor. I. kötet ára 160 ft II. kötet . . . . . Ára 140 ft

MAGYARORSZÁG MADARAI. Különös tekintettel gazdasági jelentőségükre. Irta Chernel István, átnézte Herman Ottó. Két folio, vastag kötet, ötvenegy színes táblával, öt műlappal és ötvennyolc szöveggéppel. Háry Gyulától és Nécsey Istvántól. . . . . Ára 20— ft

PÁRIS és az 1900. világkiállítás. Irta Strausz Adolf. Magyar utmutató Párisban és a kiállításán. Igen sok képpel. . . . . Ára 90 kr

GYERMEKHYGIENE. Irta dr. Kármán Samu és dr. Bauer Lajos. Utmutató anyák számára a gyermekápolásban. Harminc képpel. Ára fűzve 2— ft vászonba kötve. . . . . Ára 250 ft

RAJZOK A TERMÉSZET KÖRÉBŐL. Irta dr. Pallagi Gyula. — Tartalma: A villámjáról. A világosságról. A testek halmazairól. Ára díszes borítékban 80 kr., kemény kötésben Ára. . . . . 1— ft

PANNÓNIA római község maradványai Pannonhalma tövében. Felkutatta dr. Récsy Viktor. *Egy térképpel és több szöveggel.* Ára 40 kr.

Legújabb SZESZADÓ TÖRVÉNYEK, végrehajtási rendeletek és utasítások. I. A szeszadó. 1899. évi XX. tcz. II. Szeszadóptélek. 1899. évi XXIV. tcz. III. Az alkohol felosztásáról a szeszfőzdeknél. 1899. évi XXII. tcz. A törvények, rendeletek és utasítások szövegével, magyarázatokkal és betűsoros tárgymutatóval dr. Szokolay Istvántól. . . . . Ára 2— ft

ALLAMI ITALMÉRÉSI JÖVEDÉK. 1899. évi XXV. tcz. a végrehajtási rendeletekkel és utasításokkal. Magyarázta dr. Szokolay István. Ára . . . . . 50 kr

Továbbá megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában VIII. ker., József-körút 18. szám.

Fiumei TEÁK

Specialitás
Manilla
4 1/2 kgr.
6 ft 40 kr.
Értékelve s bérmeatra.

Kávébehozatali

Specialitás
Modjokertó
Jáva 4 1/2 kg.
7 ft 78 kr.
Értékelve s bérmeatra.

Társaság

FIUMBAN.

Árjegyzék ingyen.

Radicalis gyógyulást nyújt
Ideg- és nemi betegségek
ellen

Dr. Mitzger-féle

intézet

mintaszerű gyógytermeiben
alkalmazott korszakalkotó

„Kataphorose gyógy mód“.

Tapasztalt gyors és biztos
eredmények folytán hono-
rarium teljes gyógyulás után
is fizethető.

**HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI
INTÉZET NYITVA**

Budapest,

VI. ker., Terecz-körút 44. l. emelet
d. e. 9—1-ig. d. u. 2—7-ig.

Levelekre díjmentesen válaszolunk. Prospectus
franko.

**Dr. MÜLLER főtörzsorvos-féle
injeckió és labdacok**

a legjobb és leghatásosabb szerek új és régi húgy-
sóbántalmaknál — húgyösszgyulladások és fo-
lyásnál. Gyógyulás gyakran már néhány nap alatt,
kellemetlen utóbajok nélkül. — Pontos haszná-
lati utasítás minden megrendeléshez mellékel-
tük. Egy adag ára, friss bajoknál 1 ft 60 kr.,
idült régi bajoknál 2 ft 50 kr., postán küldve
csomagolásért 25 kerral több, portó nélkül.

A valódi készítmények egyedüli megrendelési helye:
Szt.-György gyógyszerár, Wien, V., Wimmergasse 33.

Raktár:

Török Józsefnél Bpest, Király-utca 12.

Sziveskedjék ezen hirdetését kívánni és megőrizni.

20% gázmegtakarítást biztosítunk

azoknak, kik

gázsabályozónkat és szabályozó csavarunkat alkalmazzák.

Ezen új találmány előnye, hogy csak annyi gázt vezet az egyes lángokhoz, a mennyit az a legnagyobb fény kifejlesztése mellett fel tud használni. — Az egyenletes nyomás megszűnteti a lángok eddigi hirtelen emelkedését, lobogását, zugását, az izzó harisnya elkormosodását és a lámpaüveg eltörését — A készülék úgy Auer, mint pillangógőgnél (nyílt lángoknál) alkalmazható. — Minden megrendelés alkalmával

szerződésileg 20% gázmegtakarítást biztosítunk.

Készülékünk már 10 lángú légszuszterendezésnél a legrövidebb idő alatt a légszuszteregiakarításból törlesztődik.

Németországban egy év óta bevált készülékünk ismertető leírását kívánatra portómentesen rendelkezésre bocsátjuk, működését pedig a központi irodánkban berendezett laboratóriumban minden érdeklődőnek készséggel bemutattuk.

MÜHLENTHAL és TÁRSA légszuszteregiakarító készülékek előállítására alakult társaság magyarországi vezér-
képviselője:

Somló Jakab, Váci-körút 78. (Légrády-palota.)

a legrégibb, lelkedveltebb magyar élelclap.

Szerkeszti: SZABÓ ENDRE.

Az Üstökös

Megjelenik minden héten temérdek képpel. Tartalma: Szatírák, humoroszek, krónikás adomák, Mújos kalandok, politikai karikatúrák, illusztrált adomák, tréfás versek stb. **Előfizetési ára negyedévre 2 ft.** Kiadóhivatal: V., Kalmán-utca 2. sz., „Pallas“-nyomda.

A „BUDAPESTI NAPLÓ“ magán-előfizetői (tehát ide nem érve a kaszinókat, olvasó köröket s hasonló egyleteket, valamint a kávéházakat és vendéglőket) az „ÜSTÖKÖST“ kedvezményes áron rendelhetik meg, u. m. negyedévre 1 ft 50 kr., félévre 3 ft, egész évre 6 ft-on.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Minden szó egyszeri beiktatása petít betűkből 2 kr. Címmelet elátoott hirdetésekért külön 30 kr. kinostári bélyegdíj jár.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK

felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következő dohánytársaságokban:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarak.

Nemesek-féle tőzsde Peltő-tér.

Benda Józsefné, Andrásy-ut 59.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksáné, Andrásy-ut 38.

Szántó Mór tőzsdéjében Kecske-tető-utca 14.

A fehér rózsának

ment két levél, a másodikra kérek választ. 5424

B. 12.

Ajánlatot érdeklőben nem tartom helyesnek s így nem adok neki át semmit. Száznál többet most, sajnos, nem szolgálhatok. Talán elküldhetném más címre, mert jelenleg alkalom nélkül nem távozhatom. Ezer esők. 5418

Pintyőke.

Azt hiszi, hogy engem oly könnyen félre lehet vezetni s mindent hiszek? Látszik, hogy nem ismer. Véltelemül sokat tudtam meg, mi sok állítást megdöntötte. Karácsonykor arra utazom. 5419

Otthon kávéházi

aranyos piros blouzet esdre kéri átellenese, írja meg, ismerkedés hol és mikor lehetséges. "Bácskai." 5427

Örök hűség.

Milyen ironiával választotta meg jellegét. Kit akar ezzel aposztrófnálni? Engem — a kibén ez az érzés egyáltalán nincs meg — vagy kegyedet, a ki — sajnos, nem élhet vele? Csak azért nem választom eddig, mivel nem igen volt időm. — Egyébként nagyon szivesen állok rendelkezésére már csak azért is, hogy vonzódsát főlem telhető viszonyozzam. Szívbeli üdvözlésem. 5428

Menyecske 21.

Hogy rém módon el van foglalva — annak már karát voltattam a várokozattással. Ugyan gondol-e rám, mert hiszen a városának nem láttam nyomát! No majd megváltik. Kijelentési szemrehányában hangzanak, — pedig ha valaki visszaélt idejével, az sajnos — én nem voltam. Sajnos! mert nem rajtam mult! Jó kedélyt, sok türelmet kíván boldogja. 5429

Ideálm!

Bizonyára valami baj írtént, hogy életjét nem ad magáról. Az istenre kérem, tudasson valami uton-módon. Ha megfeledekett rólam, — megnyugszom a végzetben, csak tudjam azt, hogy semmi baja nincs! Ici. 5430

Imádott

angyalom! A közel napokban fog nagybácsim végleg nyilatkozni. Barmint legyen is, epedve várom együttlétünk idejét, mely most már nem képhetik, mert soká többé várnai nem tud a tőbbség. Mindened. 5431

Két hölgy.

kik néhány száz forinttal rendelkeznek, szeretnének egy dohánytőzsdét vagy ehhez hasonló üzletet átvenni, amely szerény, de biztos jövedelmethajt Ajánlatokat "biztos jövedelem" címen e lap kiadóhivatalába kérek. 5413.

Házassági ajánlat.

Egy sertéskereskedő 24 éves, igen jól nevelt árvája, kinek 80.000 frt készpénzhezonyama van és nagynyája után ugyanevnyit fog örökölni, férjhez menni óhajt. Komoly ajánlkozók küldjék be teljes címüket. Sertéskereskedő jelige alatt e lap kiadóhivatalába. Titoktartás becsületszóval biztosított. 5409.

Jomg english

lady wanted for giving english lessons. Adr. in the exp. 1059

Műterem

szobával kerestetik. Ajánlatok "Jó atelier" jelíggel a kiadóhivatalba kéretnek. 5417

Cimbalom

pedálos, hangjegy-és gyertyatartóval, remek hangu, díszes szalonhangszer 150 frtos, jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5421

Kitűnő zongora

rövid, legjobb vaskivitelben sürgösen olesón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5422

Követelések eladása

A Kaszinó Zsigmond és társa esdőtőmeg künnlevő követeléseit ajánlati uton a legtöbbet igérőknek eladhatnak. Irásbeli ajánlatok Neumann Antal ügyvéd tőmeg gondnoknál VI. Váci-körút 17. 1900. január hó 10-ig nyújthatók be. 2698

Okleveles

tanító, ki a 6 elemi osztályt német nyelven tanítani képes, két 10-12 éves leányhoz vidéki városba keresteik. 5426 Cim a kiadóban.

Elegánsan

és kényelmesen butorított két ablakos tiszta szoba uraknak vagy hölgyeknek jan. 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 1061

Csinos

utcai szoba, fűrdőszobával egy két urnak vagy hölgynek január 1-ére olesón kiadó. Cim a kiadóban. 1062

Butor.

Faragott háziszoba, ebédlő kredenc, divány, asztal, kék olesón eladó. Dohány-utca 45. Ajtó 1. 1063

Dohánytőzsde,

mely 2200 frtot jövedelmhez az átírását biztosítva át adandó. Cim a kiadóhivatalban. 5425

Pénzbeszedő,

felvigyázó valami gyárban kppus, házmester, házfelügyelő, raktárnok, írnök vagy bármily foglalkozású keresek. Cim kiadóhivatalba. 2697

Úvegés-segéd

egy özvegyhez kisebb vidéki városba azonnali helyezésre fölvetetik. Idősebbek előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatalban. 1052

Fiatal,

keresztény fűszerkereskedő-segéd, egy vidéki fogasztási szövetkezetbe, (a fővároshoz közel) azonnali fölvetetik. Cim a kiadóhivatalban. 1053

Csapláros

üzletvezető fölvetetik kitűnő koremsbá, bizonyos jövedelemre, óvadékkal. Cim a kiadóhivatalban. 1054

Betűszedő.

ki a magyar nyelven kívül a horvát nyelvet is tökéletesen bírja, alkalmazást nyer. Cim a kiadóhivatalban. 1055

Fiatal

fűszeres-segéd, ki a közeli házakhoz fát, szemet és egyéb portókat elhord, azonnali fölvetetik. Cim a kiadóhivatalban. 1047

Megügyeléseket!

kutatásokat házaseleknél, szolgálati személyezetre, ugyszintén magukat megcsaltnak vélt urak és hölgyek részére, discret módon és lelkiismeretesen teljesítsek, kereskedők, privát egyének hitelképességéről felvilágosítást nyújtok. Házassági esetekben megbízható felvilágosításokat, a házassalandók vagyoni helyzetük, egy előéletükről, titoktartásért és eredményért minden tekintetben kezeskedem. Bővebb felvilágosítást ad a "Patria" kiadóhivatala Budapestben, Izabella-utca 69. 5408

Tőzsdének

alkalmas helyiséget keresek kibérelés céljából. Ajánlatot kérek "Tőzsde" jelige alatt e laphoz. 1056

Kereskedő-segéd,

ki a rőfos, fűszer-és vaszakmában jártns, január elsőjére fölvetetik 30 forint havi fizetés, lakás, fűtés és világítás mellett. Cim a kiadóhivatalban. 1056

Francia tanító

kerestetik. Ajánlatok keretnek "Trionon" jelíggel e laphoz. 1036

Ujsághihordók

azonnal felvételnek. Cim a kiadóban. 1057

Pénzbeszedő,

ki egy nagyobb intézetnél alkalmazva volt, 1200 frt óvadékkal hasonló állást keres. Ügynökök kizárva. Cim a kiadóban. 2694

Házvezetőnő,

a ki egyszerűsmdn komorna, kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 2692

Megvételre

keresek körülbelül 100 holdas birtokot Erdélyben, ajánlatok e lap kiadóhivatalához "Birtok" címen küldendők. 5382

Szörmeaspakák,

barettek, muffok elkészítést és bélelést mér sekkelt árban elvállalom. Leveleket "G. S." jelíggel a kiadóhivatal továbbít (ugyanott a cím is megtudható). 2671.

Egy jó forgalmu

dohánytőzsde kerestetik megvételre. Átírás a vevő dolga. Közvetítő kizárva. Ajánlatok "W. J." jelíggel a kiadóhivatalba kéretnek. 2687

Óvadékképes

27 éves fiatal ember 200-300 forint óvadékkal alkalmazást keres mint nappali pénztáros vagy pénzbeszedő. Cim a kiadóban. 5388

Ügyvédjelölt

tételes szigorlattal délelőtti tőkre ügyvédi irodába ajánlkozók. Cim a kiadóhivatalban. 2696

Ügyes

varróleány és tanulóleány fölvetetik. Cim a kiadóhivatalban. 1048

Karácsonyi

ujdenságok a legszebb kivitelben, bámulatos olesón árban kaphatók, illatszerek Casetták 1 frt 50 kr-től 12 frt-ig francia és angol illatokkal Lux Mihály drogua és illatszere üzletében, Budapest, Múzeum-körút 7. 5359

Jelezen

érettségizett technikus házitartói állást, másolat vagy más egyéb teendő ellátását szerény feltételek mellett elvállalja. Gyorsírásban jártns. Ajánlatot "Technikus" címen kér a kiadóhivatalba. 2659.

Köhögésnél,

rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle pemete-üecurkókat. 5352

Antik

porcelánt, butorokat, kékpeket, fegyvereket, érmekeket, ókszerkeket, egyáltalán minden fajtájú régi tárgyakat a külföld számára a legmagasabb áron vásárol Réthy Zsigmond Budapest, IV., Granátos-utca 8. 5352

A Pécsi

tejcsarnok

a fővárosban előnyösen ismert tejtermékeit minél szelebb körben óhajtján megismertetni, a

karácsonyi

ünnepekre

6 darab imperial, 6 drb csemege, 6 drb pikáns sajtot és 1 kiló teavajat (1/2 kilós darabokban, a rendelés beérkezése napján köpülve) gondosan és finoman csomagolva 3 frt utánvétellel postán bérmentve szétküldeni ajánlkozok. A megrendelés levelező-lapon történhetik, a cím és utolsó posta világos megjelölésével címzendő: Pécsi tejcsarnok PÉCSETT.

Csakis

a Megay Róbert "Bohème" tortája valódi Miskolcra, ára bérmentve bárholva 1 frt 25 kr. minden előköltséggel csemege-üzletben kapható.

Fuvola leckét

ad este 1/7-től kezdve, végzett conservatorista és volt katonazenekari fuvolás. Cim a kiadóhivatalban. 2683

10 szoba

butor

igen olesón eladó, 1 háziszoba barok nagyon finom, 1 ebédlőszoba, barok, három ajtó, nagyon finom, 1 gyermekszoba, fehér lakirozsással, 1 háziszoba, angol, matt, faragott, 1 ebédlőszoba, oszlopos, 3 ajtó, faragott, szalagornitura, mahagoni, 1 uri szoba, antik, nagyon finom, 1 vendégszoba egyszerű, szőnyegek olajfestményű képek és lámpák. Bővebbet Sziv-utca 54. sz. I. em. 0. sz., d. e. 9-12-ig d. u. 3-6 óra között. Ugyanott a 4 szobából álló akás is kiadó.

Az országos

magyar gyorsíró egyesület

Báthori Dezső

középiskolai tanár ur vezetése alatt új magyar és német-nyelvű gép-és gyorsírástani tanfolyamot nyit. Jelentkezöket felvesz a "YOST" írógép részvénytársaság Erzsébet-körút 9-11 New-York palota

Angol

tapéta raktárak.

Főüzlet: Kerepesi-ut 6. Fióküzlet: Irányi-u. 25. Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitokban: kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnali és jutányosan elvégzi.

Zálogházi

oedulákat veszek a legmagasabb árakon. eladok 13 latos e z u s t-évesközöket 6/2 kr-ért, gyertyatartókat, girandólokat háltaikat, tácaikat, 6 kr., barokk és figurális stílusban 8 kr-ért grammonkét 6 par 13 latos edzet évesköz 9/4 frt, teljes ékezeseservice 2 személyre 142 frt. Nagy választék briliántokban 12 karatos férfi aranylancok, köllögóval, 85 kr-ért grammonkét.

Alkalmas

karácsonyi és ujjevi ajándékok.

FUCHS DAVID áci-utca 10, I. em. 5.

Írásmunkát

leírásra és sokszorosításra elvállai a "SMITH PREMIER" írógépek vezérképviselősege: WOLLÁK és Tsa. BUDAPEST, Andrásy-ut 45. Telefon. Telefon.

Alkalmas

karácsonyi és ujjevi ajándékok.

Angol óriási gyertyatartók sárga, vörösrőzbi és nicoelből elegáns kiálltásban, továbbá valódi bronz-árak, keztlyidobozok, zseb-kendőkasszettek, dohányszőkezesítetek, bronz-írókészletek, dohányszőkezesítetek, számvárokok, thea-üstök kávégepek és más bronz-árak. Tisztelettel megnyom a t. közönséget áruraktáram megtekintésére.

Ércáruccsarnok

BUDAPEST, Granátos- és Kossuth-Lajos-utca 2. sarok.

Elő Budapesti

Kávémagazin

sztéküldési osztálya

kávé

olvmolva és bérmentve. Postán utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével 4 1/2 kg. Kuba 6.50 4 1/2 kg. Mooca 6.50 4 1/2 kg. Jáva 6.50 4 1/2 kg. Gyöngy 6.50 1/4 kg. Csász. kev. tea 1.50 1/4 kg. Karaván tea 1.40 1/4 kg. Törmelék tea 1.90

Uri Havelock

7 frtót,

Női Havelock 9 frtót,

Fiu Havelock 4 frtót,

Leány Havelock 5 frtót feljebb.

A legjobb csak a tirolinál

Justitz Leopold,

Iodenruha-specialista BECS, IX. Währingerstr. 48. Telefon 7248. sz.

A tanítók egylete házának

az oszt. turista, a touring-club és számos kerekpártyegylet stb. szállítja. 1 frt

LODEN

varos 01-tóny 12.-

LODEN menckorff 12.-

LODEN hajlókópeny 12.-

LODEN turista-öltöny 12.-

LODEN melnca-öltöny 12.-

LODEN sítű-öltöny 12.-

LODEN oltoy lommalajdonosoknak 12.-

LODEN ordász-öltöny 10.-

LODEN erdőkörtlőnek 10.-

LODEN vihargallér 5.-

LODEN gamsoni 2.50

LODEN viharkópeny 5.-

LODEN kerekpáros galier 5.-

LODEN dress sapkával minden színben 10.-

LODEN iskola-öltöny 3.50

LODEN iskola-kópeny 4.-

LODEN fln-öltöny 5.-

LODEN fln felsőbát 5.-

LODEN uri öltöny 12.-

LODEN sacco és mellény 7.50

LODEN vadászka-bát 9.-

LODEN köpeny 12.-

LODEN fredakabát 5.-

LODEN nad-ág hosszú nadrág rövid 4.50

LODEN felöltő 10.-

LODEN zsekkabát 7.-

En Csillag Anna

180 centiméter hosszú óriási Loreley-hajammal, a magam találmányu pomádém 14 havi használata következtében nőtt olyan nagyra. Ezt a pomádét a leghíresebb tekintélyek egyetlen szernek ismerték el a haj kihullása ellen, a hajnövesztés elősegítésére, uraknál gyarapítja a teljes erős szakkál növesztést és már rövid használat után a hajnak és a szakkálnak természetes fényt és tömörséget ad és megóvja a korai megöszüléstől a legkésőbb vénykorig.

Postal szétküldés naponta az ország egész területére, a postai utánvétel mellett az egész világra a gyarbol, a hova az ország megrendelések küldendők.

Csillag Anna,

BECS, Sellergasse 14. sz.

Karácsonyi és

ujjevi ajándékok

kaphatók Budapest, IV. k., Károly-körút 26. sz. LÖWY PAULA az "Arany forrás"-hoz címzett óra-és ékszerkereskedésben:

Nikkel-remontoir órák 1 frt 90. Valódi svájci nikkell-remontoir órák 2 frt 90. Fekete acél órák 3 frt 25. Ezüst-remontoir órák 4 frt 50. Tula-remontoir órák dupla fedélű 6 frt 90. Tallerozott órák 4 frt 75. Arany női-remontoir órák 9 frt 90. 14 karat arany férfi-remontoir órák 17 frt 60. 14 karat arany fülbevalók 1.80. 14 karat tőnyör aranygyűrűk 2 frt 75. Nyakláncok, csinos szivek, inga-és ébresoztóórak izlése kivitelben olesón számíthatnak. Vidéki megdíszások pontosan eszközöltetnek. Minden óráért 3 évi jótállás.

CIMBALMOK

kitűnő csengő hanggal az ezredes kiállítás érdeméremmel és diszoklevéllel kitüntetve öt évi jótállás mellett, jutányosan kaphatók.

Karácsonyi aján-

dékoknak kis cim-

balom 18 frt.

Varga Pál

cimbalomgyártónál Budapest, Rökk Szilárd-utca 3. sz. Képes árjegyzék ingyen.